

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: VIII., Muzeum-körút 18.

Főszerkesztő: SZI JÓZSEF
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Bucusu-mérkőzés.

Budapest, augusztus 10.

(v.) Mozgalmasan zajlott le a mai bucsu-mérkőzés a parlamenti aréna küzdő-homokján. A költségvetési törvény letárgyalásán — a közóhaj szerint — minden különösebb emóció nélkül akart a tisztelt Ház átséni. Amolyan hallgatag kompromisszum volt a pártok közt, hogy ami sebet egymáson eddig ütöttek, azt ki-ki hazaviszi gyógyulni, őszire aztán új erővel fognak egymásra csapni. Ezért az volt az általános várakozás, hogy az appropriációs esztában csak vaktöltés fog a puskákba jutni, ami majd durrog nagyokat, de kárt nem teszen senkiben. Hát ilyen ártalmatlanul nem folyt le a dolog. Lett biz abból valószínű csata, sűrű és komoly bajvívással, sőt a végén egy kis mézszárlással is.

Hogy a végén kezdjük, a mézszárlást gróf Tisza István vitte véghez, még pedig egykor annyi hévvel támogatott pártvezérén, báró Bánffy Dezsőt. Feltűnő, hogy amikor ez a két férfi egymással szemköztkerül, a miniszterelnök eldob magától minden féket, átengedi magát indulatainak, támadásainak keménységét a ki-méletlenségig fokozza, hangját zorddá és érdessé, polémiáját kegyetlenül sebözővé alakítja. Egyéb ellenfelei számára van olykor egy-egy udvarias bókja vagy egy pajkos maliciája s mindig az a bizonyos előkelő regardja, mely

a parlamenti szóvitákban semmiféle hirt nem akar tulfeszíteni. De Bánffy Dezsővel szemben gróf Tisza Istvánnak csak dorongjai vannak, azokkal a porba akarja sujtani s abban még jól meg is hengergeti. Ha Bánffyban több a humor, mint az érzékenység, ezzel a kivételes bánásmóddal még el is dicsekszik. Mert arra vall ez a rendkívüli hevesség, hogy Tisza István őt tartja, ha nem is legkülönb, de mindenesetre mostanság legveszélyesebb ellenfelének. Elég furcsa, hogy Bánffy egy-egy ilyen ledorongoltatás után nem kapja ki azt a szálfát a kormányelnök kezéből, hogy visszasubintson vele, hanem — most már harmadszor — kérésre fogja a dolgot, hogy méltóztassék gróf Tisza Istvánnak véle szemben a szubjektív támadásoktól tartózkodni s a tárgyilagossá harcmodorra szoritkozni. Mely felszólítás teljesen érthető; de nem kevésbé érthető ama kaján mosoly, amelylyel azt Tisza István fogadni szokta.

Ma egyébiránt a miniszterelnök nemcsak Bánffy Dezsőt teperte le, hanem azt a jelentős és értékes igazságot is, amely a nemzet társadalmi és gazdasági fellendülésének előfeltételéül az önálló vámterületet ismeri el. A mai mérkőzés után tartunk tőle, hogy a gazdasági különválás eszméjének alaposabb tudásu, ismeretekben gazdagabb vezérharcosra lesz a döntő küzdelmekben szüksége, mint aminőnek báró Bánffy

Dezső eddigelé e téren bizonyult. Bánffy ma a külön vámterület mellett két adattal kardoskodott. Az egyik az volt, hogy annak idején Matlekovits, Hieronymi és Wekerle is igazságtalannak mondták az új közös autonóm vámtarifában az iparvámok tulságos emelését. A másik adat pedig az volt, hogy a palmaolaj vámja veszélyezteti a magyar szappanfőzést. Mi a magunk részéről nagyon lelkes hívei vagyunk az önálló vámterületnek; de igazán szólva, nagyon meg tudnánk tántorodni ezen álláspontunkban, ha a vámterületi közösség ellen jobb, erősebb és meggyőzőbb igazságok nem volnának a harcba vihetők. Báró Bánffy Dezső valóban nagy szolgálatot tett a helyes nemzeti fejlődés ügyének, midőn az ischli klauzulából átkanyarodott az önálló vámterület elvi alapjára. S Tisza István igazságtalannul vádolja őt határtalan cinizmussal e megtéréseért, amelyhez a motívumot bizonyára tisztultabb s legjobb meggyőződéséből merítette. Azt is óhajtanónak tartjuk, amit ma Bánffy őszire jelzett, hogy az ellenzék egységesen vonuljon fel a gazdasági különválás érdekében, noha nem osztozkodunk abban a naiv hitében, hogy Rakovszky Istvánék és Apponyi Alberték a feudális nagybirtokossággal szakítani fognak csupán azért, hogy Bánffy Dezső fővezérlete alatt küzdhessenek az önálló vámterület demokratikus vívmányáért. Ám akár mint forduljanak a dolgok,

T Á R C A.

„Huncut a paraszt!”

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Józsa Antal.

Már minthogy ez szokott a szavajárása lenni Kiskesely Mák Estván bíró uramnak, nohatán éppen ő se valami nagy vérből való, merthogy im harangzó volt az apja, ma is az. Az anyja pedig igaz, hogy a kastélyból való, de azért, mikor az apja elvette, az se grófkisasszony volt, csak mosogatólány az uraság konyháján. Mindazonáltal ő maga, Mák Estván már nagygazdaszamba sorozódik, mert van neki husz kötél földje az uraság mellett, két kapa szőlője a Déles oldalon. Maga szerette, megszenvedt érte. Mert amerikai pénzen került vagyonka ez. Odakint jár biz ő a nagy vizen túl, majdjhogyan nem oda is veszett a föld alatt való sorvasztó munkában. Merthogy abban a három esztendőben mindég csak szentet talicskázott, naponta álló tizenhat óráig teljes egyhuzomba. Csak éppenhogy délben jöttek fel egy kis levegőt szippantani a szabad ég alá. Az ottkint való létel úgy tellett el, mint három esztendei egyfolytában való hosszú, keserves éjszaka. Csak az keesegtetten benne a lelket, hogy tán lesz ennek egyszer hajnalhasadása is. A dollárkái öregebbik részét hazaküldöztette az anyjukjának, aki bera-kogtatta hűségese az ebeshalmi takarékba és vart

az urára. Meg is jött az egyszer váratlanul. Csak betoppant. Valami nagy fürgeteg söpörte haza, másképp tán még ma is odaát a föld alatt szivná a szénkormos gyilkos levegőt. Ha ugyan el nem pusztult volna. A félórajárul így is odakint hagyta az egészséges bőrt, mert valami nagy égésfolt látszik rajta. Maga beszéli, hogy egyszer nagy robbanás történt a tárnában, odaveszett valami kétszáz ember — mind magyar! Őtet harmadmagával úgy ásták ki a szakadékból valami négy nap múlva. Ahogy félholtságából fölalélt, szentül megfogadta, hogy soha, míg él, nem vágyik ebbe a pokolországba, csak még egyszer hazasegítse az irgalmas jó Isten. Nem magyar ember gyomrának való munka ez itt! . . . Hiszen, uramfia, ha odahaza, az Isten szép ege alatt, tiszta virágos réten ennyit dolgozna az ember, magát hajszolva naponta, mint idekint, ebben a rabmunkában, pénzül is megkereshetne ennyit, a tisztessége is megmaradna, nem néznék utolsóknak, mint itt a magyart . . . Így sóhajtozgatott magában sokszorta a clevelandi nagy kórház egyik klórmész-szagu lepedőjén, miközben a gyógyulását várta.

— Hanem hát huncut a paraszt! — mondogatta át a szomszédjának, szidva magamagát is. Odahaza nem él a magyar ennyi munkával. Csak válogat, turkál, elégedetlenkedik. Ez se jó, az se jó, sehogyan se jó. És ha csak szerit ejtheti, megcsalja a kenyéradó gazdáját. Hej, csak én egyszer haza kerüljek jó egészségben, majd megmutatom én odahaza, mi az a munka! . . .

Haza is került. Meg is mutatta. Merthogy a

Firtos gyerekeknek éppen akkor haltak el az öregjeik, ami utánuk maradt — rét, kenderföld, irtóvány, mi egyéb! — azt igenis bajos lett volna hát-felé szétosztani, pénzül mégis csak könnyebb, meg hogy adósság is volt rajta, hát jó busás becsáron Mák Estván váltotta magához. A Firtos gyerekek aztán szanaszét széledtek a világban, csak éppen az Ábel maradt közülök idehaza Alkörtésen, holtig haragosa Mák Estvánnak, mert hiába hogy ő is beleegyesült az eladásba, mégis csak irigyelte tőle, hogy most az ül az ő kis birtokukban, nem ő. A Kesely nevet is ő kente rá csufaságul, az égett ábrázolja miatt, hadd egye a méreg.

— Hát ilyen huncut a paraszt! — mondogatta Mák Estván. Nemhogy megköszönné, hogy jót tettem vele, mikor nem engedtem kotyavetyére a jussukat, hanem fölös árát is adtam nekik érte. Hát még ő haragszik! . . .

— Tudom én, mi bántja — szól közbe az asszony. — Az, hogy az irtóványon, amit ők már juhlegelőnek se használhattak, kend olyan szép új szőlőt telepített amerikai vesszőkből, hogy esudájára jár a világ. Az keveri az ő epéjét, meg hogy nekünk azótátul fogton mindég sűrűbb a keresztünk, mióta a kezünkre került az a kis föld, mint ő nekik volt, pedig ők heten voltak hozzá, hét ember kezével! . . .

— Bezzeg, én jobban megvetem ám az ágyát. Meg egyébképp is kapaszkodok, no! Megtanultam a föld alatt, hogy kell föld fölött dolgozni. Én nem lazukálók ám! — mondja Mák Estván büszkén, ami igaz is. És dolgozott tovább.

győzelmet az őszre kitzított hadjárat csakis akkor arathat, ha a gazdasági önállóság híveinek táborát olyan férfi vezeti a harcra, aki álláspontja igazáért a legalaposabb készültség s a legnagyobb parlamenti ügyesség vértetében tud sikra szállani. Bánffyban egyelőre a vezérnek csak egyetlen tulajdonságát látjuk: a vállalkozás bátorságát. A még hiányzó szellemi javakat ezental kell még beszereznie. S hajh, — mért tagadnók? — őszig átkozottul rövid az idő s a megtanulandó anyag átkozottul teméntelen.

Apponyi Albert helyett nádorispánja, Gulner Gyula szállt ma a sikra. Erős beszédet kellett elmondania, hogy megvédhesse valamelyes módon gyöngye álláspontját. Természetesen a politikai bizalmatlanság címén tagadta meg a költségvetési törvénytől szavazatát. S hozzátette, hogy ez az ő bizalmatlansága nem közönséges mértékű, hanem a lehető legerősebb s a kormányelnök nemzetietlen programjából meríti jogosultságát. Itt Gulner Gyula megfélemedezett valamiről, amire az egész ország világsan emlékszik. Elfelejté, hogy Apponyi, és Apponyival együtt ő is, Tisza István kormányraléptekor ezt a programot elfogadták, heteken át a kormánypárt kötelékében s e program alapján a Tisza-kabinetet támogatták s a délutáni ülések miatt történt kivonulásukkor a Házban ünnepélyesen ki is jelentették, hogy csakis a házszabályok eltérő értelmezése miatt vesznek bucsut a különben velük közös elvi alapon álló többség kapufélfájától. S ha Gulner ma kevesli a nemzeti tartalmat a jelenlegi kormány katonai politikájában, akkor ismét elfelejté, hogy Apponyi és barátai végesvégig támogatták azt a Khuen-Héderváryt, aki semmi nemzeti engedményt nem hozott s akinek ama nevezetes éjjeli ülésen a parlamenti szólásszabadság ellen intézett merénylete a gróf

Apponyi Albert kifejezett védelmében részesült. Amiből sehogysen következik az, hogy a mostani kormánynál különb s a Tisza István programjánál nemzetibb nem képzeltető; de következik mindenesetre annyi, hogy nem az Apponyi Albert tábora az, amely e program s e kormány politikai és ethikai értékére kimondhatná a halálos ítéletet.

Most pedig hadd jöjjön az a várva-várt nyári pihenő. Őszire aztán pezsdüljön fel újra a parlament harci-kezdve s a választóikkal való érintkezésből hozzanak magukkal a képviselők az új küzdelemre edzett tetterőt és komoly köteleességtudást.

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, augusztus 10.

„Az utolsó előadást szépen és ügyesen rendezték az ország nagy arénájában. Ne mondhasa senki, hogy mielőtt a tisztelt Ház pihenni indul s késő nyári álomra hajítja fáradt fejét, nem produkál valami érdekesezt és izgatót. Mert ma volt az utolsó érdemleges ülése a parlamentnek. Holnap már csak formalitások lesznek s aztán a história elfoglalt pókja, amelynek annyi szóni valója volt két telen és két hosszú nyáron át, átveheti csöndes birodalmát az aranyos, márványos oszlopok között . . .

Az elnökségnek észbe jutott, hogy maradt még valami fontos pénzügyi dolog a nagy obstrukciók idejéből. Azt kell előbb elintézni, mielőtt a hét igazi kezdete beáll. Előterjesztette hát annak a tizezer koronának a dolgát, amelyet körülbelül ma egy éve tett le Pap Zoltán a Ház asztalára. Akkor vagy kiáltások zivatarra zugott végig a Házon. Ma csöndes derűséggel hallgatták, hogy a tizezer korona a királyi kincstáré, mint „szállomány“. A baloldalon nevettek ezt a szót, holott sirni kellett volna afelett, hogy ami tavaly ilyenkor még vad viharok okozója volt, az ma — semmi . . . szállomány.

Ezen hát tulesett a t. Ház s már most elkezdődhetett az appropriációs vita. Hege-düs Loránt már szétterjesztette az írásait az előadói emelvényen, már elfogadásra is ajánlotta a javaslatot, Barabás Béla már beszélt is, támadott is, bizalmatlankodott is s a Ház benne volt már a régi hangu-

latban. Utoljára, még egyszer, mielőtt pihenni térne. Egy kis pikantériára szomjaztak az emberek s Gulner Gyula nem kéréte magát sokáig. Szolgált pikantériával. Ugy beszélt a kormányról, mint azok, akik örök életükben az ellenzéki sanyaru kenyerét ették s egy falatot sem kóstoltak meg a kormányon lévőkhöz számára készült kalácsból. Meg sem elégedett annyival, amennyivel a legöregebb kuruc is beéri, hogy tudniillik bizalmatlan a kormány iránt, kimondta nyíltan, hogy ő a legnagyobb fokban bizalmatlan Tisza iránt, akire aztán rászórt egy iszákra való vádat. Szinte üres lett tőle a régi nemzeti párti harisnya, amelyben a vádatokat tartják. Meghunyászkodással, kishitűséggel, lemondással, talpnyalással vádolta a volt államtitkár a miniszterelnököt, aztán, hogy teljes legyen a szótár, nem felelte el megmondani azt sem, hogy Tisza István a nemzeti vágyak kerékkötője.

Ez bizony hosszú lista volt, de a Ház belejutott a nagy viták hangulatába, uszott a pikantériák édes levében s még Molnár Jánost is figyelemmel hallgatta, aki ki is tett magáért. A legfájdalmasabb néppárti pikantériával, a revízió kérdéssel hozakodott elő s addig magyarázta a néppárt ebbeli álláspontját, mignem most már azok sem tudták, hogy kell-e hát a néppártnak a revízió vagy sem, akik eddig sejtettek valamit erről a témáról. A végén Molnár János azt kérdezte a kormányelnöktől, hogy elismeri-e Vaszyart a magyar katolikusok fejének. A kérdésre azonban nem Tisza, hanem a néppárti Zmeskál Zoltán felelt s általános derűség közt azt mondta, hogy ő nem ismeri el. Amin aztán Trubinyi János, szintén néppárti, keseredett el nagyon s haragjában a bolondok házát emlegette. A jobboldalon vidáman nevettek ezen a néppárti nézeteltérésen s most már úgy benne voltak a pikantériákban, hogy Ugron Gábortól is valami csiklandós dolgot vártak.

Ugron Gábor azonban nem vállalkozott a szerepre. Dörgött, dörgött egy darabig, szépen is, haragosan is, kerte Tiszát, hogy beszéljen ezental udvariasabban az ellenzékkel, mert — ugymond — az országot lóháton el lehetett ugyan foglalni, de lóhátról nem lehet dirigálni. Az ötlet elpattant a levegőben, de senki sem nézett utána. Buborék volt csak s nem pikantéria. Kinek kellett volna ma a buborék?

Baró Bánffy Dezső már szolgált újabb pikantériákkal. Erősen bizalmatlankodott Tisza iránt, aztán sürgette az önálló vámtérületet, panaszkodott a fiúmei kormány-

Azonközben a kastélybéli uraság egyszerre csak tönkrement. Az alkörtési nemes Karvaly-familia lakott benne már vagy nyolcszáz esztendő óta. Most, hogy az Árpád urra maradt a tenger-nagy vagyon, egy alig néhány fordulóra csak hirtelen eluszott. Pedig olyan jósvívi, áldott, igaz ember ez az Árpád ur! Nemrégiben választották követnek a Kositzky gróf ellen, azt megnyerte, hanem az uradalmat, azt bizony elvesztette.

Mikor hire kergetőzött, hogy már idestova nemsokára licitálják az ősi birtokot, a jó Árpád ur felhívatta magához Mák Estvánt, akit éppen akkoriban tettek meg bírónak a faluba. Nem igen akarta biz ő a tisztességet elvadásolni, mert, azt mondja, van ő neki ugyanis magának is elég dolga, nemhogy még a más bajával is törődjék. De a főszolgabíró ur ráripakodott, hogy ezt muszáj elfogadni, mert másképp száz forint büntetés jár érte, ez a törvény, hát így rajta maradt.

Azt mondja neki az Árpád ur:

— Hallja, bíró uram, maga a legokosabb ember itt nemcsak a faluban, hanem az egész környéken. Maga már Amerikát is megjárta, hát bizonyosan van magában egy kis vállalkozási szellem. Harangozza össze a falut meg a többiket. Alkörtés, Felkörtés, Hegyoldal, Pásztás, ez a négy falu ha összeáll, szépen megvehetné ezt az uradalmat részletűzésre. Feloszthatnák maguk közt, boldogulhatnának rajta . . . és talán így meg nekem is megmaradhatna belőle ez az avas kastély, meg az árnyékos park, ahol egy zugban az őseim csontjai porladoznak . . .

Mák Estván köhéccsel, köhéccsel és nagyokat pislog. Ugy érzi, hogy az ő szeméire is ködös fátyolt von valami hirtelen kilopakodott harmat-csepp-pergés.

— Ugy volna ez jó, nagyságos uram, hogy megmaradna a birtok így, ahogy van! Hiszen eddig is csak ezen éledegtél a négy falu . . .

— Ugy, ugy, István. De ha nem lehet . . . Így meg, ahogy én mondom, legalább nem kerülne idegen kézre. No, csapjon fel. Maga, tudom, hogy az én emberem.

— Az én, halálig, nagyságos uram! Hát ha már másképpen nem lehet. — Azzal odaadta a kerges tenyerét a szegény nagyurnak, amit az melegen megszorított, most először hogy nem holmi választás miatt.

Telt-múlt az idő. Lótott-futott Mák István. Lett is láttatja. Merthogy a négy falut csakugyan összeösdítette. Akadt is annyi száz ember, amennyi elég, hogy összeállva, magához váltsa a veszendőbe indult nagyuri birtokot. Még a lelkes gyűlésezések közben olyan hangok is hallatszottak, hogy:

— Jó lesz biz az, jó lesz. Megváltuk, aztán visszaadjuk a jó uraságnak!

Mégis egyszer csak Mák Estván csüggedten állított be a kastélyba Karvaly Árpád urhoz.

— Nagyságos uram, nem lesz a dologból semmi. Huncut a paraszt! Már mikor összehoztam őket, idevetődött egy pesti ur, valami doktor Gláz, vagy Gáz, vagy Fráz vagy mi a nyavalya. Ez telibeszélte a fejüket, hogy a licitáción elad-

ban megvehetik. Szószólót is talált egy régi haragosomban, ebben a Firtos gyerekben, aki katonaviselet ember, hát nagyszavu, ért a parasztkot nyelvén, hazudni is tud hozzá, jobban, mint én . . . hát, egyszóval, megbukott az egész. Én bizony másképpen akartam, de már most látom, hogy nem bírok velük. Föl vannak veszve egészen. Még majdhogy meg nem vertek, hogy én berántom őket. Ilyen a paraszt, kérem alásán! . . .

— Ugy is jó, István. Hát vegyék meg ugy, licitáció. De megvegyék ám! — mondja szomoruan elmélázva Árpád ur.

Nem lehetett megakadályozni, muszáj volt kitűzni az árverést. Egész nagy sokadalom gyűlt össze rá. Hanem a pásztásiak elmaradtak, a hegyoldaliak közül is sokan. Be is izenték, hogy ők elállanak. Így oztán a két Körtés gazdája is oldózkodni kezdtek. Próbálgatták ugyan egy darabig, de bizony a szép nagy ősi birtokot leütötte a végrehajtó arra a Gláz vagy Gáz vagy Fráz nevű pesti urra, potom négyszázezer koronáért, pedig azt mondják, hogy egy milliót is megér. Valami utóajánlatról beszélgettek egy darabig, de az is abbamaradt. Ténydolog azonban, hogy a pásztási és a hegyoldali asszonyok, honnét, honnét nem, mind selyemszoknyákban jártak attul fogton a tempiómba.

— Huncut a paraszt! — hajtogatta Kiskesely Mák Estván uton-utfélen. — Karvaly Árpád ur eibucsuzott tőle. A pesti ur pedig beült a deminiumba. A belső cselédséget elbocsátotta, nincs neki szüksége inásra, komornyikra. Megél ilyen

zóra, aki az amerikaiak előtt tüzte ki a horvát lobogót. A végén megint a gazdasági különállás kérdését feszegette és nagyon hangsúlyozta, hogy ő csak azt mondja, amit a szakértőktől tanult.

A miniszterelnök elárta a célzást s legott felelt is Bánffy-nak. A horvát zászló dolgát védte meg először, aztán „rátér” Molnár Jánosra. Nem állotta bevallani, hogy ő most már még annyit sem tud a néppárt revíziós politikájáról, mint amennyit eddig tudott. A Zichy minapi beszéde nem tudta fölvilágosítani ebben a tekintetben s most már komolyan kérdezi Molnár-tól, akarja-e a revíziót igazán vagy nem akarja. Molnár János bölintott a fejével, kiabált is, hogy: igen.

— No ha igen, — mondta Tisza — akkor a néppártul ultramontánabb párt nincs Európában, mert a polgári házasságkötést még a legfeketébb pártok sem akarják eltörölni sehoh. Ha pedig a néppárt akarja, akkor csak arra törekszik, hogy a vallási szünetedélyeket lobbantsa lángra.

— Ugy van! — mondta Vészi József hársányan.

Zboray Miklós sietett visszavágni:

— Persze, ez tetszik a szabadkőműves Vészinek!

Vészi sem maradt adós.

— Hát csak nem vagyok jezsuita? — mondta általános derűtség közt.

Tisza István aztán visszatért Bánffy-hoz. Komoly hangon és a meggyőződés melegevel beszélt, mikor azt mondta az új párt vezérének, hogy környezete egy lejtőn viszi őt lefelé. Őva intette, hogy D'Israeli-vel ne hozakodjék elő, mert félő, hogy pályája ott fog végződni, ahol D'Israelié kezdődött. Lent, mélyen alant. Még az önálló vámterület kérdésével foglalkozott a miniszterelnök, aztán Gulner Gyulával szemben bizonyított pompásan s pártjának zugó tpsai és éljenzése közt ült vissza a helyére.

Bánffy Dezső és Gulner Gyula beszéltek még személyes kérdésben, aztán a Ház elfogadta a javaslatot általánosságban és részleteiben is.

Az utolsó érdemleges ülésnek így volt vége. Holnap harmadszor olvassák a ma megszavazott javaslatot, egy pár interpellációt intéznek el s aztán... végre nyár lesz igazán.

A képviselőház ülése augusztus 10-én.

— Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Lukács László és Tallián Béla.

Elnök: Megnyitja az ülést s jelenti, hogy azt a 10.000 koronát, amelyet Pap Zoltán egy év előtt a Ház asztalára tett le s amelyet az elnökség a kincstári jogügyi igazgatóságához küldött, bírói határozat alapján mint gazdátlan vagyon kezelésbe vette, azzal szabadon rendelkezhetik s róla mint szállományról fog elszámolni. (Derűtség a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Mi az a szállomány?)

Következik

A költségvetési törvényjavaslat

amelyet Hegedűs Lóránt előadó néhány szóval elfogadásra ajánl.

Barabás Béla a függetlenségi párt nevében szólal fel és hangsúlyozza, hogy 67-es alapon álló kormányának nem adnak költségvetési felhatalmazást. Az a politikai irányzat, amelyet a 67-es kormányok képviselnek, az országot anyagilag tönkretette, erkölcsileg megalázta. (Ugy van! balfelől.) Ha a legközelebb lefolyt nagy nemzeti küzdelmet nézzük, azt látjuk, hogy a nemzet sohasem állott olyan közel jogainak érvényesítéséhez, mint e küzdelem alatt s ha a miniszterelnök fel nem kínálkozik, ha nem lécitálja túl a többi miniszterelnök-jelöltet a nemzeti követelések leszállításában, a nemzet végre megvalósulva látható volna jogaikat. (Ugy van! balról.) Ez a nemzetellenes politika oka annak a politikai és személyi bizalmatlanságnak, amelylyel pártja a kormányt iránt viseltetik. Követeli a magyar nemzeti népválasztást és a nemzetiségi kérdés okos kezelését. (Helyeslés balfelől.) Rámutat a nagy szárazság miatt bekövetkező inszégre s erélyes kormányzati intézkedéseket kíván. Az önálló gazdasági berendezkedést sürgeti, amely egyetlen eszköze Magyarország gazdasági megerősödésének. A javaslatot nem fogadja el. (Élénk helyeslés balról.)

Gulner Gyula: A miniszterelnök politikai egyénisége, nézetei, felfogása, politikai rendszere, politikai multja és az ebből levonható konzekvenciák adják meg a tipusát annak a politikai rendszernek, amelyet követnie kell az illető kormánynak. Gróf Tisza István miniszterelnököt sohasem találtnak azok sorában küzdeni, akik a nemzet nagy érdekeiért és nagy eszményeiért állottak sorompóba. (Ugy van! a bal- és a szélsőbaloldalon.) hanem mindig azok között haladt, akik a meghunyászkodásnak, a kishitűségnek, sokszor a lemondásnak, de mindig a felfelé való törekvésnek utján haladtak. (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.) Közjogi téren a miniszterelnök a legszélsőbb orthodoxiát képviselte, különösen az 1867. XII. t-cikkkel szemben. A nemzeti követelményeket, az u. n. nemzeti aspirációkat majd lekicsinyelte, majd leszóltta, majd kigunyolta, majd mint lehetetlenséget állította oda, majd képtelenségnek igyekezett feltüntetni.

Molecz Dani: Vagy pedig megvalósított! (Zaj és felkiáltások balfelől: Melyiket?)

Gulner Gyula: Amidőn pedig a képviselőház függetlenségének emelése érdekében folyt itt a tanácskozás, a kuriai bíráskodásról és az inkompatibilitási törvényről szóló javaslatok alakjában, akkor is a miniszterelnök igyekezett azokat vagy megakadályozni, vagy legalább is gyengíteni. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Aztán jött az ob-

strukció. Nem hallotta, hogy a miniszterelnök az akkori miniszterelnökkel nyílt politikai ellentétbe helyezkedett volna. Még kevésbé hallotta, hogy emiatt a miniszterelnök nem értvén egyet az akkori kormányelnöknek magatartásával, pártjával szakított volna, a pártból kilépett volna. Hanem egyszer csak megjelenik mint dezinált miniszterelnök, megjelenik úgy, hogy azon nagy nemzeti mozgalom lecsillapítására nem hozott egyebet magával fenyegetésnél és annál a kilátásnál, hogy előttünk áll az alkotmány megsejtése is. A 9-es bizottság megállapodásaiból, amikor helyt kellett volna állani, a miniszterelnök a nélkül, hogy többi társával konferált volna, kitérült egy csomót, még pedig a leglényegesebbeket, lefelé lécitált és újabb megjelent mint dezinált miniszterelnök e lécitált programmal s ekkor már e vakulj magyar-programmal talált pártot és kabinettet is. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.)

A miniszterelnök idejött üres kézzel, mert miniszterelnök akart lenni és mert így nem sikerült, idejött lécitált programmal és így már sikerült. Ez a parlamentarizmus törvénye szerint és a politikának etikai törvénye szerint nélkülözi azt az alapot, amely jogosulttá tenné a miniszterelnököt arra, hogy a miniszterelnöki széklet elfoglalja. Formailag van meg a jogosultsága, de etikailag nincsen. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.) Tíz hónap alatt óriási költségekkel terhelte meg a költségvetést, féltette azt a törvényt, amely egyenesen tiltja, hogy küllámmokkal szerződést célzó tárgyalásokba lehessen bocsátkozni addig, amíg az autonóm vámtarifa megállapítva nincsen. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A nemzet közzgazdasági függetlenségére való törekvés helyett a miniszterelnök, úgy látszik, ha másként nem lehet, kész lesz az osztrák kiegyezési törvény 14. szakasza alapján is egyezkedni s ezzel kitérni az 1867. törvénynek egy garanciális intézkedését, amely minden ilyen természetű ügyet, amelyet a törvény elősorol, mindkét államnak alkotmányos állapotához fűz. Az az államférfi, aki politikai multjában a nemzet aspirációi megvalósításának egyszerűen letérésére vállalkozott tizenegy hónappal ezelőtt, (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.) az ne várjon bizalmat. Nem szavazza meg a törvényjavaslatot. (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Molnár János: A miniszterelnök azt mondta, hogy a néppárt titkolja, mi a revízió. (Derűtség.) Ha udvariataln akarna lenni, azt mondaná, hogy a miniszterelnököt cserben hagyta az emlékező tehetése. Két héttel ezelőtt kilenc negyedórán át beszélt erről a kérdésről. (Derűtség.) A néppárt által követelt revízió a polgári házasságra, az állami anyakönyvvezetésre, a zsidó vallás recepciójára és a felekezetenküliség komplexumára vonatkozik s az a törekvése, hogy ami azokban a törvényekben a katolikus hitelvek ellen irányult, törvényhozásilag megsemmisíttessék. Hogy pedig mi sérti azokban a katolikus hitelveket, annak megítélésére sem a kormány, sem a többség nem jogosult. A hercegprímás, a magyarországi katolikusok feje...

Zmeskál Zoltán: Én nem fogadom el a hercegprímást a katolikusok fejének!

lényük nélkül is. Az istállót is felosztatta. Elég, ha van benne hat igás. E közül mindég lehet kétöt paradésnak fogni, ha éppen szükség lesz rá.

Egyszer csak hivatja az új földesur a bírót. Kiskesely Mák Estván feltámit. Csak a lépcsőházig ér az ismerős kastélyban. Ott hűsöl a mozikai kirakott hűvös előcsarnokban az új gazda, hintaszéken ringázva magát. Mák Estván bizony le sem ülteti. Csak úgy rápöfékel a csibukjából. Kis, kopasz, csenevész emberke, szurós szemekkel.

— Bizony maga már, bíró, eljöhett volna hozzám tisztelni!

— Nem volt érkezésem, tekintetes, érdemes uram!...

A kis ur szurósan rátekin. Mák észbekap tőle: — Meg más az, hogy nem tudtam, hogy már meg tetszett érkezni — nagyságos uram...

— Dehogyan nem, majd tán még kidoboltassam! No, csak azt akarom mondani, hogy a régi slendriánnak vége! Érti-e? Én nem akarok tönkretenni, mint az a másik ur. Sajnálom a szerencsétlent. Rosszul gazdálkodott. És felében itt marok falták föl. Lopták a boldogtalant mindenfélét.

— Hát az igaz, kérem alázattal, akad rossz ember itt is.

— Most is jelenti a kerülőm, hogy az éjszaka belegelgetett valaki az uradalmi herésbe, ott éppen, ahol a magáé van. Mert hallom, hogy maga szomszédom?

— Az vagyok, nagyságos uram. Egy keskeny kis pántlika az egész.

— Nézze csak, nem volna kedve azt a kis pántlikát eladni? — kérdi a nagyur. — Jó árát adnám...

— Nem szeretnék tőle megválni, nagyságos uram. Már csak...

— Jó, jó, no. Hisz nincs erőszak. Hanem hát ilyen legeltetési tolvajlások többé meg ne történjenek! Én velem nem lehet tréfázni...

— Majd megnyitjuk a bűnöst, ha kitűdődik, nagyságos, érdemes uram. Azt gondolom, tudom is már: ki légyen. Ha az én tagom mellett történt a kártétel, akkor az enyémbe is belépett nyilván. Az pedig, aki ezt tette, nem lehet más, csak ez a csavargó Firtos gyerek.

— Firtos, Firtos?...

— Igen, kérem alássan, fuvaros. Az szokott ilyen csélesap dolgokat cselekedni. Nekem nagy gyilkosom. Egyébaránt más akárkítől is kitelhetett az ilyen impostsorság. Mert, kérem alássan, huncut a paraszt! — És azzal töviről-hegyére szálára ereszti, hogy mi s miért haragosa öneki a Firtos Ábel. Amiat a földvétel miatt. Tartozik is még neki meg a testvéreinek az árába valami száz forinttal. Idestova itt az ideje a fizetésnek, kész is már a pénz, de nem tudja, mitévő legyen vele, mert a többi Firtos-testvérek szétkallódtak, ennek pedig nem akarná az egész száaszt a kezébe adni. Ha már éppen szó van róla, a nagyságos ur tán tanácsot is adhatna benne, hiszen tán, megkövetem, ügyvéd is, ugy-e?

A doktor ur hegyezi a fülét, de mintha nem

is érdekelné a dolog, csak úgy foghegyről ejti a szót:

— Van valami irás róla!

— Van, kérem. A jegyző ur csinálta Kisharmosru.

— Hát hozza be, István gazda, majd beletekintek. De hamar ám, mert nem sokáig időzők ezuttal az uradalmamban.

— Hozom én tüstént, ha meg tetszik engedni. Ahogy behozza Estván az irást, a doktor ur letelekint, meg kitekint belőle. Hosszasan nézi a parasztot. Aztán keményen rászól:

— Ebből az irásból azt látom, hogy baj van, István!

A paraszt megretten, de erőt vessz magán, nem mutatja, csak kérdi:

— Baj? Mi volna az? Hisz a jegyző ur csinálta. Jól megcsinálta.

— Jól ám! Itt az áll feketén-fehéren, hogy tiz hold a belsőség.

— Az az.

— Nos és maga tizenegyedfél holdat bir a valóságban. Azt a félholdat az uradalombul szántották el!

— Ha úgy volna, én nem szántottam. A Firtosok cselekedete lehet az is. Mert huncut emberek azok. Hiszen, ami azt illeti különben, hozathatunk neki inzsellért.

— Jó, jó, hát hiszen majd hozatunk is! Nincs meg valami más írása?... A telegkönyvtől?

— Nincs. Az nincs. Mert úgy egyesültünk,

Trubinyi János: Micsoda bolond beszéd ez? (Zaj.)

Zmeskál Zoltán: Hát azért sem fogadom el!
Molnár János: Mindig követelni fogja a revíziót s hiszi, hogy azt egyszer el fogják érni, mert reméli, hogy Tisza nem lesz örökké miniszterelnök. A kormány iránt nem viseltek bizalmat s a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a néppárt.)

Ugron Gábor: A kormány teljesen nélkülözi a nemzeti irányt, nem akarja megérteni, hogy egy kis nemzet csak akkor állhat fenn, ha kész mindent áldozni önállóságáért és a cél és az öntudatos kormányzás kizárólag a nemzeti érdekek szolgálatában áll. Nemzeti politikát kell csinálni, különben elveszünk. (Helyeslés a szélső-baloldalon.)

Ha kortespolitikai érdekek vagy Bécs ügy kívánják, mindig a nemzet jogai szenvednek csorbát. Hivatkozik a földművelésügyi miniszteriumra, amelynek nem politikázás a főcélja, megis csak tengeti magát évről-évre a nélkül, hogy okos előrelátó politikával arra gondolna, hogy évtizedekre biztosítaná a termelőképességet, a későbbi generáció ellátását. A miniszterelnök változtatson hetvenkedő, személyeskedő politikáján és méltóságteljesen kezelje az állásal járó teendőket. Bizalmatlansággal viseltek a kormány iránt és a törvényjavaslatot nem fogadja el. (Tetszés és helyeslés a baloldalon.)

Udvary Ferenc nem szavazza meg a javaslatot, a kormány iránt bizalmatlan nem viseltek.

Báró Bánffy Dezső: A törvényjavaslatot sem általánosságban, sem részleteiben nem fogadja el, mert a kormány iránt bizalmatlansággal viseltek. (Helyeslés balról.) A nemzeti gondolat az utóbbi időben erőteljesebben nyilatkozott meg, s bátran fel lehetett tenni azt, hogy ennek az erőteljesebb nemzeti akciónak sikerei, eredményei lesznek. Hogy nem így történt, ennek a mostani miniszterelnök az oka. Mire vállalkozott a miniszterelnök? Fenntartani a hadsereg terén és a gazdasági téren a mostani állapotokat. Annak a politikának, melynek keresztülvételére Tisza vállalkozott, már megvannak az eredményei. Legújabbban a fiumei kormányzó kitűzte a horvát zászlót Fiumében, de a vált miniszterelnöki intézkedés ezért a közjogellenes intézkedésért nem következett be. Ez a következménye a király személye körüli miniszter nyilatkozatának, hogy a corpus jurisből ki lehet olvasni a horvát királyság létezését. Ez az állapot azt mutatja, hogy a magyar nemzeti állam érdekében a magyar kormány nem tudja, vagy nem akarja megvédeni az önállóságot, a függetlenséget biztosítókat. (Ugy van! balról.)

Az 1848: XX. törvényekről szól.

A lélkészek fizetése a jelenlegi 1600 koronásig való kiegészítésnél meg nem állhat, mert legalább 2400 koronára való felmérésre van szükség.

Minden alapot nélkülöző állítás az, hogy ő az 1848: XX. t.-c. végrehajtása szempontjából a protestáns felekezetek ügyét elárulta.

Reméli, hogy a tárgyalások rendjén megtalálják az utat és módot arra, hogy az államháztar-

— hogy majd csak akkor teleköltöttem magamra, ha az egészét kiizetöm. Ez a jegyző ur tanácsa volt nekik.

— Jó tanács is volt az. Ez nem baj. Hanem más itt a bökkenő. Maga azt mondta az elébb, hogy ezer forintért vette az egész Firtos-féle hagyatékot. Itt ebbe a szerződésbe pedig csak ezer korona van írva.

A paraszt meghökken. De összeszedi magát. És nevetve mondja:

— Hát mért volna az baj? Már mink ezt így szoktuk, könyörgöm alásan.

— Hogy a százalék kevesebb legyen, ugy-e? Tudja, hogy ez megkárosítása a kinstárnak? Ezért barátom, még magát be is csukhatják, ha valaki följelentené.

— De csak nem teszi tán ezt a nagyságos ur?

— Én? Én nem. De most már én mondom, hogy huncut a paraszt! Más megteheti. Más, érti-e? Más. Más valaki. Nem értenek maguk az ilyesmire. Azért mondom, hogy adja el nekem azt a kis csücsköt, jó árát adom. Nekem éppen beleszögellik ott a laposomba. Maga is tisztában lesz vele. Könnyit a lelkem... No...

— A paraszt nagyt nohát.
— Nem tudok megválni tőle, tekintetős, akarom mondani: nagyságos uram, bár akármilyen történéjek is velem.

— Jó, jó. Hát hiszen mondom, hogy nincs erőszak. Hanem abban a kártétel dologban, bíró, tegye a kötelességét!... Nini, azt a... azt a Firtos nevű embert föl is küldhetné hozzám. Tán jobb lesz így. Maga hagyja abba. Majd én végezek vele.

tás érdekeinek biztosítása mellett a protestáns felekezetek jogos igényei kielégíttessenek.

A gazdasági önállóság kérdése körül fog eldőlni a döntő ütközet s e körül kell a kormányval szemben a legerősebb küzdelem folytatni, (Ugy van! balról.) ez az a kérdés, melynek megoldása döntő befolyással lesz a nemzet jövőjére. (Ugy van! balról.) A kormány nagyhatalmi szempontból ragaszkodik a közös vámtérülethez. Hát mi szükségünk van nekünk a nagyhatalmi állásra, ha országunk szegény, ha az anyagi biztosítékok hiányoznak a nemzet fenntartásához. Hiszen nemzeti önállóságunk nem juthat kifejezésre még a konzulátusoknál sem. A 67-iki törvények kimondják, hogy az országnak joga van a vámorsorok felállítására, de célszerűségi okokból ezt akkor nem tették. Ma már megszűntek ezek a célszerűségi szempontok, az akkori ipari és kereskedelmi viszonyok átalakultak, úgy hogy ami akkor hasznosnak látszott, az ma már káros. Kisiparunkat a közös vámtérület nemcsak erőltetette, de lehetetlenné is tette. Ezt az állapotot fenntartani nem lehet, nem szabad, mert ez érdekeinknek nem felel meg. Az a rémítetés, hogy veszélyeket rejt magában az önálló gazdasági berendezkedés, már idejét multá. (Ugy van! balról.) Az 1899: XXX. t.-c. fenntartandó. (Ugy van! balról.) Ha az 1899: XXX. t.-c-ikben lefejtett garanciális intézkedés mellőzésével megkezdte a kormány a tárgyalásokat Németországgal és Olaszországgal az autonóm vámtarifa alapján, amely még letárgyalva sincsen, olyan helyzetet teremt, amelyből a kibontakozásnak a lehetősége sincsen és amelynek következtében, ha akarjuk, ha nem, Ausztriával a gazdasági közösséget létre kell hoznunk. (Helyeslés a szélső-baloldalon.) Ez érdekeinkkel ellentétes és gazdaságunknak olyan leköötöttséget adna, amely veszélyes.

Báró Kaas Ivor: Hosszu évek sorára!

Báró Bánffy Dezső: Az iparvámok iparunkat teljesen kiszolgáltatják és tönkreteszik. Szakemberekre hivatkozik, mint Matlekovics és Wekerle, akik a vámok emelése ellen állást foglaltak. Minden számbavehető tényező a közös vámtérülettel ellentétes állást foglal el. Az autonóm vámtarifa életbe léptetése sem biztosíthatja a nemzet gazdasági érdekeit. (Ugy van! balról.) A javaslatot nem szavazza meg. (Élénk helyeslés és éljenzés balról.)

Elnök: A vitát bezárja.

(A miniszterelnök válasza.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Elsősorban a fiumei zászlóesetről szól. Konstatálja, hogy Fiume horvátirtózkodása iránt magyar ember és magyar ember között bizonyára nincs véleménykülönbség. Fiume kormányzója kizárólag magyar hatósági személy. Másrészt azonban a fiumei kormányzó a magyar-horvát tengerpartnak legfőbb hatósága is, mint ilyen tehát, közös hivatalt tölt be. Az amerikai flotta látogatása alkalmával a kormányzóság épület ormán, mint az illető államhatóságot jelző jelvény, tisztán és kizárólag a magyar zászló volt felvonva. Az épületnek ugy belsejében, mint a bejárat körül de-

— Ugy, ugy, csak tessék. Nagy salakbater az!

— Egy jó kis óra mulva ott volt a nyalka Firtos Ábel a kastélyban. Ezt már ülésel is megkínálta az új földesur.

— Nézze csak, Ábel barátom, hiszen mink már régi jó ismerősök vagyunk. Itt járt ez a bíró az imént és bepanaszolta magát, hogy bentérték a lovaival az alsó herésemben.

Firtos megpödrörinti a bajuszát és nagyt nevet.

— Engem? Nincs az az ember az ég alatt, aki engem bentérjen?

— No, no, de azért mégis csak bent volt?

— Mért tagadnám? Jussot érzek hozzá egy kiségg. Nem a nagyságos uréhoz, hanem a bíróéhoz. Itt négyeszem közt csak megmondom, de ha komolyra kerül a dolog, biz én nem vallok.

— Nem kerül annyira. Ugy látom, magának az fáj, hogy olesón adták el a bírónak ezt a kis tagot. Árán alul, mi?

— Az, az! Huncut ez a bíró. Ravaszul kisomizett bennünket bolle.

— Szóval, maga megbánta, hogy potom árért eladták? És most szeretné visszavenni vagy illőbb áron eladni?

— Azt, azt, kérem alásan, azt!

— Ha szótartó ember tudna lenni, hát én ajánlhatnék valami módot. Mert nekem se tetszik ez a bíró.

— Szótartó, szótartó, már hogyne lennék én szótartó! Beesületes ember vagyok én!

— Ugy értem, hogy ha megmaradna magában a szó. Nem csesztendő szólnék egyhamar...

koratív és udvariassági szempontból különböző jelvények alkalmaztattak: a nemzeti zászlók és azoknál az amerikai Egyesült-Államoknak, Fiume városának és Horvátországnak a színei. Ezen eljárás semmi tekintetben csorbát nem ejtett azon a kétségtelen tényen, hogy Fiume Magyarországhoz tartozik és hogy a fiumei kormányzó kizárólag magyar hatóság. Nem is látta szükségét annak, hogy ezt a kérdést további intézkedés tárgyává tegye.

Foglalkozik a néppártnak legutolsó, ma hallott nyilatkozatával a revízióra vonatkozólag. Mint dilettáns, aki nem ért a szónoklat bizonyos ágaihoz, különösen nem ért ahhoz, hogyan beszélhessen valaki úgy, hogy gondolatait teljesen elrejtteni tudja, (Derütség jobbfelől.) mondhatja, bizonyos élvezettel és gyönyörűséggel hallgatta Molnár Jánost, aki először is megítélte azon, hogy ő kifejezést adott annak a nézetének, hogy a néppárt kerüli a revízióra vonatkozó álláspontjának precizizozását. Gróf Zichy János nyilatkozata előtt meglehetősen hangsúlyozással hirdette a néppárt, hogy elmegy a néppárt új elnöke a választók elé és majd megmagyarázza, hogy mit ért a néppárt a revízió alatt.

Báró Kaas Ivor: A kormánypárti lapok magyarázták meg! (Zaj.)

Zboray Miklós: Milyen türelmetlenség, borzasztó!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Gróf Zichynek választóihoz intézett beszédét figyelemmel olvasta, de mikor a beszéd végére ért, kevesebbet tudott a néppárt álláspontjáról a revízióra vonatkozólag, mint azelőtt.

Kovács Pál: Gyenge felfogású! (Derütség.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Az már az én szerencsétlenségem. Molnár János mai beszéde után is, midőn igen szépen hangzó definícióját a néppárt álláspontjáról kétszer is ismételte, igazán nem tudta, hogy mi az álláspontja.

Zboray Miklós: Igaza volt Kovácsnak!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Molnár horúglette a forró kását igen bölcs óvatossággal, azután hivatkozott a primásnak a házassági törvényjavaslat tárgyalásánál tartott beszédére, amelyben a javaslat elfogadását megtagadta, mert nézte szerint ebben őt katolikus hite akadályozta meg. Ez az adott esetben nem sokat bizonyít, mert hiszen ha figyelemmel kísérik a kérdést, minden külföldi államban látni fogjuk, hogy a római katolikus klerus mindenütt ellene szegült a polgári házasság behozatalának. De azután látjuk azt is, hogy egy adott pillanatban mindenütt kibékült ezzel az intézménnyel és nagyon jól érezték magát a tolerari posse álláspontjánál fogva, amelyre az egyház már számtalanszor helyezkedett. Hiszen Belgiumban évtizedeken át volt teljesen klerikális a kormány...

Vészi József: Ma is az!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ma is az!

Kovács Pál: Hát nem kell-e eltűnnünk a hadseregen a német nyelvet? (Derütség.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Az én t. képviselőtársamról úgy látszik kívül bizonyos ro-

— Ha köll, még vas alatt se vallok!

— Hát akkor szedje össze a testvéreit, de a föld alul is, mentül hamarabb. Aztán mind egy-ekarattal jöjjenek be az ebeshalmi királyi közjegyzőhöz, érti-e? Ne a közjegyzőhöz, hanem a közjegyzőhöz!

— Értem, értem, nem vagyok én olyan buti.

— Nohát akkor ebben maradjunk. Kapnak a birtokért ezerkét száz forintot. Kétszázal többet, mint a bíró adott. Amit adott, neki vissza is adhatják, ha akarják. Ha akarják, érti-e? Ez már nem a én dolgom.

— Értem, értem, hogyne érteném! De ökelme már kivette annak az ezer forintnak, jobban mondva csak kilencszáz forintnak a hasznát duplumosan. Már azt mink tán nem is tartozánk visszaadni?

— Az a maguk dolga! Én csak arrul gondoskodok, hogy lesz vevő. Lesz, ha mondom, illendő árt. Hát ebben maradjunk.

A parasztnak megcsillant a szeme és nagyhálálkodva elkotródott. Kiskesely Mák Estván éppen akkor mondogatta a feleségének, hogy nem éppen rossz ur ez az új ur se, hanem ez a Firtos gyerek inkább Kain már, mint Ábel. Lá-e, milyen micsoda nagy kontrabont csinált ezzel a lopott legeltetéssel!

Nem sok idő teltett bele, mikor kijöttek az urak két kocsival Ebeshalmáról és tudtára adták Kiskesely Mák Estvánnak, hogy kotródják a va-gyonkájából, mert ő azt jögtalanul bírja. Imhol az irás: doktor Gláz ügyvéd ur közjegyzői okiratban megvette a Firtos örökösöktől, őrá is van már telekkönyvezve.

(koni viszony a történelmi nevezetességű Bodónával. (Derültség jobbfelől.) Maradjunk a polgári házasságnál!

Kovács Pál: *Ez fáj ugy-e?*

Gróf Tisza István miniszterelnök: Dehogy! **Báró Kaas Ivor:** Lukács evangéliumának XIV. része! (Zaj.) Ugy látszik, nagy a deficit az evangéliumban! (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Franciaországban az államhatalom nemcsak a katolikus egyház, de minden vallás teljes meghonosításának pillanatában hozta be a polgári házasságot, ennek az intézménynek meghonosítását azonban igen rövid idő múlva kötötte a konkordátum, majd Napoleon bukása után a legitimista irány kerekedett felül Franciaországban és a katolikus klérus oly befolyásra tett szert a francia államhatalom kezelésében, amilyenre azelőtt sem volt talán példa. (Ellentmondás a néppárton.) É s enekinek eszébe nem jutott a polgári házasság intézményének eltörlése. (Igaz! Ugy van!) És nézzünk tovább, mit látunk Németországban? A Kulturkampf lezajlása után aránylag kevés esztendővel megkötötte Bismarck a római katolikus ultramontan elemekkel a békét bizonyos koncessziók, különösen bizonyos tulszigoru rendőri üldözések enyhítése árán, de elvi álláspontjából nem adott fel egy jótát sem. É s azóta a német császári kormányának parlamenti akcióját rendszert — körülbelül két évtized óta — a német centrumpart tartja fenn, de soha meg sem kísérelte azt a nagy politikai befolyását, az önk által ugyrevezett revizió céljaira felhasználni. (Ellentmondás a néppárton.)

Vészi József: *Ez igaz! Históriai igazság!* (Mozgás a baloldalon.)

Zboray Miklós: *Csak szabadkőműves szempontból az!* (Mozgás.)

Vészi József: *Nem is vagyok jezsuita!* (Élénk derültség.)

Zboray Miklós: *Nem is lehet!*

Vészi József: *Hála istennek!* (Derültség és zaj.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Egy precíz, konkrét kérdés tesz fel, bár győtri az aggodalom, hogy precíz, konkrét választ nem kap. (Mozgás a néppárton.) Molnár János ugyanis azt mondta, hogy sérelmes a katolikus dogma szempontjából az, hogy az egyháztól a házasságkötés elvéssék, hogy a judikatura az egyháztól elvéssék és polgári bírósághoz tétessék. Kérde, hogy a néppárt revizionális programjában mint elérendő gyakorlati politikai cél benne van-e a mai házassági jogok oly megváltoztatása, amely ismét az egyházra ruházza a házasságkötést és a házassági ügyekben való bíróságot. Ha erre igennel, vagy nemmel válaszol, akkor a revizió legkényesebb pontjára nézve tisztában fogunk látni.

Molnár János: *Igen!* (Zaj.)

Báró Kaas Ivor: *A módját majd azután törvény magyarára!* (Derültség a jobboldalon.) *Felbonthatatlan házasság!*

Molnár János: *Igen, teljesen benne van!*

A szegény paraszt sóbálványává meredt ijedében. Futott aztán fűhöz-fához, paphoz, jegyzőhöz, ügyvédhez, törvényre, mindenfelé. Amit kerest: az igazságot sehol se kapta meg. Mindenütt csak azt tanácsolták neki: jelentse föl a Firtos örökösököt csalás miatt. De azoknak út-ihette a nyomát. Ugy eltűntek, mint a kámför. Se hírük, se hamvuk többé. Az új ur pedig odafönt a kastélyban, aki elé többször alázattal járult, váltig csak azt hangoztatta:

— É n jóhiszeműleg vettem meg a birtokot.

Most már az enyém. Maguk a Firtos örökösök jártak a nyakamra, hogy vegyem meg. Azt mondták, hogy a magával való adásvétel csak szinleges volt, afféle zálog vagy haszonbérlet. Néztem a telekkönyvet, csakugyan láttam, hogy az övék. Hát megvettem. Punktum. Maga pedig köszönje meg, hogy baja nem lesz a miatt, hogy a kincstárt be akarta csapni. Keresse az igazát a Firtosokon! . . .

— Haj, haj, kereshetem én már! Hát csak huncut a paraszt! Igy becsapódni! Nincs én nekem már uram, itt senkin keresni valóm. Mék oda újra: Amerikába. De még a nevét is elfelejtetem, hogy az én hazám Magyarország volt. Viszem az asszonyt is, az egész családot . . . Hej, huncut a paraszt! . . . De még tán más is! . . .

Sirt szegény Mák Estván. Sirt keservesen . . . Az ügyvéd ur pedig nevetett. Alig két esztendő múlva ő t választották meg országos képviselőnek. Firtos Ábel volt a főkortesé.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Közönm, elismerem, ez precíz, nyílt válasz!

Molnár János: *A többire is így fogunk válaszolni!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: Jó lesz, ha a választók is tisztában lesznek azzal, hogy a néppárt, amely ugy tesz, mintha nem is lehetne igazi katolikus, aki nem néppárti, ilyen dolgokat követel, ilyen dolgokkal kívánja Magyarországon a vallási békét ismét megbontani. (Zajos ellentmondás a néppárton.)

Báró Kaas Ivor: *Helyreállítani!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: A béke, hála istennek meglehetősen helyreállott és évről-évre közeledik a teljes béke felé. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Ezt a helyreállás küszöbén levő békét kívánják ismét ilyen törekvésekkel megbontani s az országban a vallási szenvedélyeket olyan jelszavak mellett ismét lángrollobantani . . .

Báró Kaas Ivor: *Ez Tisza-politika volt mindig!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: . . . amely törekvések sehol a világon ma már egyetlen egy bevallottan ultramontan pártnak sem programja. (Nagy zaj balfelől.)

Molnár János: *Készséggel elfogadjuk ezt a vádat!*

Ersznt Sándor: *Hát Angliában?*

Vészi József: *Tessék akkor megszavazni nálunk is az anglikán államegyházat!*

Zboray Miklós: *Ahogy elfogadták a zsidó-receptot, ezt is el lehet fogadni!*

Vészi József: *Tessék, én ezt is megszavazom!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: Válaszol Barabásnak és báró Bánffy Dezsőnek. Minden gazdasági baj orvoszerének az önálló vámterület tartják. Ez a kérdés kizárólag gazdasági kérdés. A politikai oldala ennek a kérdésnek rendezve van az 1867. XII. t.-cikkben, amely az ország jogát a külön vámterület felállítására fenntartja. A jogi kérdés ezzel teljesen el van döntve, mert a vámszövetség kérdése, csak a benne lévő gazdasági tartalomnál fogva különbözik egyéb nemzetközi szerződésektől, közjogi szempontból teljesen egyértelmű bármint más idegen állammal kötött nemzetközi szerződés. Ami a gazdasági megerősítést illeti, természetes, hogy az legyen a cél, amely mindnyájunk előtt lebeg. És ha báró Bánffy azt mondja, hogy a nagyhatalmi állás szempontjából is csak olyan gazdasági politika helyes és indokolt, amely mellett erősödik az ország, ezzel ismétli azt, amit ő talán hat héttel ezelőtt mondott. De hozzát teszi, hogy a függetlenség politikai szempontjából is csak egy olyan gazdasági politika ér valamit, amely mellett erősödik az ország. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Ez természetes!) mert hiába vesszük mi magunkra a külön vámterület által bizonyos látszatát a függetlenségnek, a függetlenségi politika akkor fog igazán csodót mondani, ha ennek az országnak szegényedésére, gyengítésére vezet. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Örül, hogy mind nagyobb és nagyobb tudományos apparátussal lép báró Bánffy ama szakemberek sorába, akik ezzel a kérdéssel gazdasági érvek alapján foglalkozni kívánnak. (Mozgás.) Kéri Bánffy-t, ne tegyen neki szemrehányást, amiért azt az ismeretes szegedi beszédét megkritizálta. Bánffy azt mondja, hogy az kortes-beszéd volt. Megvallja, sohasem tett különbséget kortes-beszéd és egyéb beszéd közt. (Helyeslés jobbfelől.)

Olay Lajos: *Hányan ígérték önközt az önálló vámterületet?* (Zaj jobbfelől.) *Álljon fel, aki nem ígérté!* (Zaj.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Tudomásul veszi, hogy Bánffy tanulmányozza a kérdést, véleményét alkot magának, de akkor igazán nem érti, hogy ha a dolog így áll, ha annyit tanul, ha önálló véleményét megalkotta, miért mondta eze-gedi kortes-beszédében „magát a dologhoz nem ér-tőnek, hanem mások tanácsával élőnek”.

Különböen egy illuziótól meg kell ő t fosztani. Nagyon büszkén és önértetesen állítja, hogy megy a saját útján. Dehogy megy a saját útján. (Derültség jobbfelől.) Megy egy olyan környezet által tanácsolt és befolyásolt uton, (Ugy van! a jobboldalon.) amely ő t egy lejtőn fogja levinni, olyan mélyen, hogy ma még saját magának sincs róla sejtelve. (Ugy van! a jobboldalon.) Bánffy zokon veszi azt is, amit mint ártatlan tréfás megjegyzést mondott, hogy a Ház legfiatalabb tagja . . .

Madarász József: *Pedig én vagyok az!* (Derültség.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Erre csak azt jegyzi meg, hogy az ő érdekében nagyon jó volna, ha a Háznak valóban legfiatalabb tagja volna, mert akkor nem lehetne fejére olvasni azt a multat, melyet oly hihetetlen cinizmussal tagadott meg. (Ugy van! a jobboldalon. Zaj balfelől.) **Keckseméti Ferenc:** *A multról ne beszéljünk!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: Akkor fel lehetne róla tenni, hogy fiatal tapasztalatlan idealista, kezdő politikus, aki talán jóhiszemű tévedésével ragadtatja el magát. Nagyon jó példára hivatkozott, midőn a véleményváltoztatás és a kö-

vetkezletlenség igazolásával Disraeli szavait idézte. Disraeli nagyon érdekes és nagyon tanulságos politikai jelenség volt; mint kalandor kezdte politikai pályáját, aki megpróbálta a legszélsőbb radikálizmus utján felszínre vergődni.

Günther Antal: *Halottról így beszélni nem illik!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: Midőn ez nem ment csinált magának egy félig radikális, félig tory-programot, amelylyel nagy nehezen belopózta a toryk sorába, ott az első közé küzdötte fel magát.

Ugron Gábor: *Esze volt rá!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: Bánffy nem ment át azon a kezdő átmeneti stádiumon, amelyet Disraelinak át kellett küzdenie. Bánffy fiatalban és aránylag rövid politikai mult után egy olyan helyzetbe jutott, hogy államférfii tulajdonokat érvényesíthetett, bizonyoságot is tett rólu-k és minden hibái mellett is nagy szolgálatokat tett az országnak; most azonban a visszazökkenés ijesztő jelei mutatkoznak rajta (Derültség a közép-en és a szélsőbaloldalon.) és ha sok minden jel nem esal, fél tőle, hogy ő ott fogja végezni politikai pályáját, ahol Disraeli kezdte. (Helyeslés a jobboldalon.) Mozgás és derültség a közép-en és a szélsőbaloldalon.)

Minél nagyobb tisztelője volt valaki báró Bánffy Dezsőnek, mint politikusnak — természetesen, hogy az egyéni tisztelet kívül áll minden kérdésen ma is — minél hasznosabbnak és üdvösebbnek tartotta azt, amit e székből cselekedett és minél inkább kivette részét e küzdelemből, annál több joga van arra, hogy teli keserű szemrehányásokkal illesse ő t azért, hogy le kívánta rombolni ma azt, amit akkor alkotott. Minden egyes tagja e pártnak akkor tenné magát igazán nevétségessé, és akkor tenné ki magát szemrehányásoknak, ha azokat a pirouette-keket, amelyeket Bánffy tett, utána csinálná és akkor állunk a tiszta erkölcs alapján, ha megmaradunk továbbra is azon a téré-n, amelyen a multban állottunk. (Helyeslés a jobboldalon.)

Olay Lajos: *Akárkit küldenek is le Bécsből ott a tudolodon támogatják, akár ő nt, akár más!* (Zaj. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Áttér a közös vámterület kérdésre. A cél, amit el kell ér-nünk az, hogy egy olyan gazdasági területet szer-ezzünk meg és biztosítsunk, amelynél a mi nyerstermeleésünk cikkei a külföldi cikkekekkel szemben előnyben részesülnek. Ezt pedig csak a vámszövetség útján érhetjük el, mert az osztrák ipar teljesen olyan helyzetben van, mint a mi mező-gazdaságunk. Az osztrák ipar nem versenyképes nálánál erősebb és fejlettebb iparokkal, az osztrák ipar is csak akkor élhet meg, ha biztosít magának egy olyan fogyasztási területet, ahová különböző-zeti vámokkal, illetőleg olyan viszonyok között juthat be, amelyek előnyben részesítik más terü-letnek importjával szemben. (Helyeslés a jobboldalon.) Különösön lévén az érdek, megvan az öb-jektív bázisa egy mindkét érdeklet egyenlő mélt-yonyossággal kiegyenlítő igazságos és helyes ki-egyezésnek, csak azt nem szabad engednünk itt és csak azt nem volna szabad engednünk ott, hogy politikai jelszavak játszzanak bele a kérdésbe és politikai jelszavak homályosítsák el a társadalom éles látását. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) s vigye bele egy olyan áramlatba, amely azután gazdaságilag a legvégeztettebb következtékekkel jár-hat itt és Ausztriában. (Helyeslés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Élnők (csengett): *Csendet kérek!*

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ezek azok az indokok. Nyíltan és határozottan mondja, hogy egy megfelelő alku, egy megfelelő kiegye-zés gazdaságilag százsoronta üdvösebb és előnyö-sebb az országra nézve, mint a külön vámterület felállításá. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Élénk ellentmondások balfelől.)

Végül egy pár szóval megemlékezik Gulmer Gyula beszédéről, aki parlamentáris modorban és teljes joggal, de álláspontját kizárólag az ő szemé-lye iránti politikai bizalmatlansággal indokolja. Ehhez teljes joga volt, viszont azonban ő arra a szerepre nem vállalkozhatik, hogy el-mondja az ő csekély személye megannyi jó tulaj-donságait és azután, mint *Nebántsvirág* kiszasz-szogat, odaálljon, hogy: „É n már ilyen vagyok, anyám!” (Élénk derültség.) Személyre vonatkozólag a védelmet tisztán tetteire bizza. (Helyeslés a jobboldalon.) Téved Gulmer, midőn azt mondja, hogy ő a kuriai bíróságot ellen volt. Ő a javas-lat egyes részeit nem tartja teljesen kielégítőnek, de a kuriai bíróságot magát helyeselte, helye-selte különösen az 1896. évi választásokon szer-zett tapasztalatok után. (Élénk derültség a jobb- és baloldalon.) A másik ténybeli tévedés az, hogy a kilences bizottság megállapodott és meg-állapodásával magát szolidárisan jelentette ki. A kilences bizottság minden tagja a legodaadób-ban törekedett egyértelmű megállapodásra jutni. Ennek folytán igen sok kérdésben bizonyos ár-nyalatokra nézve engedett a bizottság egyik vagy má-sik tagjának aggyalait elozlussa és a bizottság-ban való megmaradását biztosítsa. Azon az

utolsó ülésén a jelenlevők túlyomó nagy részének nézete az volt, hogy itt lényeges, kardinalis dolgokban változtatni nem lehet, de igenis, ha a békés kibontakozás biztosítására szükséges, módosítási kérdésekben még módosításokról, változtatásokról lehet beszélni. Ha tehát, mikor az ő kezébe került a kötelesség, hogy a megoldás módozataival foglalkozzék, a megállapítások egyik-másik részletére nézve módosítást proponált, hogy különösen abban az irányban — s ez a legfontosabb — hogy a nyolcadik pontra nézve azt a világos szöveget állította vissza, amely a bizottság kilenc tagja közül *nyolc tagnak meggyőződését világosan fejezte ki és amelyet egy homályosabb szöveggel, csak a kilencedik tagra való tekintettel cseréltek fel, semmi tekintetben nem tért el a bizottságnan tett nyilatkozataiból.* Azt mondani erre a programra, amely azután a szabadelvűpárt által végleg elfogadottat, hogy az egy *vakulj magyar* program, nagyon bajos dolog olyan valaki részéről, aki azt a programot elfogadta és azzal magát azonosította. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Ellentmondás balfelől.)

Ha egy pártban egy program részleteire nézve véleménykülönbségek vannak s azokban a többség határozott, a kisebbség előtt csak két út áll: *kilépni a pártból vagy bennmaradni és vállalni a felelősséget.* (Élénk helyeslés a jobboldalon. Mozgás és zaj a baloldalon. Felkiáltások balfelől: *Nem úgy volt!*)

Zboray Miklós: Ez csak egyszerű lefőzés! (Halljuk! Halljuk!)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ezen nagyon férfias, s nagyon szép nyilatkozat kapcsán vállalta is e korlátok között, mint két baj közül a kisebbikért, a felelősséget. Gróf Apponyi Albert és Gulner támogatta volna a kormányt a vakulj magyar program alapján, hogyha a delutáni gyűléseknek világfelforgató eseményei nem történnék. (Zaj balfelől.) Akármilyen hazaárulás lett volna a delutáni gyűlés, az a program vagy *vakulj magyar*-program volt azelőtt is, vagy *nem lett* vakulj magyar program a delutáni gyűlések által sem. (Helyeslés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Ajánlja a javaslatot elfogadásra. (Hosszan tartó éljenzés, helyes és taps a jobboldalon és a közepén.)

(Személyes kérdésben)

Báró Bánffy Dezső: Személyes kérdésben azt válaszolja, hogy a miniszterelnök ma is lekiéscsinyi és neveltségessé akarja tenni őt. Arra kéri, hogy legyen objektív. Amit ő tesz, önmaga kezdeményezésére teszi, nem pedig bárminő környezet befolyására.

Gulner Gyula: Személyes kérdésben hangsúlyozza, hogy nem azt mondta, hogy Tisza nyilatkozata ellenzete a kuriai bíráskodást, hanem igenis passzív. Mihelyt Tisza jött, azonnal lemondott az államtitkárságról. A szabadelvű pártból azért léptek ki, mert Tisza törvénytérrel kezdte el kormányzását.

Gróf Tisza István miniszterelnök fenntartja, hogy a volt nemzeti párt egy-két pont kivételével elfogadta az ő katonai programját. Ha az *vakulj magyar* program volt, miért támogatják? Ismétli, hogy a volt nemzeti pártiak csak a delutáni ülések miatt távoztak a szabadelvű pártból.

Elnök: Szavazást rendel el. A Ház általánosságban és részleteiben is megszavazza az appropiációs javaslatot, majd a tidőbetegyek szanatóriumának sorsjátékáról szóló javaslatot és a Nemzeti Színházban végbe vitt átalakításokról szóló jelentést. Holnap harmadszor fogják olvasni a megszavazott törvényjavaslatokat, a földművelési miniszter pedig több függőben levő interpellációra fog válaszolni.

Az ülés delután 2 órakor végződik.

BELFÖLD

A képviselőház nyári szünete.

Mint értesülünk, a képviselőház nyári szünete október 10-ig fog tartani. A miniszterelnök a holnapi ülés folyamán indítványt tesz, hogy a képviselőház október 10-ikéig ne tartson érdemleges ülést.

Az olasz kereskedelmi szerződés. A valombrosi tárgyalásokat néhány napra fölfüggesztették. *Ottlik* Iván miniszteri tanácsos és dr. *König* Tivadar pénzügyminiszteri titkár Budapestre érkeztek, hogy a kormány tagjainak a tárgyalások jelenlegi állásáról referáljanak.

A szabadelvűpárt ma este 8 órakor báró *Podmaniczky* Frigyes elnöklété alatt értekezletet tartott, melyen a miniszterelnök és a föld-

mivellésügyi miniszter ismertették válaszukat többrendbeli interpellációira. Báró *Podmaniczky* indítványára a párt gróf *Tisza* István miniszterelnöknek és minisztertársainak jegyzőkönyvileg hálás köszönetet fejezett ki, mire a miniszterelnök megleghangu szavakban köszönte meg a párt ragaszkodását.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 65—23

Kiadóhivatal 54—39

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 10.

A harcétről ma nem érkeztek olyan hírek, amelyekből a Port-Arthur előtt és a Manduriban folyó hadműveletek előrehaladására lehetne következtetni. E közben újabb hírek merülnek föl a balti flotta elindulásáról. Egy pétevári jelentés szerint a balti hajóraj még e hónap 16-dikán indult Keletáziába és arra számítanak, hogy 60 nap mulva, tehát október hónapban ér a harcétrre. Valószínű, hogy a japánok nem egyhamar fogják hatalmukba keríteni a várat, de amnyi egész határozottsággal előrelátható, hogy a balti hajóraj, ha csakugyan nem érne 60 napnál előbb rendeltetési helyére, Port-Arthur megmentésére már későn érkeznek. Sőt a japán flotta Port-Arthur eleste után még arra is ráérne, hogy a vladivosztki hajórajjal is leszámoljon, hogy aztán a balti flotta fogadására készülődjék.

Legújabb csifui jelentések szerint ott e hó 8-ikán és 9-ikén erős ágyúzást hallottak Port-Arthur irányából. Nehéz kaliberű ágyúk dörgésének visszhangja lehetett csak, tehát vagy egy nagy tengeri csata folyt le vagy pedig megkezdődött a főtámadás Port-Arthur ellen. Az első feltevés, az orosz flotta állapotára való tekintettel, csaknem lehetetlen, miért is az a kikötő körülzárása óta minden komoly harc elől kitért s így csak az utóbbi feltevés állhat meg, ami annál jogosultabb, mert a japánok a Farkashegy és Zöldhegy elfoglalása után olyan területen vannak, ahonnan a vár ostroma sikerrel biztathatja őket.

Kuropatkin jelentése.

Pétevári, augusztus 10.

(Hivatalos.) *Kuropatkin* tábornok táviratozza *Miklós* cárnak:

Augusztus 8-án és 9-én a déli arcélen, 13—15 kilométernyire *Haicsöngtől* északra, ellenséges előőrsöt láthatni. Az előőrsök között minden nap fordulnak elő csatározások. Jevtin kozákhadnagy 6-án egy kozákcsapat élén nagy kutatóura indult Niucsang felé. Utközben megsebesült a fején, de a csapatot nem hagyta el. Két kozák elesett, 14 megsebesült. A keleti arcélről nem érkeztek újabb jelentések. *Liaojang-Szajma*csu irányában semmi különös nem fordult elő. 6-án kozákcsapat közeledett 6 kilométernyire Csincsen előtt. Ott előőrsét az ellenség tüze fogadta. Ez a körülmény, valamint a sűrű köd is, mely minden tájékozódást lehetetlenné tett, kényszerítette kozákjainkat a megállásra és arra, hogy az ellenségtől 600—1000 lépésnyire egy völgyet és az ehhez vezető domboldalokat megszállja. 7-én reggel, amikor a köd foszlani kezdett, a főhadserőtől óriási erősítés érkezett, melyet azért küldtek el, hogy megkerülje az ellenséges állás balszárnyát. De nem-sokára baloldalunkkal szemben egy kilo-

méternyi távolságra mintegy 7 századból álló erős csapat közeledett a köd és a magas fű védelme alatt. Agyuink tüzének védelme alatt, melyek közben a helyszínére érkeztek, kénytelen volt az ellenség *visszavonulni* és a küzdelem megállapodott. Délelőtt 9 óra körül csapatunk *visszavonult* a nélkül, hogy az ellenség üldözte volna. Két kozák elesett, kettő megsebesült, 15 lovunk elpusztult. Ennek az ütközetnek az volt az eredménye, hogy bebizonyult, hogy az ellenséges csapatok sor- és tartalékos katonaságból voltak összeállítva, a mi úgy derült ki, hogy lövegeik különböző átméretűek és burkolatuk (részben nikkel, részben réz) voltak.

A liaojangi harcétr.

London, augusztus 10.

A helyzet *Liaojang* között az ideérkezett szükszavu jelentések szerint kilenc nap óta, úgy látszik, nem változott lényegesen. Az oroszok, mint *Sanghaiból* jelentik, *visszavonulásuk* közben *Ansansant* is csaknem teljesen kiürítették. A japánok Niucsangban, nem messze a volt orosz vasuti állomástól, óriási élelmezési raktárt építettek, melynek megtöltését 2000 kuli végzi. Szombaton két nagy szállítógőzös érkezett Niucsangba, mely nagymennyiségű élelmiszert és egyéb tárgyakon kívül egy tábori vasut építéséhez szükséges anyagot is hozott.

Pétevári, augusztus 10.

Az orosz távirati ügynökség jelent *Mukdenből*, hogy *Kuropatkin* déli csapatai *Haicsöngből* *Ansansang*ig vonultak vissza és ott ellentállásra készülnek. Péteváriót remélik, hogy ezek a csapatok megtarthatják állásaikat.

Páris, augusztus 10.

Pétevárról táviratozzák, hogy *Kuropatkin* el van tölve *Liaojang* megvédelmezésére. Az itteni külügyminiszteriumban, pétevári táviratok alapján, egy héten belül várják a döntő ütközetet a két főserg közt.

Port-Arthur ostroma.

London, augusztus 10.

A *Morning Post* levelezője egy port-arthuri menekülttől arról értesül, hogy a japánok mult csütörtökön elfoglalták a *Susiasung* erősséget, amely kétharmad-mértföldnyire van a régi várostól. Más, Port-Arthurból Csifuba érkezett oroszok azt mondják, hogy a japánok a Farkas-hegyet és a Zöld-hegyet falakkal megerősítik s ostromló ágyukat vonatnak ezekre a hegyekre. A *Retvizán*, *Poltava* és *Pobjeda* hajók óriás ágyúik tüzelésével igyekeznek ezt megakadályozni s az orosz ütegek is folytonosan lövöldöznek a japán pozíciókra. Ez a magyarázata annak az ágyutüzelésnek, amelyet hétfőn éjjeltől kezdve kedd hajnalig Csifuban hallottak. Egy, Port-Arthurból Tokióba visszatért tiszt beszéli, hogy amióta a japánok a *Naosao*-hegyeket elfoglalták, az oroszok minden lehető megtesznek a pozícióik megerősítésére. Minden pozíció előtt többszörös szöges drótsövényt vannak s azonkívül vasrúccsal is megerősítik a pozíciókat. Az ágyvas talajba szögeket és üvegcserepeket dobálnak. Az orosz előőrsök egész a japán hadállások mellé merészkednek s egy-egy csata után az orosz Vörös Kereszt kocsijai egészen a japánok vonaláig hatolnak előre, hogy a sebesülteket összeszedjék.

A *Daily Telegraph*-nak jelentik *Csifuból* tegnapi kelettel, hogy *Port-Arthurnál* csata volt. *Port-Arthurból* Csifuba érkezett hírnökök, kik a várost 5-én este hagyták el, azt jelentik, hogy a japánok 4-én este támadni kezdtek az orosz erősségek fővonalaiban, melyek az oroszok bal szárnyán túl terjednek. Hir szerint mindkét hajóhad is résztvett és a küzdelem kora reggelig tartott. A japánok különböző támadásokat kíséreltek meg és ismételtelen súlyos veszteségekkel *visszaverték* őket. Hir szerint az ez alkalommal való vesztesség a *Farkasdombnál* és *Zölddombnál* szenvedett veszteségeket is fölülmúlja. Az oroszok részéről hir szerint több mint ezer ember esett el. Ezt a vesz-

teséget mondják az egész háború során a legsúlyosabbnak. Hir szerint Port-Arthur polgári lakossága támogatta az orosz csapatokat. Viszont a *Times* tokiói levelezője hiteles forrásból arról értesül, hogy az orosz jelentések a japán vereségekről Port-Arthur körül valótlanok. A *Morning Post* levelezője egy embertől, aki 5-én hagyta el Port-Arthurt, azt a hírt kapta, hogy mitsem tudnak az állítólagos japán veszteségekről.

Uj orosz tervek.

London, augusztus 10.

A *Daily Express* tudósítója táviratozza Pétervárról, hogy ott igen nagy az aggodalom *Kuropatkin* kétségbeesett helyzete miatt. Pétervárott új haditervet dolgoztak ki, amelyet a napokban táviratilag fog közölni a kormány *Kuropatkin*nal. Ebben utasítják a fővezért, hogy mostani hadállásait ne tartsa meg, Port-Arthurt ellenben engedje át sorsának és csapatait vonja össze Karbinba téli szállásra. Az új hadműveletek alapja *Karbin* lesz. Pétervári félhivatalos körökben azt beszélik, hogy *Kuropatkin* augusztus végéig 400.000 főnyi sereg felett fog rendelkezni. Ez az az időpont, mikor *Kuropatkin* haditerve szerint a tulajdonképpeni harc meg fog kezdődni. Körülbelül két héten át *Kuropatkin* összesen újabb 150.000 főnyi sereget kaphat.

A balti hajóraj.

Berlin, augusztus 10.

A *Lokalanzeiger* jelenti Pétervárról: A keleti-tengeri hajóraj valószínűleg 16-án indul el a távol Keletre. *Rosdzjenszki* tengernagy parancsnok zászlóját a *Szvarov* páncéloshajóra huzta fel. Az egész hajóhad 60 hajóból, ezek között 8 páncélos- és kilenc cirkálóhajóból áll. Hir szerint a hajóhad 60 nap múlva éri el rendeltetése helyét.

Vilmos császár részvéte.

Berlin, augusztus 10.

Tokióból táviratozzák a *Lokalanzeiger*nek: Vilmos császár az itteni német diplomáciai követséghez táviratot küldött, melyben részvétet fejezi ki *Jamaguchi* vicomte japán tábornok elhunytán s elismeréssel emlékezik meg *Jamaguchi* tábornoknak a kínai zavarok idején tanúsított bajtársi magatartásáért; egyben elrendelte Vilmos császár, hogy *Förster* alezredes jelenjék meg a tábornok temetésén és családja előtt tolmácsolja a császár részvétét.

HIREK

Budapest, augusztus 10.

BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 13-én új előfizetés nyílik a *Budapesti Naplóra*. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Személyi hír. *Hedevüs* Sándor többeti tartózkodásra a Lidóra utazott.

Az angol király utazása. Londonból táviratozzák hogy az angol király ma délben utazott el Marienbadba. A király egy órákor Port-Viktóriába érkezik, ahol hajója, a *Viktória* ad *Albert* már várakozik rá. A hajót a *Barwich* páncélos kíséri *Flissringent*, ahol a király külön vasuti kocsija várakozik. *Alexandra* királyné a király távolléte alatt a *Sandringham* kastélyban fog lakni, ahova ma délután utazik. Gróf *Memsdorff* magyar-osztrák nagykövet *Edvárd* király óhajására már tegnap elutazott Londonból és szintén Marienbadba megy.

Bucsu a belvároban. A belvárosi főplébánia-templomban Nagy-Boldogasszony napján, augusztus tizenötödikén tartják meg az évente szokásos bucsut. Az ünnepi napon a templomban délelőtt tíz órákor lesz a zenés nagy mise és tizenegy órákor a szent beszéd.

Merénylet a spanyol király ellen. Berlinen át jelentik *San-Sebastian*ból, hogy *Alfonz* király ellen merénylet készült, amelyet azonban idejekorán felfedeztek. A király szalonkocsijában három dinamittöltényt találtak, amelyek úgy voltak elhelyezve, hogy mihielyt a vonat elindul, azonnal felrobbantak volna, elpusztítva a szalonkocsit és mindent, ami benne volt. *San-Sebastian*ban az eset nagy rémületet okozott és magát a királyt is annyira megdöbbentette, hogy elhalasztotta utazását.

Stiller Bertalan kitüntetése. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. *Stiller* Bertalannak, az izraelita kórház igazgatófőorvosának, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül az udvari tanácsosi címet adományozta. Az erre vonatkozó királyi kézirat így szól:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán dr. *Stiller* Bertalan egyetemi címzetes rendkívüli tanárnak, a pesti izraelita hitközség kórháza igazgató-főorvosának, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozom. Kelt *Ischilben*, 1904. augusztus 3. *Ferenc József* s. k., gróf *Khuen-Héderviry* Károly s. k.

A királyi kitüntetés ezuttal a magyar orvosi kar egyik legkiválóbb tagjának érdemeit jutalmazza. Dr. *Stiller* Bertalan páratlan szeretettel és tudással vezeti a pesti izraelita hitközség kórházát, amely csak annyiban felekezeti, amennyiben a zsidó hitközség tartja fenn, egyébként pedig felekezeti különbség nélkül részesíti jótékony ápolásban és orvosi kezelésben a jelentkező betegeket. Széles körökben övezi tisztelet és nagyrabecsülés dr. *Stiller* kitüntetése általános és őszinte örömet kelt.

Kinevezés. *Garancsy* Mihályt, a fővárosi közmunkatanácsnál alkalmazott osztálytanácsost a király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, miniszteri tanácsossá és a tanács előadójává nevezte ki.

A szabadelvűpárt vacsorája. A szabadelvűpárt ma este rendes szerdai vacsoráját a városligeti Gerbeaud-féle Royal-pavillonban tartotta, amelyen a párt tagjai közül száznál többen vettek részt. A vacsorán megjelent gróf *Tisza* István miniszterelnök és a kabinetnek a fővárosban időző tagjai. A társaság vig hangulatban a késő esti órákig maradt együtt.

Uj magyar nemesek. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, *Vírus* Vince uradalmi jószágkormányzónak és törvényes utódainak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet *Isence-tomaji* előnévvel, *Elek* Lipót kereskedelmi tanácsosnak és törvényes utódainak, a közügyek és a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet *ujnépi* előnévvel adományozta.

Százéves osztrák császárság. Az osztrák császárság a mai nappal százéves lett. Igaz ugyan, hogy a császárság hivatalos születésnapjának 1804. augusztus 11-ét tekintik, de a császárság tényleges születésnapja mégis augusztus 10-ike. Már II. József kifejezte abbeli óhaját, hogy ama tartományokat, amelyek koránálta alatt egyesültek, közös gyűjtőnév alá foglalják, mert centralizáló törekvéseinek külsőleg is kifejezésre akart adni. II. József nem érte el, amire vágyott, de a gondolatot megőrizte az uralkodóház mindaddig, míg II. Ferenc meg is valósította. Mikor Franciaországban proklamálták a császárságot, az új császár minden igyekezete arra irányult, hogy császári méltóságát a legrégibb dinastiával, a Habsburg-családdal is elismertesse. Ez a törekvés barátságos közeledést létesített a francia és a bécsi udvar között s most már valószínűnek látszik, hogy II. József eszméje megvalósítható lesz. Eredetileg arra gondoltak, hogy német-római császár címét veszik föl, de utóbb elálltak a tervtől s „Ausztria örökös császára” címet vették föl. Augusztus tizedikén, a bécsi Burg lovagtermében rendkívüli államtanácsot hívtak egybe, amelyen ezt a címet elfogadták, de az erről szóló okmány aláírását a következő napra halasztották, mert attól féltek, hogy sokaknak fog eszébe jutni az az augusztus tizedike, amelyen XVI. Lajos trónjától megfosztották. Az új cím fölvételét augusztus 15-én hirdették ki. Az esemény semmiféle mozgalmat nem okozott, az európai udvarok elfogadták a dolgot s bár a bécsi udvar háziünnepet rendezett, ugyszólván minden emóció nélkül vette tudomásul

az egész világ, hogy az osztrák császárság megszületett.

Almás-kenyér. Az inséges esztendő még majd almával sütött kenyeret hoz a szegény ember asztalára. A krumpli drága és nagyon takarékoskodni kell vele, ezért most *Molnár* István, az országos gyümölcsészeti miniszteri biztos, azt ajánlja, hogy a lehullott almát használják fel a kenyérsütéshez. A lehullott alma — úgy mond figyelemztető szavában — többféleképpen értékesíthető. Lehet ugyanis négy részre vágva megaszalni és télen főzve elhasználni; lehet nyersen ciderbor készítésre felhasználni, aminek az ideiglenes szőlőtermés folytán színűn kelendősege lesz; de — ami igen fontos — lehet az ilyen és egyéb aprónak maradt almát kenyérpótszerű is felhasználni, mint azt 1813-ban Németországban nagyban is felhasználták. Erre a célra az almát meg-hámazzák, megreszelik és minden két kilogramm almához három kilogramm kenyérlisztet vesznek, egy kis vizet vesznek hozzá, a szükség szerint összegyurva; így öt kilogramm kenyeret nyerünk. Az eljárás egyébként teljesen olyan, mint a burgonyával készített kenyérről. Az almával sütött kenyér izletes, kellemesen édeses, igen egészséges, könnyen megkel és jól süthető. Az almás-kenyér tartós is; nem szárad oly hamar, mint a burgonyás-kenyér; sőt volt eset reá, hogy az almás-kenyér két hétig is eltartott; jó és izletes maradt és sem meg nem penészedett, sem meg nem savanyodott. Az idén, mikor a rossz burgonyatermés folytán a Felvidéket éhínség fenyegeti és amidőn millió méterházasnál több apró, fejletlen almatermesre van kilátásunk, az almaértékesítés e módját a termelőközönség figyelembe ajánlja a gyümölcsészeti biztos.

Elutazás Amerikába. Szerdán este 7 órákor indult el Budapestről az interparlamentaris magyar csoport tagjainak egy része Fiuméba, hogy onnan folyó hó 12-én Amerikába vitorlázzon. Elutaztak: gróf Bethlen István, Bethlen István grófné, *Dessewffy* Arisztid, *Dessewffy* Zsófia, *Csathó* Aurél, a *Politikai Értesítő* szerkesztője, *Hock* János, ifj. *Salamon* Géza, *Simonyi* Semadam Sándor és még többen. A csoport többi tagja csütörtökön reggel indul Budapestről, ugy hogy csütörtökön este az Amerikába utazók már együtt lesznek és az Európa szállodában fognak összejönni.

A szegedi fogadalmi templom. A szegedi fogadalmi templom pályaművei két hétig ki vannak állítva az illóli-uti Iparművészeti Múzeumban. E tervek díjtalanul megtekinthetők.

Uj főváros. Az ausztráliai köztársaságban — mint Londonból jelentik — látszólag jelentéktelen, alapjában véve azonban nagyfontosságú esemény történt. A harmadfél év előtt alakult ausztráliai államszövetség, amely névleg angol gyarmat, tényleg azonban autonóm köztársaság, új fővárost választott. A parlament, amely mostanáig *Melbourne*ban ülésezett, egy *Dalgeti* nevű falut választott fővárosul; *Dalgeti Uj-Délwales* délkeleti részén, az ország szélén, *Bombala* tartományban van.

Orvosi szigorlatok. Az új rendszerű első orvosi szigorlatokra a budapesti egyetemen a négy félévet végzett hallgatók augusztus 29-ikén és 30-ikán jelentkezhetnek. A vizsgadíjak szeptember 1-én fizetendők, a szigorlatok 5-én kezdődnek.

Milliomos cselédeány. Kissé romantikusan hangzó hír érkezik *Köln*ből. E szerint egy odavaló cselédlánynak napokig a nyomában járt egy előkelő cselédnek, míg végül tudtára adta az ámuló cselédnek, hogy ő az — anyja. Férje már régen meghalt és ő kénytelen volt gyermekét a lelencházban elhelyezni. Utóbb másodsorú is férjhez ment és aztán elvesztette a gyermek nyomát. Most utazásközben véletlenül akadt reá és elmondta neki, hogy atyja több milliányi vagyonot hagyott reá. Százézer márkát mindjárt ki is utalványozott részére az asszony. A különös hír egyébként azt is mondja, hogy a cselédeány az örök-hagyó kívánsága folytán továbbra is szolgálatban marad.

— **Fülörvosi kongresszus Budapesten.** Bordeauxból jelentik: A budapesti kir. orvos-egyesület fülörvosi szakosztályának meghívására a hetedik nemzetközi fülörvosi kongresszus elhatározta, hogy a következő nyolcadik nemzetközi kongresszus 1906-ban Budapesten lesz. A kongresszus elnökevé *Böke* tanár lett választva, ki Emsből sürgönyben köszöntö meg a megválasztást. A kongresszuson jelenvőtt dr. *Szenes* a budapesti fülörvosok nevében biztosította a kongresszust, hogy ők a nagy feladat teljes tudatában vannak a jövő kongresszust illetőleg és mindent el fognak követni, hogy a kongresszus Magyarország fővárosában méltó módon illeszkedjék a New-York, Milano, Basel, Brüsszel, Firenze, London és Bordeaux városokban tartott kongresszusokhoz. Dr. *Szenes* utolsó szavai „Au revoir à Budapest” harsogó visszhangra találtak, mire a kongresszus véget is ért.

— **Zavargó paraszok.** A szajoli paraszok régi, elévült írásokra támaszkodva, igényt tartanak gróf *Almássy György pusztalenyői* birtokára. A bíróság elutasította őket keresetükkel és most erőszakkal akarják a kezük keríteni a gróf birtokot. *Debrecezenből* jelentik, hogy tegnap néhány száz ember vasvillákkal fölfegyverkezve kivonult gróf *Almássy György* birtokára és kényszeríteni akarta a gróf uradalmi tisztjeit, hogy a birtokot engedjék át. A tisztok esendőröket kértek *Debrecezenből*, ahonnan negyven lovas és gyalogos ment rögtön *Szajolra Herkey* hadnagy vezetésével. A csendőrök megakadályozták a tömeget abban, hogy a gazdasági épületekbe betörjön. Három vezetőt letartóztattak, mire a tömeg magatartása annyira fenyegetővé vált, hogy egy század gyalogságot kellett kirendelni. A paraszok vasvillával és bottal támadtak egy esendőre, mire a csendőrök kénytelenek voltak fegyverükhöz nyulni. A csendőrök szuronya két embert sebesített meg; a sebesültek állapota azonban nem veszedelmes. Mire a katonaság megérkezett, akkorára teljesen helyreállott a rend. A helyszínen a főispán, a királyi ügyész és a főszolgabíró is megjelent.

— **Rémliátás.** A milanoi *Corriere della Sera* azt a nyári szenzációit közli *anconai* jelentés alapján, hogy 3-án éjjel lámpák nélkül egy osztrák-magyar hadihajó jelent meg a *cittanovai* kikötő előtt és ott alig egy kilométer távolságban a parttól körülbelül félórán át időzött. A hadihajó az olasz lap állítása szerint mélységmérőket eszközölt, melyeknek a haditengerészet terén roppant nagy fontosságuk van.

— **Éles patronok gyakorlaton.** *Budweis*-ban történt ma reggel az ott állomásozó 27. gyalogezred lövési gyakorlatán, hogy egy közlegény iskola-patronok helyett éles töltésű magazint tett puskájába. A káplár azonnal észrevette és jelentést tett az esetről, még mielőtt baj lett volna belőle. Az ezredes a gyakorlatot abbahagyatta s a közlegényt átadta a helyőrségi törvénytörvényeknek.

— **Halálozás.** Ma déli 1 órakor elhalálozott *Schmidl* Samu kereskedelmi tanácsos, a *Schmidl és Ungár* nagykereskedő-cég birtokosa 51 éves korában. Az elhunyt kiváló közgazdasági tevékenységet fejtett ki és a külföldre magyar terményekkel élénk összeköttetéseket létesített. A fővárosi kereskedői körök számottevő tagja volt az elhunyt és annak társaságában kiváló szerepet játszott. Neje sz. *Vohl* Emmán kívül kiterjedt család, továbbá számos jótékonyági intézet gyászolja az elhunytat.

Ozveggy *Véghy* Gáborné, született *Dusás* Klára meghalt *Soltán* 67 éves korában.

— **Véres harc a korosmában.** A bihari megyei *Furta* községben nagy kocsmai veredések voltak, melyen a falu egész legénysége botokkal és bicskákkal vett részt. Csapó Imre halva maradt a színhelyen, a két fekete testvér súlyosan megsebesült és többen könnyebb sebesülést szenvedtek. Több legényt letartóztattak.

— **Üdülőtelp Balatonfüreden.** A budapesti *Szép sziv* társaság pompás kis üdülőt helyet létesített a balatonfüredi *Stefánia-szállóban*. Tíz leánygyermek hat hétig a legdolgosabb életében részesített s a kicsinyek a minap tértek vissza viruló egészségben. Az egyesületet védnökönje, *Daniel Ernő* báróval az élén, *Maugold Gusztávné*, *Erényi Albertné*, dr. *Nobel Róbertné* és *Reinhardt Kornél* vezetik.

— **Eső.** Az áhitva-áhitott esőből ma egy kis mutatót kapott a főváros is. A hét hete tartó szárazság után vajmi kevés volt az istendárból, alig annyit, mint egy tisztességes öntözés. Mindössze egy fél óráig permetezett az eső, aztán, az emberek nagy szomorúságára szétszakadtak a felhők s ismét tiszta az ég, nincs egy felnyit borulás sem, ami nagyobb esőre adna reményeséget. A Dunán túlton jobb idők járnak. Így *Csáktornyáról* jelentik, hogy két nap óta kevés szünettel esik. A föld 25 centiméter mélyen megázott, a gyümölcs, szőlő legelő és a mélyebben fekvő kukorica nagy hasznára. A tarlórépa és a zöld takarmány alá szántanak. Az eső folytán minden feleledt.

— **Elmerült buzaszállítvány.** *Szolnok*-ról jelentik: *Schweiger* Vilmos, a csataszöghpusztai *Baldácsy-féle* alapítványi földek bérlője, *Nagykőrűből* búzát szállított a szolnoki állomásra. A szállítást *Molnár Ferenc* nagykőrűi halászmester kisebbszéri hajón végezte, amelyen 907 zsákban 700 métermázs buza volt. A teherhajó súlyos rakományával szerencsésen megtette útját egészen *Szolnokig*, itt azonban, amidőn a Tisza hidjához ért, a régi Tisza-hídnak egyik vizalatti oszlopára sikamlott s a sekély víz miatt zátonyra jutott. A hajó egész súlyával ránehezedett a kiálló cölöpre úgy, hogy feneké bezúzódtott. A nagy nyílással azután a víz a hajóba tódult, a buzarakományt elárasztotta s a hajó elsüllyedt, csak épp a fedélzete látszott ki a vízből. Nagy erőfeszítés és hosszas munka árán aztán sikerült a hajóról körülbelül száz métermázs buza megmenteni, a többi azonban a hajó fenekén van. Ugyancsak a múlt héten süllyedt el *Erdész* M. A. szolnoki hajótulajdonosnak egy budászi *Hajósa Tiszabő* község alatt. Ez a hajó Tiszaróffól szállított a szolnoki Hungária-malom részére ezer métermázs buzát, melyből semmit sem bírtak megmenteni.

— **Eltűnt fiu.** *Barna* Balázs Lajos 15 éves borbélyfiu, hétfőn délután eltávozott szüleinek Erzsébet-kört 7. számú lakásáról s azóta nyoma veszett. Az eltűnt erőteljes, magas barna fiu, eltűnése napján kékesfekete kabátot és nadrágot esikos fölmellényt, fakó kemény kalapot viselt. Mélyen sujtott atyja, *Balázs Lajos* felkéri azokat, kik esetleg nyomára jutnak, hogy őt arról a fenti címen értesíteni sziveskedjenek.

— **A lökötő halála.** *Csongrádról* táviratozza tudósítónk: *Karkus János* híres lökötő az utóbbi időben sürri egymásutánban követte el a lökőpást és rablást. A napokban fenyegető leveleket írt a főszolgabírósághoz, az elüljárósághoz s a csendőrséghez, hogy ha nyomoznak őt, akkor az illetőt lelövi. *Bogdán József* őrmester nyomára akadt *Karkusnak* Csányteleken és mikor meg akarta állítani, *Karkus* őt lövést tett rá, de egyik sem talált. Erre az őrmester *Karkusra* lőtt és őt karján és vállán megsebesítette, mire *Karkus* egyik forgópisztolyát a földredobva, megszökött. Ma reggel a közlegény orvoshoz akart menni, hogy sebeit bekötöztesse és ekkor letartóztatták. Mikor az őrmester hozzámment, hogy megmótozza, *Karkus* egy forgópisztolyt emelt rá, az őrmester azonban megelőzte, rálőtt és a rabló halva rogyott össze.

— **Szegény gyermekek beiratkozása.** A Fővárosi Szegény Gyermekekért-Egylet, mely évente 300 árva szegény és elhagyott gyermeket lát el étellel, ruhával és oktatásban is részesíti őket, intézetében az 1904.905. évre augusztus 15-től—szeptember 1-ig tartja beiratásait. Félvételre jelentkezhetnek az egylet irodájában (VII., Akácia-utca 32. szám) olyan gyermekek, kik harmadik életévüket már betöltötték, de még nem egészen hat évesek.

— **Tűzek.** *Dévaról* táviratozzák: Hunyadvármegyében tegnap ismét két nagy tűz pusztított. *Kis- és Nagy-Osztró* községben 39 ház égett le az összes mellékhelyekkel, gabonával és takarmánnyal. 200 ember lett hajléktalan. *Riska* községben 60 ház égett le minden behordott eséllyel együtt. A kár az első helyen 40.000, az utóbbinál 00.000 korona és biztosítva alig volt valami. A vármegye megindította a segélyakeit és a minisztériót táviratilag kért segélyt. — *Szarvason* gróf *Bolza Pál* uradalmi istállója leégett, de sikerült tizenhat nemes paripát kimenteni, míg több ló beuagott. A tűz átharapódzott a szarvasi főgim-

názium épületére is, de ott csakhamar lokalizáltak.

— **Az amerikai ékszerlopások.** Egy *New-Yorki* távirat jelenti, hogy a *Pinkerton-ügynök*-ség egyik embere szenzációs felfedezést tett a napokban a *New-Porti* ékszerlopások dolgában. Egy kétszázeczer dollár értékű ékszer tucan, amelyet ezelőtt két hónappal *Okden-Goeles* nevű milliárdos asszonytól elloptak, megtalálta egy detektív a károsult leányának szekrényében. A felfedezés rendkívül kinos szenzációt tett a fürdő közönségére, mert a tolvaj egy herceg felesége. Mivel most már szinte bizonyos, hogy a többi tolvajlásokat is az előkelő társaság valamelyik tagja követte el, nem is hiszik, hogy a vizsgálatot folytatják, s hogy letartóztatás történne.

— **Főlobbant spirítuszlámpa.** Lakástisztogatás közben ma súlyos szerencsétlenség történt *Hunyadi Lipót* borkereskedő *Erzsébet*-köruti lakásán. *Simon* Jakab napszámos takariotta a lakást és a munkához spirítuszt, benzint és terpentint használt. A spirítuszlámpa főlobbant a lámpa borította a napszámost is, a gazdáját is. Mire letépték róluk az égő ruhát, mindketten súlyos égési sebeket kaptak. *Simont* haldokolva vitték a *Rókuskórházba*, míg *Hunyadi* a lakásán fekszik komoly természetű sérüléseivel.

— **Ellopott nyakkendő.** *Bécsből* táviratozzák: E napokban ellopták *Dréher* Antal nagykereskedő 20.000 korona értékű nyakkendőgyűjteményét. A tolvajt most fogták el *Kitzler* Rudolf, *Dréher* volt inasának személyében. A tük, amelyeket *Dréher* ajándékba kapott különböző alkalmakkor, csaknem hiánytalanul visszakérültek tulajdonosukhoz.

— **Osztályorsorsjáték.** Az osztályorsorsjáték mai húzván *huszot* koronát nyert a 21676 számú sorsjegy; *tízszor* koronát: 42663 32166; *kétször* koronát: 9005 97330 109797 7234; *ezer* koronát: 104398 3594; *öt száz* koronát: 3778 11489 21355 78286 100864 10303 29820 35841 36907 43638 56887 58798 60560 109716 93905 68108 73333 98098 29547 63515 79255 80517 92185 6320 1424 39806 50169 53208 87418 7760 34796 46984 66416 88482 91139 101347 57068 68436 78061 83664 számú sorsjegy.

Waldeck-Rousseau meghalt.

Budapest, augusztus 10.

Párisból táviratozzák, hogy *Waldeck-Rousseau*, a volt francia miniszterelnök ma délután 2/3 órakor meghalt. Elhunytával a mai Franciaország egyik legnagyobb államférfiát veszítette el, aki válságos időkben védte meg a köztársaságot a francia klerikálisok és nacionalisták támadásai ellenében. A *Dreyfus-affér* legizgalmasabb napjában került a „liquidáló” kormány élére és miután a rennesi ítélet után elrendelt amnesztíval a híres affért egypőre leszorította a napirendről, az ország tekintélyének emelésére fordította gondját. Utóbb beleunva a klerikálisok támadásaiba és elkésredve egykori híveinek intrikáin, a parlament döntését be sem várva, lemondott.

Waldeck-Rousseau Péter *Maria Rennes*-ben született 1846 december 2-án. Miut tekintélyes ügyvéd 1879-ben a képviselőházba került, ahol az *Union* republikánusokhoz csatlakozott. Belügyminiszter volt a *Gambetta*-kabinetben, majd *Jules Ferry* miniszterelnöksége alatt, azt megint visszatért ügyvédi irodájába. 1894-ben beválasztották a szenátusba. Az 1895-ben megéjtett elnökválasztáskor 184 szavazatot kapott, a második szavazásnál azonban *Faure* Felix javára visszalépett. Midőn 1899 januárban a *Dreyfus-ügy* okozta válság a győngye *Dupuy*-kabinetet is elsodorta, *Loubet* elnök *Waldeck-Rousseau*-t bízta meg az új kormányalakítással, amely feladattal ez nehezen ugyan, de mégis elkészült. 1899. június 26-án mondott programbeszédében hangsúlyozta, hogy főfeladatának a köztársasági intézmények megvédelmét tekintti. A kamara csak 26 szavazattöbbséggel vette tudomásul *Waldeck-Rousseau* beszédét, ami azonban az erélyes államférfit nem akadályozta terve megvalósításában.

Mindenekelőtt a Dreyfus-pör revízióját vitte keresztül a miután a rennesi bíróság Dreyfust szótöbbséggel vétkesnek találta és enyhítő körülmények tekintetbe vétele mellett tíz évi fogságra ítélte, *Waldeck-Rousseau* Gallifet hadügyminiszter személyében Loubet elnöktől kegyelmet kért Dreyfus számára, amit Loubet teljesített is. Ezzel a *Waldeck-Rousseau* kormány befejezte legfőbb feladatát, liquidálását a Dreyfus-ügynek, amely nem kevesebb mint öt hadügyminisztert buktatott meg és magát a köztársaság létét is fenyegette. *Waldeck-Rousseau* természetesen a monarchisták, a klerikalizmus és nacionalisták részéről gyűlöletes hajsza tárgya volt, de a radikálisok és szocialisták támogatásával még több sikert vívott ki. Még ő vezette az utolsó képviselőválasztásokat is, de bár azok a támogatására egyesült pártok győzelmével végződtek, *Waldeck-Rousseau* a klerikalizmus és a többségben is kitért egyenletlenségen elkese-redeve, visszavonult, helyét adva a mostani Combes-kormány, miután még keresztül-vitte a kongregációs javaslatot.

Egészségében megrendülve egyideig utazni ment és északi utjában *Vilmos* császárral találkozott; hazatérve nyílt oppozícióba ment a Combes-kormány ellen, melynek szélső radikalizmusát nem helyezte. Kormányának tagjai, mint *Millerand* is, követték példáját és éppen *Millerand*nak egy vehemens támadása vetette föl a karthausiak vesztegetési ügyét. De *Waldeck-Rousseau* akkor már nagyon beteg volt. Rákba jázta, amely ellen műtétet is végeztek rajta, de az csak néhány héttel meghosszabbította életét. Egy párisi távirat szerint még ma reggel is megoperálta két külföldi híres specialista: *Kehr* halberstadti és *Armour* londoni professzor, de az orvosi tudomány nem segíthetett többé. A nagybeteg szótlanul tűrte a műtétet, és röviddel utána, mintha kissé jobban is érezte volna magát, de délután beállott az agónia és nehéz haláltusa után *Waldeck-Rousseau* szízenvedett. A kétórás operáció siettetette halálát.

Mint egy este érkezett távirat jelenti, *Waldeck-Rousseau* halála mindenfelé mély részvételt kelt. Bár mindenki tudta, hogy a nagybeteg menthetetlen, mégis megdöbbentőleg hatott halálhíre, amelyet a lapok különkiadásban tudattak a közönséggel. Minthogy sem a kormány tagjai, sem *Loubet* elnök nincs jelenleg Párisban, még nem lehetett határozni a temetéséről. Alkalmassint az államtanácsra hárul ez a feladat. Ha a család beleegyezik, úgy *Waldeck-Rousseau* államköltségen fogják temetni.

FŐVÁROS

(*) **Védekezés a drágaság ellen.** A székesfőváros hatósága júliusban, amikor a tartós szárazság következtében már látszott, hogy a gabonaárak s általában az élelmiszer ára tetemesen emelkedni fog, utasította a szakközvegeit, hogy gondoskodjanak védekező intézkedésekről az élelmiszer-uzsora ellen. A közgazdasági és közlelmiszerügyi igazgatóság hetek óta foglalkozik a kérdéssel. Tanulmányozza az ország legnagyobb termelő-helyeit arra nézve, hogy milyen élelmiszert, milyen mennyiségben és milyen áron lehet állandó folytonosságban Budapestre szállítani és a szállítások kedvezményei dolgában is folytatott tárgyalásokat a vidéki hatóságokkal és a kereskedelemügyi minisztériummal. Az igazgatóság pénteken, a rendkívüli tanácsülés alkalmával terjeszti elő a tanulmányai és tárgyalásai alapján megállapított javaslatát. Ezek a javaslatok a következő pontokban foglalhatók össze:

1. Kérje föl a székesfőváros hatósága fölírattal a kormányt, hogy a vidékről érkező mindennemű élelmiszer szállításáról adjon a vasutjain tetemes kedvezményt, a burgyonát pedig, amely a közép egyik legfontosabb élelmiszere, a vasutak önköltségén engedje szállítani.

2. Allitasson a székesfőváros hatósága süttőkemencéket, ahol a saját kirendeltsége nagy-

mennyiségű, jó minőségű és olcsó, de mégis haszonnal járó kenyeret süttessen.

3. Allitasson a hatóság, a saját kirendeltsége kezelésében, nagyobb szabású mészárszék-eket, ahol húst nagyban és kicsinyben lehesen vásárolni.

4. Azonnal építsék meg a ló-vágóhidat, amelyre a költségeket amugy is megszavazta már a közgyűlés. Ennek a vágóhidnak a berendezése után, ami igen kevés időt kíván, a lóhús kimérését rögtön kezdjék meg.

5. A vásárosarnokokban engedje meg a főváros hatósága a közvetítőknek azt, hogy élelmiszereket kicsinyben is árúthassanak.

6. Engedje meg a hatóság a vidékről érkező azoknak az embereknek, akik kocsikon hoznak be élelmiszereket, hogy az árucikkeiket tetszés szerinti kis mennyiségben is árúthassák.

(*) **Kelenföld iparvasutja.** A székesfőváros hozzájárult a tanácsnak ahhoz a javaslatához, hogy a főváros építtesse meg a budafoki határut mentén tervezett iparvasutat akként, hogy a kormányt kérjék föl a költségek egy részének a viselésére. A kormány nem volt hajlandó a hozzájárulásra s így a főváros hatósága elhatározta, hogy az egészet a saját terhére veszi és felkéri a kormányt, hogy rendelkezje el a közgazdasági bejárat. A kereskedelemügyi minisztériumtól ma érkezett meg az a leirat, amelyben tudatja, hogy a közgazdasági bejárat augusztus hónap 19-ik napjának délelőtti 9 órájára tűzte ki.

Nyiltér.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)

Fürdőhely: április 24-től október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fokvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasúti összeköttetés a fővárossal.

Külön értesítés helyett.

Schmidl Sománé szül. Wohl Emma és gyermekei Schmidl Pál, Schmidl Erzi férj. Singer Sigfriedné a maguk valamint az összes rokonság nevében mély gyászról lesújtva jelentik, hogy felejthetetlen szeretett férje, illetve jószágos édesatyjuk

Schmidl Soma ur

e hónap 10-én, délután 1 órakor, életének 62-ik évében, hosszú és nehéz szenvedés után elhunyt.

A drága halott pénteken, augusztus hó 12-én, d. e. 11 órakor fog az új izr. temető halottsházából örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1904. évi augusztus hó 11-én.

Schmidl Albert és neje Lövy Julia szülők.

Dr. Kármán Bertalané Schmidl Emma nővére.

Singer Sigfried veje.

Dr. Kármán Bertalan, Buchwalder János és neje Wohl Lina, Harangi Gyula és neje Wohl Mária, Felner Ignác és neje Wohl Sarolta, Ungár Dezső és neje Wohl Olga, Wohl Ele, Wohl Rumi Adolf, dr. Wohl Lajos és neje Dreyfuss Viktoria báróné, sógorai és sógorónéi.

ÁLDÁS EMLÉKÉRE!

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Városligeti Színkör.** Offenbach *Orfeusz az alvilágban* című operettjét adták ma a Városligeti Színkörben szépszámu közönség előtt. A címszerepben *Kenedich Kálmán* lépett fel mint vendég és melegen csengő tenorjával, rutinos játékvál bőségesen részvált a közönség barátságos tapsaira. Euridike szerepét *Feld Olga* játszotta, tehetségének szép fejlődéséről téve tanuságot. Úgyesen illeszkedtek bele a jó előadás keretébe *Ferenecz Károly*, *Révész Ilona*, *Hajnal György*, *Magas Béla* és a többiek is. Pénteken a *Böregér* című operett főbb szerepeit *Ráthonyi Tilda*, *Székely Kornél*, *Tanay*

Frigyes és *Kenedich Kálmán* játszzák. A Színkör személyzete most *Lehár Ferencnek* a *A pesti nők* című operettjére készül.

** **Budai Nyári Színház.** *Feld Máttyás* és *Faragó Jenőnek* *Az aszaltbetyár* című új fővárosi énekes életképében a főszerepeket *Németh József*, *Berzsenyi Julia*, *Gyöngyösy Erzi*, *Thury Ele-mér*, *Ujvári, Holló Irma*, *Tábori, N. Répássy Gusztáv*, *Réthey, Kardos* és *Kövesdy* játszzák.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Sima Ferenc családja a kormány ellen.** Az Amerikában meghalt *Sima Ferenc* családja pert készül indítani a magyar kormány ellen. *Sima* ugyanis annak idején 32.000 koronát fektetett bele a makó—nagy-szentmiklósi vasut előmunkálataiba, a család most azt követeli, hogy ezt a 32.000 koronát, időközben kamataival együtt fizessék vissza *Sima Ferenc* örökösöknek, mert az előmunkálatokat a kormány „utasítására” végeztette *Sima* és ki volt köve, hogy ha az építést nem ő kapja meg, az előmunkálatok költségit vissza fogják neki téríteni. Az építési engedélyt csakugyan más kapta meg s akkor a kormány maga állapította meg az 1894. novemberétől—1895. február végéig tartó előmunkálatok költségeit 32.000 koronában. *Sima* özvegyének felkérésére *Hegyi Antal*, a volt eszagrádi, most *fairporti* plébános levelet írt ebben az ügyben *Kerekes Géza* szolnoki ügyvédnek. A levebben megírja, hogy *Simáné Juliska* nevű leányával a legnagyobb nyomorban van, mert *Clevelandban* összes vagyonát ellopták. Felkéri az ügyvédet, hogy szerezzen információkat a 32.000 korona ügyében s amennyiben sikerre nyílik kilátás, a pert indítsa meg.

§§ **A budapesti alak.** Érdekes pör indult meg most a budapesti törvényszéknél. Az alapja ennek az, hogy egy, a legutóbbi időben megjelent utmutató könyvben *Budapesti alakok* fejezet alatt a székesfőváros több speciális alakjának képeit közölték. Ott volt a többi között a *jókedvű hordár* alárissal egy hatalmas termetű, ismerős arcú hordárnak a fényképe is. Ebben a fényképben magára ismert *Spitzer József* hordár, aki az *Andrássy-uton* a bécsi lövevény-eredményeket szokta árulni. Miután *Spitzer Józsefet* módfelett bosszantotta, hogy őt *Barta Lajos*, az utmutató kiadója nemcsak előleges engedéllyel kikértesse nélkül örökítette meg a fényképet, hanem még Budapesti alak jelzővel is illette, pört indított a kiadó ellen a szerzői jogról szóló törvény alapján meg nem engedett többszörözés és fényképezés miatt. Keresetében arra kérte a budapesti törvényszéket, hogy ezer korona pénzbüntetéssel sújtja *Bartát* s kötelezze őt ezenfelül, hogy neki az eladott kétezer példánykönyv után kétezerhatszáz korona kártérítési összeget s perköltséget fizessen. A pör folyamán *Barta* tagadta, hogy ő *Spitzert* valaha fényképezette volna, vagy mintha ismerné is egyáltalában, vagy létezéséről tudott volna. A kifogásolt kép véletlenségből talán hasonlít *Spitzter*hez, a fényképfelvétel azonban nem róla készült. A pörben észak hoz ítéletet a törvényszék.

§§ **A Párisi Áruház tüzkatasztrófiája.** Az a tüzkatasztrófia, amelynek egy évvel ezelőtt tizenegy emberélet esett áldozatul, a vizsgálatnak és helyszíni szemlének egész sorozatát vonta maga után. A budapesti királyi ügyészség vádiratot adott *Szélmágy Sándor* háztulajdonos, a *Goldberger testvérek* az áruház tulajdonosai, *Eszlary Sándor* kerületi előjáró és *Planer Gyula* kerületi mérnök ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. A budapesti büntetőtörvényszék vádatanása a további eljárást azonban az összes terheltekkel szemben megszüntette. Ez ellen a kárvallottak képviselői az ítéletáblához felfolyamodtak. A tábla pótvizsgálatot rendelt el s az iratok visszakerülték újból a vizsgálóbíróhoz. A pótmagánvádlók, *Spira Adél* és *Proksa István* azonban időközben vádjukat eljettették, mire most dr. *Csopey* vizsgálóbíró törvényes vád hiányában a további eljárást ezen bünygyben megszüntette.

§§ **Az automobil alatt.** Egy sebesen vágató automobil ez év február hónapjában az *Andrássy-ut* és *Váci-körut* sarkán elgázolt egy tizenhárom éves leányt: *Berger Katicát*. A villámgyorsasággal száguldo gépkocsit, melyet *Kovács János* vizsgáló gépkészlő vezetett, egy lovasrendőr vette üzőbe és boksisért a gépzést a kerületi kapitányságra. A kis leányt szüleinek királyutcai lakására szállították, hol zúdításai tizenegy nap alatt begyógyultak. A gondatlan automobilkezelő ellen súlyos testi sértés vétsége címen feljelentést tettek a szülők s ma tárgyalta ezt az esetet a büntetőjárásbíró. A vádlott védője gépzankértökkel igazolta, hogy nem *Kovács* gondatlansága volt az okozója a balesetnek, hanem a gép féke volt elromolva úgy, hogy annak sebességét a gépvezető nem tudta a kellő

mértékben korlátozni. A szülők ötszáz korona fájdalomdíj megállapítását kérték a bíróságtól, mely az enyhítő szakasz alkalmazásával a vádlottat négy napi fogháza ítélte, a szülöket pedig keresetükkel polgári per útjára utasította.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Páris, augusztus 10.

A Temps liaojangi jelentése szerint a hadvezetés, melyet a japánok lassu előrevonulása és az oroszországi közvélemény nyomása dél felé irányuló kalandos támadó előrenyomulásra birt, ismét visszatért az eredeti és egyedül helyes tervhez, hogy az orosz haderőket meglehetősen távol ponton összpontosítsa. Haicsöng kiűrtése után az oroszoktól ott felállított sátoztábor felgyújtották.

TÁVIRATOK

A szerb koronázás.

Belgrád, augusztus 10. Legujabb intézkedések szerint a szkupstina a belgrádi koronázási ünnepségeken testületileg részt vesz, de nem hívják előzőleg össze, hogy a szükséges hiteket megszavazza. Tekintettel arra a körülményre, hogy a szerbiai rossz termés valamint a szövetséges Oroszország háborúja nagy pompa kifejtését meg nem engedeli, a koronázási ünnepséget a legserényebb határok között tartják meg.

Takarmánykiviteli tilalom.

Bécs, augusztus 10. Holnap teszik közzé a hivatalos lapban a pénzügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztériumoknak a takarmányok kivitelére vonatkozó augusztus 10-iki keleti rendeletét. Az tünt ki a beérkezett jelentésekből és a folyó hó 8-ikán a földművelésügyi minisztériumban tartott tanácskozáson, hogy a monarchia nagy részében és pedig főképpen Cseh- és Morvaországban, Sziléziában, Galiciában és Bukovinában, továbbá Alsó-Ausztriában, részben Felső-Ausztriában és Dél-Tirolban is nagy hiány van takarmányban, úgy, hogy a mezőgazdaság súlyos megkárosításától, különösen pedig a hadsereg ellátása körül való nehézségektől kell tartani. Egyidejűleg azt eredményezte a magyar királyi kormányval folytatott tárgyalás és különösen a miniszterelnök elnökletével a monarchia mindkét felének hatóságival tartott értekezlet, hogy hasonló okokból Magyarországból sem várható kielégítő pótlás takarmányban. A helyzetet még kiéleltették a külföldi államoknak a rendkívüli időjárás miatt a takarmánykivitel ellen tett intézkedései, valamint az a körülmény, hogy az egyes belföldi termelési ágakban, különösen külföldi számlára történtek nagyobb takarmányvásárlások. A körülmények ilyen állásánál főképpen arról volt szó, hogy a honi gazdaságnak azokat a takarmánymennyiségeket tartsák fenn, amelyek ezidőszent még készletben vannak, és a balesettől nem ért vidékektől várhatók. Ehhez képest elhatározta a kormány, hogy az illető magyar királyi minisztériumokkal, melyek egyidejűleg egyöntetűen intézkednek, kiviteli tilalmat bocsát ki. Ez tengerire, zabra, lóbabra, csillagfűrtre, abrakborsóra, burgonyára, friss- és szárított takarmánynövényekre, mint lőhere, széna és más effélék, szalmára, szecskára, árpacsírára, olajpogácsára, moslékra, törkölyre és répvagdáléokra, valamint melaszra vonatkozik. A tilalom aonnal lép életbe, amikor azt az egyes vámvivatalnok tudomásra juttatják és visszavonásáig lesz érvényes. Kivételnek mindazok a fentnevezett cikkek álló küldemények, melyeket bezonyítottalag 1904. augusztus 12-ike előtt adtak fel vasútra vagy hajóra. Hogy a megtett intézkedés hatásosabb legyen, megegyezett a két kormány, hogy semminemű kivételt sem tesz, sem általánosságban, sem pedig különös esetekben. A kiválti vámok mérséklése vagy

felfüggesztése, mely gabonára és hüvelyesekre a vámtarifa 7. cikkelye szerint volna engedélyezhető, egyelőre nem vétetett tekintetbe, mert a kivitelt meghúsiatásával is be lehet érni, de tervbe vették azt, hogy a mezőgazdaságon a már megkezdett vizsgálatok befejezésével szükségstarifákkal segítenek a takarmányanyag beszerzésében és így állítják helyre a szükséglet és kínálat kiegyenlítését.

Waldeck-Rousseau temetése.

Páris, augusztus 10. Combes miniszterelnök, kinek ma este el kellett volna utaznia, elhatározta, hogy Waldeck-Rousseau halálára való tekintettel Párisban marad. Hír szerint holnap összeül a minisztertanács, hogy intézkedjék Waldeck-Rousseau temetése iránt. Hír szerint nemzeti temetése lesz, de természetesen megkérdézik a temetést illetőleg a volt miniszterelnök özvegyét és a minisztertanács alkalmazkodni fog az özvegy kívánásainak. A temetési ünnepség, amennyiben az állam költésén rendeztetnék, kedden lesz. Abban az esetben, ha magánjellegű volna, már szombaton lesz a temetés.

Negrier tábornok lemondása.

Páris, augusztus 10. A Gaulois hire szerint az az oka annak, hogy Negrier tábornok ragaszkodik a rendelkezési állományba való helyettesítéshez, hogy a Vögésekben lévő erősségek és a belföldi megerősített tábor rossz állapotára vonatkozólag tett előterjesztéseket számba nem vették és nem intézkedtek, hogy a keleti határ védelmi rendszerét jó állapotba hozzák.

Meglepetés a cárnak.

Berlin, augusztus 10. Pétervárról érkezett magántávirat közli, hogy mikor a cár Plehve temetése után visszatért dolgozószobájába, asztalán a forradalmi párt manifestumát találta, amelyben az orosz forradalmak leírják a Plehve ellen elkövetett merénylet okait. A kiáltvány a többek közt így szól:

Az orosz forradalmi párt nem fog addig nyugodni, míg el nem távolította az utóli azokat, akik az orosz nép felszabadítását akadályozzák.

A cár a manifestumot Muraviev igazságügyminiszternek adta át, hogy vizsgálja meg a dolgot. Az őrség parancsnokát, Hessel azonnal elmozdították állásától.

Az angol flotta fejlesztése.

Glasgow, augusztus 10. (Reuter.) Az angol haditengerészeti főparancsnok ma a clydei hajógyárakotl ajánlatokat kért be két csatahajóra, melyeknek felfegyverzés és vértézet tekintetében mindent felül kell mulniok, amit eddig a hajóépítés terén elértek. A hajók tonnatartalma 16.500 lenne és nagy gyorsaságra tervezik azokat. Hír szerint az ajánlatokat szeptember 20-áig kell benyújtani.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 10. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladatott buza tiszavideki 11.50—11.75 K., új 11.55—11.80, bansági 11.80—11.65 K. Ross, tót felvidéki 8.40—8.65 K., pestmegyei 8.40—8.65 K., különféle magyar 8.20—8.45 K. Tengeri 7.60—7.80 K. Zab 7.60—8.10 K., válogatott 8.55 K.

Bécs, augusztus 10. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 641.50. Magyar hitelrészvény 754.—. Bécsi bankjegyesület 278.25. Union-bank 517.25. Landerbank 516.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 426.50. Déli vasut 86.—. Elbavógi vasut 420.—. Északnyugati vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 343.—. Rimanurányi vasmű 495.50. Alpei bányarészvény 433.25. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.25. Osztrák koronajáradék 97.—. Lombard —.—. Török sorsjegyek 127.—. Német birodalmi márka 117.26—117.32. Napoleon d'or 19.03.

Berlin, augusztus 10. (Esti forgalom.) 4%o-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 201.75. Osztrák-magyar államvasut 185.75. Déli vasut 18.40. Északnyugati vasut —.—. Elbavógi vasut —.—. Osztrák bank-

jegy készpénz —.—. Buhstiehradi —.—. Orosz bankjegy 216.80. (Ultimo.) Lombard —.—.

New-York, augusztus 10. (Terményfőzsze.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 10.65 (10.75). Aug-ra 10.14 (10.10). Nov-re 9.72 (9.66). New-Orleansban helyben 10.9/8 (10.9/8). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphianban 7.65 (7.65). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — Zsir: Western steam 7.15 (7.15). Rohe és Brothers 7.20 (7.20). Tengeri irányzata állandó. — Szept-re 58.1/2 (58.1/2). — Okt-ra —.— (—.—). — Dec-re —.— (—.—). — Buza irányzata bágyadt. — Piros őszli helyben 103.1/2 (109.—). Szept-re 104.5/8 (105.1/2). Októberre —.— (—.—). — Dec-re 103.5/8 (104.1/2). — Májusra —.— (—.—). — Gabona szállítást díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávé: fair Rio 7.50 7.3/4 (7.9/4). Aug-ra 6.25 (6.15). Nov-re 6.50 (6.45). Liszt: Spring Wheat clears 4.— (4.—). — Cukor: —.— 3.11/16 (—.— 4.—). — Ón: 26.65—26.85 (26.70—26.82). — Réz: 12.50—12.75 (12.50—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, augusztus 10. (Terményfőzsze.) (Zárlat.) Buza irányzata bágyadt. Szept-re 101.— (101.7/8). Okt. —.— (—.—). — Tengeri irányzata állandó. — Szept-re 53.1/2 (53.1/2). — Zsir: Szept-re 6.67 (6.77). Okt-re 6.75 (6.85). — Szalonna short clear 8.13 (8.12). — Sertészsír: Szept-re 12.15 (12.37). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 10. —

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter a jászkaiki kir. adóhivatalhoz Magdics János susáki, a szakolczi m. kir. adóhivatalhoz Medzihradszky Pál sziráki, a temeskubini m. kir. adóhivatalhoz Szentcs József abauzsántói adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, Paskó Péter és Vitán Árpád nagyváradi pénzügyi szemellenőrköt az ipolysági, illetve a nagyváradi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz pénzügyi számvizsgálókká végleges minőségben, a szászsebesi m. kir. adóhivatalhoz Sponer Károly nagyszombeni adótitstet adóhivatali ellenőrré, a miskolci m. kir. adóhivatalhoz Szabó Sándor tabi adótitstet adóhivatali segédde, a hátszegi m. kir. adóhivatalhoz Füzes Adolf besztecerzei, a rózsahelyi m. kir. adóhivatalhoz Radványi Béla újjaradi, a szentgotthárdi m. kir. adóhivatalhoz Timár Frigyes besztecerébányai, a kaposvári m. kir. adóhivatalhoz Harsányi István ipolysági adóhivatali gyakornokot adótitsté ideiglenes minőségben, Szegelethy István segélydíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokot az ungvári m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz pénzügyi számtiszté, az edelényi adóhivatalhoz Illés Andor szikszói adóhivatali gyakornokot adótitsté, a zágrábi kincstári jogügyi igazgatóságnál Sorljuga Sztankó díjtalan fogalmazó gyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas fogalmazó gyakornokká, Zselinszky Béla sátoraljanu helyi díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas kir. pénzügyi számgyakornokká az ungvári m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz, Szilágyi Zoltán okleveles gazdász budapesti lakost ideiglenes minőségű becselőbiztosi gyakornokká, a m. kir. pénzügyminiszter Léránth József zalaegerszegi kir. törvényszéki díjnotok a tapolcazi kir. járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

Véglegesítés. A m. kir. igazságügyminiszter Hayder Róbert soproni kir. feyintézeteti tisztit irnokot ezen állásában véglegesítette.

Megerősítések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gerő Vilmos temesvári állami főreáliskolai rendes tanárt rendes tanári minőségben, Erdős István és Gönczi Gyula ideiglenes minőségű gyógyepedagógiai tanítókat állásukban végleg megerősítette.

Athelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Iyachovits Miklós csongrádi kir. járásbírószághoz átjegyztöt a szegedi, Marik Sámuel orosházi kir. járásbírószághoz irnokot a gyulai kir. törvényszékhez, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gyergyvai Dezső fehértemplomi állami főgimnáziumi rendes tanárt jelen minőségben a szekszárdi állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, augusztus 11. — Rómalkatholikus: Zsuzsanna. — Protosztás: Tibor. — Görög-orosz (július 29.): Kallinik. — Zsidó: Ab 30 R. Ch. — Nap két: 4 óra 34 percek. — Nyugszik: 7 óra 2 percek. — Hold két: 4 óra 20 perc reggel. — Nyugszik: 6 óra 49 percek este. — Ujhold 1 óra 58 percek délután.

A miniszterek nem fogadjanak. Osztdlyorsjegyek huzása. Kileno órákor, har madik (utolsó) nap. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Be lépő-díj 50 fillér.

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irta: APRAXIN JULIA grófnő

(12)

A hercegnő felnevezett és úgy tett, mintha teljesen meg volna lepve.

— Hogyan, — mondotta — ön az, Charcet? Hát mikor jött vissza Bécsből? — Majd néhány köznapit szólva ugyanazon a természetes hangon, odafordult Corrianohoz, akit nagyon halványan látott:

— Folytassa, kedves gróf, — mondotta kacéran — folytassa elbeszélését, amit mondott nekem, az rendkívül érdekel.

Mielőtt Corriano megtette volna Klotild kívánságát, üdvözölte Charcet-t és néhány közömbös és udvarias szót váltott vele, miután újra leült Lowenstern hercegnő mellé.

És megint egészen halkán beszélt hozzá; de szavai ettől a pillanattól kezdve csak szemre-lányással, féltékenységgel és nyugtalansággal voltak tele; Klotild hiába próbálta meg, hogy ebbe a szenvedélyes szerelmesbe egy kis bizalmat öntsön és egy kis nyugalmat, amelyre annyira szüksége volt neki is.

Charcet, a maga részéről, látva az olasz nagy buzgólkodását Lowenstern hercegnő körül és látva azt is, hogy a hercegnő eltűri ezt a buzgólkodást, bosszúságot érzett. Mindenki odajött hozzá, elbámulták kedvességeikkel, örültek a visszatérésének, Párisról kérdezősködtek, ide-oda felelgetett és pedig olyan szórakozottan, hogy több felelet általános derültséget keltett. Ő azonban, a nélkül, hogy eszotzott volna azoknak a vidámságában, akik körülvették, csak nagyon ügyetlenül tudott magából valami mosolygást kiereszokolni. Csak egyetlen vágy töltötte el; az, hogy egyedül maradjon Klotilddal és magyarázatot kapjon iránta való különös viselkedéséről; de a társaság sehogy sem akart eloszlni; az óra ingája mintha megállt volna, annyira lassan ment a mi szép diplomatánk keserűségére, aki mintha ebben a pillanatban minden diplomáciát félrevert volna.

Végre néhány óra múlva a szalon lassan mégis csak üresedni kezdett; de Corriano nem mozdult; egyre ott ült Klotild mellett, a nélkül, hogy csak egy pillanatra is abbahagyta volna a beszélgetést.

Hát Klotild lelkében mi ment végbe vajjon ezalatt?

A boldogtalan asszony kegyetlen gyötrelmet szenvedett. Mindent megtett, hogy Corriano-ra figyeljen, de alig értett valamit abból, amit az olasz mondott neki. Egész lelkével Charcetnek legcsekélyebb mozdulatát leste és bár óvakodott attól, hogy reá nézzen, azért mindig figyelte; kitalálta Armand nyugtalanságát, szenvedett is miatta, de másrészt elégtételt is érzett.

Nem tette-e fel magában, hogy bosszút áll Charcet-n.

Végre az utolsó vendég is eltávozott.

Csak Corriano maradt; Corriano és Armand de Charcet!

És ezzel Lowenstern hercegnő helyzete fokról-fokra kényesebb és veszedelmesebb lett.

Szakadozott beszélgetés következett e három ember között, akik mindannyian nem szívesen látták egymást együtt, az az unalmas beszélgetés, amelynek egyre-másra megszakad a fonala és annál ritkábban ujul meg, minél gyakrabban ismétlődnek meg az elnémulások; végre Klotild, miután nem volt bátorsága ahhoz, hogy továbbra is fenntartsa ezt a kínos helyzetet, elhatározta, hogy végét veti...

— Ezer bocsánat — mondotta Charcetnek és Corrianohoz fordulva — de engedelmet kell kérnem önöktől, hogy fölvehessen a kalapot; Mersdorf bárónő ebédre vár; megígértem neki, hogy jókor jövök és segítségére leszek neki az estély előkészítésében az utolsó tennivalóknál. Rögön itt leszek, s ha nincs ellenükre, együtt megyünk le a lépcsőn.

S e szavakkal felállott és kiment a szalonból. Abban a pillanatban, amikor a vetélytársak

magukra maradtak, főleglegesenek találtak minden kényszert.

Corriano, — mint a művészetekben jártas amatőr egy pompás márványosoporthoz ment, amelyet nagy figyelemmel nézegetett, Charcet pedig, mint szenvedélyes sportsman egy ablaknál állott meg, amely a palota udvarára nyílt, hogy szakértően szemügyre vegyen két almásszürkét, amelyek türelmetlenül büszkélkedtek odalenn, várva, hogy urnőjük helyet foglaljon a zárt kocsiban, amelybe be voltak fogva. Armand, aki még türelmetlenebb és idegesebb volt, mint odalenn a telivérek, az ablakon kopogtatott és végig húzott rajta a körmével.

Klotild nem sokáig késétt; bájos volt, mint valami álom, s felséges világos kék tüll-kalapjában illatos felhőhöz hasonlított.

— Ah! — kiáltott fel, mikor a szalonba lépett — a lovaimat nézi? Hogyan tetszenek önnek; szépek, ugy-e?

De Armand alig felelt erre valamit, haragos volt, amiért Lowenstern hercegnő elmegy hazulról azon a napon, amikor ő megérkezik, a helyett, hogy alkalmat keresne a kimagyarázkodásra.

Klotild viselkedése elkeserítette, mert nem értette; azt hitte, hogy könnyek közt kétségbeesve találja és ime nyugodtnak, mosolygónak, szépségére büszkének és látszólag boldognak találja.

Gyanúsításokba merült el és nem vette észre, hogy Corriano felhasználva az ő szórakozottságát, sietett, hogy karját nyújtsa a hercegnőnek.

— De hát mit csinál, Charcet — mondotta Klotild vidám hangon — ugyan mire gondol? Nem látja, hogy megyünk már és magára marad itten?

Armand ekkor már észrevette, hogy Corriano karját nyújtotta Klotildnak, s elindultak kettesben beszélgetve, míg jómaga, kellemetlenül, rosszkedvűen kénytelen volta akarata ellenére utánuk menni.

Leérve a lépcsőn, abban a pillanatban, amikor Klotild be akart szállni a kocsiba, Armand kezét nyújtotta neki, hogy támogassa és egészen halkán ezt sugta a fülébe:

— Hát mikor jön vissza? Hány óraker taláhatom egyedül?

És Klotild, a nélkül, hogy törődött volna Charcet csudálkozó arcával, ezt felelte hangosan: — Csak holnap jövök haza.

— Hogyan! Csak holnap! De hisz ez lehetetlen — felelte Armand és most már nem is palástolta rossz kedvét, míg Klotild, ezuttal már őszinte nevetéssel mondotta:

— Ugyan! Lehetetlennek tartja, hogy csak holnap kerüljek haza? Pedig semmi sem természetesebb ennél; figyeljen csak ide. Melánianál ebédek, oda hozatom komornámmal bálí öltözkemét, ugyanaz a fodrász fésül meg engem és Melániát, a bál után pedig nála alszom, ami sokkal kellemesebb és egyszerűbb lesz, mint hogy haza jöjjenek Bécsbe késő éjjel. Hát kérem, mit talál ebben lehetetlennek?

— Klotild! Klotild! — susogta Armand a kocsijára támaszkodva és olyan módon hajta előre a fejét, hogy csak Klotild hercegnő halhassa azt, amit mond. — Ön egyszerűen visszaél a hatalmával, amelyvel szívesen uralkodik.

És olyan gyöngéd nézéssel kísérte szavait, hogy Klotild mélyen elérzékenyült; talán felelt volna Armandnak, talán irtalomért is eszedett volna, hiszen annyira szerette, annyi hatalma volt Armandnak ő föltte! De ott volt Corriano, meredten a féltékenységtől, lángolva a haragtól.

— Asszonyom, késő van már — kiáltott fel hevesen — nem kellene ennyire megvárakoztatnia Mersdorf bárónőt.

Ezekre a nagy felsőbbiséggel mondott szavakra Armand élénken hátrafordult és nagyon meg volt lepve Corriano szemének kifejezésétől és arcának halványaságtól.

A vetélytársak kihívó pillantást váltottak és Klotild teljesen elveszítve önuralmát, ráparancsolt kocsisára, hogy induljanak Döblingbe.

Mikor Lowenstern hercegnő kocsija elrohogott, Corriano és Armand de Charcet tetőtől-talpig végigmérték egymást és a leghidegebb és leg-

gyűlölködőbb udvariassággal köszöntvén egymást, mindegyikük más irányba távozott: Corriano jobbra, Charcet balra.

XI.

Mikor Armand de Charcet este tizenegy órakor megérkezett Mersdorf bárónőnél, egyhangú örömmel fogadták.

Körülvették, ünnepelték, elmondták neki mennyire örülnek, hogy láthatják és mennyire félték attól, hogy családja nem bocsátja többé vissza Párisba.

Armand a legmelegebben viszonzta a lelkes fogadtatást, amely rendkívül megalapította. De az élénk rokonszenv e nyilvánulása, amelyvel a szeretetreméltó bécsi társaság elhalmozta, sem hátráltatta el, hogy észre ne vegye Lowenstern Klotild hercegnő és Lucien Corriano távollétét.

Hol voltak ők ketten?

És Armandban rögtön megszületett a gyanú és mihelyt az ő sok barátja egy kis időt engedett neki, rögtön azon igyekezett, hogy fölkeresse a ház urnőjét, abban a hitben, hogy majd megadja neki az óhajtott felvilágosítást Klotild távollétére nézve.

Miután bejárt néhány szalont, hogy rá akadjon Mersdorf bárónőre, végre rátalált; de nagy társaság vette körül. Hogyan közeledjék hozzá, hogy bizalmasan beszélgethessen vele. Nem látott erre módot és fokról-fokra nyugtalanabb és idegesebb lett; hanem egy négyesnek a dallama szerencsére véget vetett aggodalmainak.

A táncosok a helyükre siettek és egy szék üres maradt Mersdorf bárónő mellett. Charcet lázas sietséggel hatalmába kerítette, aztán néhány mindennapi frázis után megkérdezte a bárónőt, nem érzi-e magát rosszul Lowenstern hercegnő, mivel sehol sem látja.

— Klotild! — kiáltott fel Mersdorf bárónő. — Nem, éppenséggel nem. Nagyszerűen érzi magát; és ha nem talált rá, hát ez nyilvánvalóan azért van, mert nem jól kereste... Bizonyosan lement egy kis sétára a parkba, az est felséges és ön jól tudja, hogy Klotild mennyire rajong a tavaszi éjszakákért; az ő heves lelkülete mindig azt hajszolja, ami kielégítheti az ő regényes lelkesülését.

— A parkban! — ismételte gépiesen Charcet. — Ah, igen, önnek igaza van asszonyom, kétségtelenül a parkban van.

És Charcet most már csak valami elfogadható ürügyet keresett arra, hogy illendően eltávozhassék Mersdorf bárónő mellől. Le szeretett volna rohanni a parkba, hogy lássa, ott van-e Klotild, s ha igen, egyedül van-e ott, vagy pedig Corrianoval.

De hogyan távozhassék most Mersdorf bárónő mellől? Eddig annyira körülözlönlötték, hogy nem tudott a közelébe jutni, most pedig, amikor az volt a legfőbb vágya, hogy Klotild fölkeresésére siessen, egymaga volt a bárónő mellett és nem hagyhatta magára illendőséggel; az idő pedig mult, nem tudta már, hogy mit mondjon, nem volt egy rendes gondolata s a beszélgetése, a viselkedése természetesen elárulta ezt a zavart, amely a lelkét végképp felforgatta.

Végre hosszas várakozás után, amely örökkévalóságnak tetszett Armandnak, a szalon tulsó végén egy öreg diplomatának az alakját látta felbukkanni. Charcet szerencséjére ennek az öreg diplomatának az a jó gondolata támadt, hogy Mersdorf bárónőhöz jöjjön.

Charcet erre nagy buzgón rögtön felállott és válogatott udvariassággal és legszeretreméltóbb mosolylyal megkínálta székével a Metternichnek és Talleyrandok utódját; amire hamarosan eltűnt, hogy az estély forgatagába vesszen el.

— Igen — mondotta magában — mivel mind a ketten távol vannak, ez azt jelenti, hogy felhasználhatják ennek a fogadóestnek nagy zürzavarát, menekültek a társaságtól, hogy annál szabadabban élvezhessék bűnös szenvedélyüket... de nem, ellene szegülök a boldogságuknak, megzavarom a gyönyörűségüket.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

A Nemzeti Baleset-biztosító Részvény-Társaság folyó évi július havában 762 baleset-biztosítási kötvényt állított ki, melyek halál-esetre 9.488,100 korona, rokkantság esetére 10.619,100 korona és mulékony keresetképtelenség esetén 4.122 korona napi kártalanításra biztosított összegről szólnak. Nevezett társaság a folyó évi január hó 1-től július hó végéig terjedő időszakban 5746 ajánlatot kötvényesített és pedig 62.246,907 korona halálesetre, 71.129,366 korona rokkantság esetére és 28,570 korona mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fennállása óta a társaság balesetkért 5.990,408 korona 09 fillér kártérítést fizetett ki.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítői üzleti jelentése.) Változatlan csendes üzletmenetről szólhat mai jelentésünk, mert a hozatalok ma is kicsinyek voltak. Részleteiben a következőképpen alakult az üzlet: **Husfélék:** vidéki marhahús eleje 72-90 korona 100 kilónként. Lehuzott sertés 1.12-1.24, sertések szalonnával 100-116 fillér kilója. Ólított borjú borbén, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 88-96 fillérről voltak a forgalomban. — **Vadfélék:** Óz 1.60-1.80, vaddisznó 70-90, szarvas 80-84 fillér kilója. Fogoly párja 1.50-2.— korona. — **Tojás:** I. rendű friss telt, szigorúan lámpázott árú 58-60, gyengébb minőségű 52-56 koronát jegyzett eredeti ládánként. — **Tejtermékek** I. rendű szűkeztelti teavaj 2.10-2.30, jó friss főzvaj 1.60-1.70 fillér kilónként. Friss tehéntúrú 12-14 fillér kilónként minőség szerint. — **Élő baromfi:** Rántani való csirke 1.20-1.50, sütni való 1.50-2.—, tyúk 2.—-2.60, kacska 1.80-3.40, lud 3.60-6.— korona páronként. — **Vágott baromfi:** I. rendű szépen tisztán kezelt hizott ludak kilója 1.16-1.24 fillér. — **Gyümölcsfélék:** Oszli barack 30-70, alma 8-20, körte 16-30, ringló 8.—12, szilva 20-24 korona métermázsánként. Madeleine-szőlő 30-40, chassellas 44-56, oportó szőlő 30-36 fillér kilója. Görög dinnye 100 darabja 18-40, cantaloup dinnye 100 darabja 20-40 korona.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 48.50 korona pénzben, 49.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentál készáru 49.— korona pénzben, 49.60 korona áruban.

Sertés-konsumvásárlási jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvagyonintézősége.) Augusztus 10-én. Főhajtás összege 573 db sertés, — darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 162 darab sertés, 10 darab süldő, összesen 735 darab sertés, 10 darab süldő. Eladatott 642 darab sertés, 1 darab süldő. Eladatlan maradvány 93 darab sertés, 9 darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok. Következő árak jegyzettek: **Zsirtés:** Öreg I. r. 350 kilogramm feül 88-90 K.-ig, II. rendű 280-350 kilogramm 88-90 fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm feül 94-97 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogramm 88-96 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 84-90 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. **Hussertés:** nehéz 300 kilogramm feül — fillérig, könnyű 140-300 kilogramm — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, életsúlyban értendő.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, augusztus 10.

Mérsékelt vételkedv mellett 17.000 métermázsza buza került a forgalomba 10 fillérral alacsonyabban árulak.

Rozsban 5-7^{1/2} fillérral csökkentek az árak. Tengeri gyengén tartott. Zab irányzata csendes. Takarmányárpában nem volt kinalat. Felmondattott 4000 métermázsza tengeri augusztus 15-én leendő átvételre.

Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki (Ó):* 200 mm. 82⁵ k. 11 K. 30 f., 500 mm. 82 k. 11 K. 25 f., 300 mm. 81⁵ k. 11 K. 20 f., 100 mm. 81³ k. 11 K. 15 f., 100 mm. 81 k. 11 K. 17^{1/2} f., 300 mm. 81 k. 11 K. 25 f., 100 mm. 81 k. 11 K. 20 f., 100 mm. 81 k. 11 K. 17^{1/2} f., 100 mm. 81 k. 11 K. — f., sárga, 100 mm. 80 k. 11 K. — f., sárga, 200 mm. 80⁸ k. 11 K. — f., sárga, 100 mm. 80⁵ k. 11 K. 10 f., 400 mm. 80⁵ k. 11 K. 05 f., 100 mm. 80⁵ k. 11 K. — f., 200 mm. 80⁵ k. 11 K. 20 f., 100 mm. 80 k. 11 K. 15f., 300 mm. 80 k. 11

K. 25 f., 100 mm. 80 k. 11 K. — f., 100 mm. 80 k. 11 K. — f., 100 mm. 80 k. 10 K. 90 f., fehér, 2000 mm. 80 k. 11 K. 25 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 80 f., üszkös, 100 mm. 79⁵ k. 11 K. 20 f., 200 mm. 79 k. 11 K. — f. **Tiszavidéki (Uj):** 100 mm. 78 k. 10 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 10 K. 85 f. **Makói: (ó-buza):** 1830 mm. 79 k. 11 K. 15 fillér.

Hartai: 200 mm. 77 k. 11 K. **Pestmegyei vidéki:** 150 mm. 81 k. 11 K. 15 f., 150 mm. 81 k. 11 K. 17^{1/2} f., 800 mm. 80 k. 11 K. 05 f., 500 mm. 80k. 11 K. 05 f., 100 mm. 80 k. 11 K. — f., 300 mm. 80 k. 10 K. 90 f., 200 mm. 79 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 45 f., üszkös, 100 mm. 77 k. 10 K. 65 f.

Bánási: 600 mm. 80 k. 11 K. — f., 1100 mm. 80 k. 10 K. 95 f., 900 mm. 79 k. 11 K. 05 fillér.

Törökbecsi: 3000 mm. 78 k. 11 K. 02^{1/2} f. **Becskereki:** 2400 mm. 78⁴ k. 10 K. 85 f.

Mind három hónapra. **Rozs:** 200 mm. 8 K. 17^{1/2} f., 3600 mm. 8 K. 12^{1/2} f., 400 mm. 8 K. 12^{1/2} f., 100 mm. 8 K. 12^{1/2} f., 100 mm. 8 K. 10 f., paritásra, 100 mm. 8 K. 15 f., 500 mm. (ó-áru) 8 K. — f., 500 mm. 8 K. 05 f.

Zab: 250 mm. 7 K. 65 f., 100 mm. 7 K. 40 fillér.

Tengeri: 1600 mm. 7 K. 38 f., 250 mm. 7 K. 35 f., 100 mm. 7 K. 35 f.

Kézpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, kézpénzben és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	K.-tól	K.-ig
		K.-tól	K.-ig			
Tiszavidéki	76	10.60	10.75	79	—	—
"	77	10.70	10.85	80	—	11.10
"	78	10.80	10.95	81	—	11.20
Fehérmegyel	76	10.60	10.70	79	—	—
"	77	10.65	10.80	80	10.95	11.10
"	78	10.75	10.90	81	11.	11.20
Pestvidéki	76	10.60	10.70	79	—	—
"	77	10.65	10.80	80	10.90	11.05
"	78	10.75	10.90	81	—	—
Bánási	76	10.65	10.70	79	—	—
"	77	10.60	10.70	80	10.90	11.05
"	78	10.75	10.90	81	—	—
Bácskai	76	10.65	10.80	79	—	—
"	77	10.75	11.00	80	—	—
"	78	10.80	11.	81	—	—
Szerb	76	—	—	81	—	—

Egyéb gabonafélék	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Rozs	uj elsőrendű	8.05 8.20
"	középmínőségű	7.95 8.05
Árpa	takarmányára, I. r.	7.— 7.25
"	másodrendű	6.80 7.—
Köles	elsőrendű	7.40 7.60
Zab	középmínőségű	— —
Tengeri	beiföldi 6	— —
"	beiföldi uj	7.25 7.40
"	6 fehéj	— —
"	uj román vagy bolgár	— —
"	cincquantin	— —
Répcse	káposzta	10.90 11.30

A határidőszűlet folyamán a következő kőtekes történtek:

Oktoberi buza	10.67-10.68-10.70
Áprilisi buza (1905)	10.75-10.81-10.93
Oktoberi rozs	8.20-8.30-8.42
Oktoberi zab	7.20-7.34-7.35
Szeptemberi tengeri	7.28-7.32-7.34
Májusi tengeri (1905)	7.30-7.34-7.36

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Oktoberi buza	10.52-10.53
Buza áprilisra (1905)	10.72-11.73
Oktoberi rozs	8.22-8.33
Oktoberi zab	7.20-7.21
Augusztusi tengeri	7.25-7.26
Májusi tengeri (1905)	7.25-7.26

Délután fél 5 óraker zárul:

Oktoberi buza	10.46-10.47
Áprilisi buza (1905)	10.67-10.68
Oktoberi rozs	8.20-8.21
Oktoberi zab	7.17-7.18
Augusztusi tengeri	7.17-7.18
Májusi tengeri (1905)	7.18-7.19

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde [az Osztrák hitelintézet mérlegére és bécsi visszavásárlásokra az irányzat megszilárdult, a forgalom élénkebb lett és a nemzetközi értékek, valamint a rimamurányi részvények emelkedő árfolyamokkal zárultak. Délben berlini jegyzésekre a két hitelrészvény kissé gyengült, a rimamurányi részvények pedig ismét emelkedtek. Az általános forgalom is élénkebb egy kissé. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán csendes volt az irányzat.

Előtözsde. Szilárd. Osztrák hitelrészvény 642.—643.50. Magyar hitelrészvény 754.—755.50. Osztrák-magyar államvasut 634.25-635.40. Rimamurányi vasmű 493.—494.50 korona.

Déli tözsde. Tartott. Osztrák hitelrészvény 643.—642.50. Magyar hitelrészvény 755.50-753.50. Osztrák-magyar államvasut 635.25. Déli vasut 87.50-87.—. Rimamurányi vasmű 492.25-497.50. Jelzálogbank 508.75. Magyar koronajáradék 97.25-97.20 korona.

A helyi értékek piaca csendes.

A prémiumüzlelben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5.— korona, 8 napra 7-9 korona, 1904. augusztus hó végére 14-16 korona.

Utőtözsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 641.25. Magyar hitelrészvény 754.—. Leszámitolóbank 450.—. Rimamurányi vasmű 495.—. Osztrák-magyar államvasut 634.25. Közúti vaspálya 570.50. Városi villamos-vasut 331.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.			
Pénz	Áru	Pénz	ru
a) Magyar Államadósság.			
Arany. med.	119.—	119.50	206.— 206.—
Aug. r. k. s.	97.15	97.55	97.75 97.75
Koronajáradék	—	—	— 97.75
Koronaj. ultim.	—	—	— 97.75
Aug. r. k. s.	97.—	97.20	98.— 98.—
Koronaj. 3 ^{1/2} %	88.75	89.25	88.— 89.—
Vaskapu-köl.	81.25	81.25	161.— 161.—
b) Osztrák Államadósság.			
Koronaj. máj.	99.—	99.50	100.— 100.50
— nov.	—	—	98.— 99.50
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.			
Budapest f. v.	86.—	86.75	97.— 98.—
1897. 4 ^{1/2} % köl.	—	—	— 98.—
Szankok.			
Angol-osztrák bank	—	—	— —
Ugránaz aug. med.	508.50	509.—	509.— 509.—
Iparbank	386.—	340.—	585.— 570.—
Flummei hitelb.	186.—	138.—	— —
Hazai bank	210.—	212.—	450.— 451.—
Hermes m. ált. váltózat. r. t.	240.—	260.—	1080.— 1050.—
Magyar hitelb.	—	—	— —
Ugránaz aug. med.	753.50	754.—	642.50 643.—
M. agr. és járb.	400.—	400.—	1610.— 1620.—
			2798.— 2810.—
			1780.— 1840.—
Takarékpénztárak.			
Bélsővár	223.—	224.—	565.— 575.—
Bpesti III. ker.	200.—	220.—	1640.— 1650.—
Bpest-Erzsébv.	212.—	220.—	21400.— 21500.—
Bpesti t. p. és orsz. zálogk.	419.—	425.—	10530.— 10580.—
Egyes. bpesti	2345.—	2355.—	7725.— 7825.—
Biztosító-társaságok.			
Bécsi biztosító	420.—	450.—	830.— 835.—
Bécsi élet- és jaradékbirt.	650.—	660.—	240.— 250.—
Ősli magyar. ált.	8025.—	8075.—	2090.— 2100.—
Foncse	242.—	244.—	— —
Malmok.			
Concordia	175.—	185.—	620.— 670.—
Első budapesti	1210.—	—	385.— 385.—
Erzsébet	380.—	435.—	470.— 480.—
Lujza	220.—	220.—	— —
Bányák és téglagyárak.			
Fasalm. kősz.	226.—	220.—	227.— 228.—
Felsőm. bányas. és kohó	545.—	555.—	545.— 548.—
Jstv. tég. gy.	100.—	105.—	305.— 308.—
Kőbány. göztg.	940.—	980.—	— —
Magy. asztalt.	134.—	136.—	— —
Vasmű- és gépgyár-részvények.			
Első m. gazd. gépgyár	160.—	166.—	295.— 215.—
"Danubius"	174.50	176.—	495.75 496.25
Ganz	3090.—	3170.—	318.— 338.—
Különböző vállalatok részvényei.			
Ált. vag. kül.	600.—	610.—	— —
Bpesti ált. vill.	316.—	322.—	215.— 225.—
Beütönd. r. t.	205.—	215.—	— —
Gyepium-gyár	600.—	—	300.— 310.—
Részvényserf.	2430.—	2475.—	1390.— 1395.—
Seréshid. r. t.	475.—	495.—	28.— 285.—
Spodium-gyár	2100.—	220.—	— —
Flummei riabah.	2600.—	2700.—	550.— 555.—
Gschwind-féle szeszgyár	975.—	1000.—	480.— 490.—
Közeledési vállalatok részvényei.			
Adria tengh.	470.—	472.—	175.— 185.—
Bpesti közúti vaspálya 3 ^{1/2} %	570.50	571.—	87.50 87.50
Bpesti közúti v. p. él. jegy	340.—	350.—	378.— 383.—
Bpesti vill. vas-rosi vp. 1908.	331.50	332.50	638.25 638.75
Bpesti vill. vas-rosi vasut	—	—	638.25 638.75
Ugy. él. jegy.	115.—	118.—	— —
Sorsjegyek.			
Fazilika	30.—	32.—	42.— 44.—
Ugy. o. felb. b.	51.—	52.—	45.— 47.—
Becsvárosi	210.—	225.—	56.— 56.—
Jó-sziv.	6.75	10.75	460.— 470.—
Ugy. o. felb. b.	9.75	10.75	160.— 170.—
M. vörös-ker.	27.—	28.—	— —
Ugy. o. felb. b.	23.—	31.—	— —
Pénzjegyek.			
M. vagy oszt. arany vert	11.55	11.42	117.20 117.50
M. vagy oszt. arany kór.	11.27	11.33	86.— 85.80
30 fr. arany	19.—	19.05	95.02 ^{1/2} 95.40
20márk arany	23.44	23.54	94.50 95.—
			232.50 238.50

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag lucerna magyar 58.— 70.— korona, vörös aprószemű 56.— 62.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös búsági — korona, középszemű 65.— 72.— korona, nagyszemű 74.— 78.— korona. Disznózsír: budapesti 65.— 65.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 52.— 52.50 korona, 3 darabos 55.50 — 56.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 85 darabos 100 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai 12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén az osztrák hitelintézet felévi mérlege kedvező megítélésre talált, mire a hitelrészvények árfolyama, kapcsolatban fedezéssel és visszavásárlásokkal, emelkedett. E vezetőpapir emelkedése következtében szilárd lett az általános irányzat is, annál is inkább, meri a berlini bányáértékek emelkedése kedvező hatással volt és a közlekedési vállalatok papírjaiban, nevezetesen Államvasut és a Bustiehrader részvényekben nagyobb helyvásárlások történtek. A sorompóban a Bustiehrader részvényeken kívül különösen a Poldikohé- és csehbanya-részvényekben volt élelkebb kereslet.

A déli tőzsdén a spekuláció realizált, mire a kulisszban mérsékeltlen gyengültek az árak, a sorompóban ellenben változatlanul szilárd maradt az irányzat. Prágai vasmű 2286, Poldikohé 374, Brüxi kőszén 628-ra emelkedett, Csehbanya 1298.

Zárlat arbitrárszeladások következtében gyengébb. Rimamurányi, osztalékbecslésekre, keresett. A magánkamatláb 3/8%.

Bécs, aug. 10. (Magyar értékek zárlat.) 4% aranyjárdék 119.05. Magyar koronajárdék 97.—. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.50. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.65. Magyar hitelbank-részvény 74.—. Magyar nyoremeny-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 494.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 509.—. Adria hajózási r. t. 470.—.

Bécs, aug. 10. (Osztrák értékek zárlat.) 4% papírjárdék 99.25. 4% 2% osztrák járdék 99.25—100.10. 4% osztrák aranyjárdék 119.30. Osztrák koronajárdék 99.20. 1860. sorsjegy 153.10. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy 462.—. Osztrák hitelrészvény 641.50. Angol-osztrák bank 218.—. Unionbank 516.—. Bécsi bankgyűlési 577.—. Osztrák Länderbank 426.—. Osztrák-magyar bank 1612.—. Osztrák-magyar államvasut 633.—. Déli vasut 85.50. Elbevolgyi vasut 420.—. Dunagőzhajózási társaság 843.—. Alpeisi részvény 433.50. Dohányrészvény 346.—. 20 frankos arany 19.03. Cs. kir. arany (vert) 11.38. Londoni váltóár 231.87. Német bankváltók 117.28. Lipótkohé 373.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 680.—. Török sorsjegyek 126.50. Az irányzat nyomott.

Külföldi értéktőzsde.

Páris, augusztus 10. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut —. Uj török-konzol 86.72. Egyiptomi járdék 107.—. Osztrák Länderbank —. Parisi bankrészvény 11.37. 3% os francia járdék 98.05. 4% os spanyol járdék 86.25. 3% os uj törleszhető járdék —. Crédit foncier de France —. Alpeisi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön 89.40. Görög kölcsön —. Váltó Olaszországra % pari. Váltó Amsterdamra 206.68. Váltó Brüsszelre % 1/2. De Beers 477.50. Chartered 39.50. 5% os bolgar kötelezvény 418.—. Magyar aranyjárdék 100.75. Déli vasut 91.50. Váltó Londonra 352.60. Osztrák aranyjárdék 102.25. Török sorsjegy 121.75. Meridionali vasut —. 4% os olasz járdék 103.70. Otoman-bank 568.—. 3% os francia járdék 98.05. Osztrák földhitelintézet 1300. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 322.—. 4% os 1890. román kölcsön 89.40. Dohányrészvény 378.—. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német piacokra 122.09. Rio 13.31. East Rand 200.—. Randfontein 74.25. Magyar jelzálogbank 542.—. Az irányzat tartott.

Berlin, augusztus 10. (Zárlat.) 4% papírjárdék —. 4% osztrák járdék 99.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. 4% magyar aranyjárdék 100.75. Elbevolgyi vasut —. Osztrák hitelrészvény 202.—. Magyar koronajárdék 97.75. Déli vasut 18.40. Osztrák-magyar államvasut 135.20. Károly Lajos vasut —. Kassa-oderbergi vasut —. Orosz bankjegy 216.25. Bécsi váltóár 85.25. 4% uj orosz kölcsön 71.60. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpeisi bányarészvény —. Olasz járdék 104.30. Disconto Commandit 187.75. Magyar hitelbank —. Altalános villamosági Edison 227.80. Dynamit Trust 168.20. Gelsenkirchen 228.50. Harpeni 221.—. Laurakohé 254.50. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 10. (Zárlat.) 4% 2% os papírjárdék 100.55. 4% osztrák aranyjárdék 101.55. 4% os magyar aranyjárdék 100.50. Osztrák hitelrészvény 202.50. Osztrák-magyar államvasut 136.20. Északnyugati vasut —. Bustiehradi vasut —. Londoni váltóár 20.46. Bécsi bankgyűlési 131.—. Villamos részvény 138.80. 3% os magyar aranykölcsön 83.80. 4% 2% os osztrák járdék 100.70. Osztrák koronajárdék 99.80. Magyar koronajárdék 97.70. Osztrák-magyar bank 115.60. Déli vasut részvény 18.30. Elbevolgyi vasut —. Bécsi váltóár 85.25. Párisi váltóár 81.33. Unionbank részvény —. Alpeisi bányarészvény 218.—. Az irányzat gyenge.

Hamburg, augusztus 10. (Zárlat.) 4% 2% os osztrák járdék 100.20. 1860. sorsjegy 153.90. Déli vasut 18.10. 4% os Osztrák aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 201.80. Osztrák-magyar államvasut 135.90. Olasz járdék 104.10. 4% os magyar aranyjárdék 100.50. Az irányzat nyugodt.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 10. A sertésüzlet irányzata: élénk. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti sulyban) — állérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő sulyban) — állérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm feletti sulyban) 112—113 állérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 113—114 állérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) 112—113 állérig. — II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti sulyban) — állérig. Közép (páronként — kilogramm sulyban) — állérig. Könnyű (páronként 240 k.-gramm terjedő sulyban) 107—108 állérig. — III. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm feletti sulyban — állérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — állérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) — állérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm feletti sulyban) — állérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 112—113 állérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm feletti sulyban) 114—115 állérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 113—114 állérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 112—113 állérig.

Sertésleltár: 1904. augusztus 8. napján volt készlet 34.552 darab. — 1904. augusztus 9. napján felhajtott 841 darab. 1904. augusztus 9. napján elszállított 368 darab. 1904. augusztus 10. napján maradt készletben 35.025 darab.

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Augusztus 10. —

Table with columns: Állomások, Levegőny., Hőmérséklet, Szél irányja, Felhőzet, Csapadék, Hőmérő-állás. Lists various weather stations and their readings.

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny. = nyugat, D = dél. É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, 5 = eső, 6 = hó, 7 = köd, 8 = zivatar. Hazánkban a dunántúli és drávantúli megyékben tegnap ismét voltak zivataros esők — többnyire 5, 10 mm-t meghaladó mennyiségben — melyek részben az Alföldre is kiterjedtek, míg egyebütt az idő száraz maradt. A hőmérséklet alacsonyabb volt az előző napnál. Nyugattól kelet felé magasabb nyomású levegőréteg húzódik Európán keresztül, amelynek északkeleti részét depresszió borítja. Dél- és Nyugat-Európában az idő száraz; esők főleg Oroszországban voltak. A hőmérsékleti viszonyokban nincs lényeges változás. Küldés: Meleg idő várható, helyi zivatarokkal.

Advertisement for Dr. Kajdacsy, a medical professional. Text includes: 'FÉRFI ÉS NŐI nemzeti betegségek, fertőzőbetegségek (impetigo) és más gyógykezelésre legjobban ajánljuk', 'Dr. KAJDACSY v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos', 'Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig', 'Budapest, IV., Kigó-ú. 5. (Klotild-pal. I. em.)', 'Levél útján is biztos gyógyítker.'

Advertisement for BUTOROK (tractors). Text includes: 'Jótállás mellett olcsón BUTOROK', 'divatos hátsószabák ... 90 forint és feljebb', 'divatos faragott előlábok ... 75', 'divatos szalon-garnitúrák ... 50', 'szekrények, ágyak, diványok, székek, asztalok, íróasztalok és minden fajta egyes butordarabok igen olcsón.', 'Modern berendezések igen nagy választékban.', 'NAGY IMRE lakberendezési vállalkozó. BUTORRAKTÁR: Váci-körút 9. sz., I. emelet, Szerecsen-utca sarok.'

Advertisement for Konkolyozók (trierors). Text includes: 'Konkolyozók (trieurók) minden gabonanelem osztályozására.', 'Graepel Hugó géppárosnál BUDAPEST, VI., Kúlió Váci-út 46.', 'Mintegy 10 kg-ig gabonaminta beültetés esetén különösen trieur készíttetik.'

Advertisement for UGORKATEJ (Balsam Kornel). Text includes: 'Az egyedül létező valódi angol SZÉPTÖSZER, mely már 2-3-szor bekenés után biztosan hat és a bőrcék nem árt, a BALASSA-féle valódi angol', 'Kiváltott minden arczkiszáradást, lassú, kiltűdés, pattanást, szepilót, mífoltot, bőrkárákat (mítosert) s a b és az arczak friss üdöségét, fiataloskötéket', '1 éveg ára 2 kor. Elhöz ugorkaszappan 1 kor., poude 1.20 kor. Főzetkúldással BALASSA KORNEL gyógyszer-tára', '12200 BUDAPEST-ERZSÉBETALVA 50.', 'Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapest: Török József gyógyszerárban, Királyi-utca 12. és Andrássy-út 26., dr. Eger Leó Négyorvógyára, Váci-körút 17., Zoltán Béla gyógyszerárban, V., Szabadság-út, továbbá a következő drogériákban: Botányi Szilveszter, V. ker., Marokkó-utca 2. Fodor Márton, VII., Királyi-utca 42., Lux N. helyi IV., Múzeum-körút 7., Neruda Nándor, IV., Kossuth Lajos-utca 7., Molnár és Héser, IV., Kónahegyer-utca 11.'

Advertisement for GUMMI (rubber) products. Text includes: 'INGYEN', 'és barmenve, zárt borítékban küldjük bárkinek legjobban megjelölt rendkívül érdekes tartalmú, több ezer ábrával és bő magyarázattal ellátott árjegyzékünkbe.', 'Universal sérvtőkötők páratlanok. Ha gummigyorsabb sérvtől a legnagyobbat is elártható. Az árjegyzék a különböző sérvtőkötő-ből vevő magyarázattal szolgál.', 'GUMMI halhólyag, néi szerek, bő magyarázattal és használati utasítással. — 20 korona megrendelésnél husz arczkötő engedélym.', 'Műkezek, műlábak műtrápa, támpétek, egyre-nestartók, gummiharisnyák, haskötők pontos utasítással és leírással.', 'Az árjegyzék küli az „első negy” leírását. Memószelvények csepléshez és iparvállalatok kaphatják.', 'Betegápolási cikkek külön-külön osztályozva bő magyarázattal.', 'BETEGTOLÓ SZÉKER.', 'Cím: Magyar orvosi műszertár Budapest, VII., Kerepesi-út 32. (a Rókus kórházzal szemben). A vörös keresztre ügyeljünk!'

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1904. augusztus hó 11-én.

VÁROSL. NYÁRI SZINHÁZ.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Nyári Anai és Ferenczi Károly
collégájával
A hét Schliëzinger.
Látványos enekes bohózat 5 felv.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Apajuna, a vízi szellem.
Nagy látványos operette 3 fel-
vonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

~ SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN ~
SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdeté d. n. 5 órákor. ~ Vége este 10 órákor.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. n. 6 órától reggeli 4 óráig.

Ma, csütörtök, augusztus 11-én:

A nagy varieté-színpadon fellépnek:

JOHNSON és DEAN

amerikai néger-gigerek!

Stuart,
az amerikai csalogány.
Adam,
a cecora-majom

Miss Wagner,
a londoni Empir színház tagja.
Cannort-társnag,
a repülő konyha,
és a többi remek attrakció.

FOLIES COMIQUE:

„Egy szépség bodtárjában” és „Egy kis Garnizonból”.

Moulin rouge à la Paris.

Nagy orke-walke verseny. Monte Carlo, nagy kiállítás.

A honvédeknek vonás-hangversenye.

Belpödlő 60 fillér. Kodvreményes jegyek a városi tőzsdében.

Hétóra, augusztus 15-én: Nagy aratási ünnepély. Előké-
szültekben 3 nap az északi sarkon.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

Kockázat bírva, mert nem teletsőrt a pénz
visszatartik.

20.000-nál több elismert díjazott előrelátó a
világ minden részéről.

Korona „Rákóczi Ferenc” óra megbízható járás, ele-
gáns email számlappal ellátott duplafelelő ezüst
remontóir, nagyon csinos kivitelű és kitűnő szer-
kezettel. Korona 14, 10 évi jótállással.

FELELVÁS!

Aki szép kivitelű és minőségű
olcsó órákat és ékszereket
10 évi jótállással önját a legmegbízhatóbb forrásból besze-
reznél, az forduljon

SCHÖNWALD IMRE

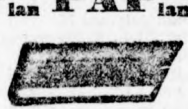
magyar órármester és ékszerszergyárosok

PÉCSETT 10.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldö-
tik bárkinek is.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb

PAP-ian PAP-ian PAP-ian

1 öszszelajtózó vasgőz 3 db	frt	1 sodrony acél ágybetőt	m
1 levehető matraccal	10.00	1 tenesztűl matraccal	5.50
1 rouge paplan	1.50	1 asztrigye	5.50
1 szőnyeg	2.50	1 lőszőr	12.00
1 cachmir paplan	3.40	1 ablak kőper függöny	3.00
1 satin	3.80	1 tunis	1.50
1 atlasz cachmir	4.90	1 gyapj	4.50
1 selyem atlasz paplan	6.50	2 egy, 1 asztalterítő borost	5.50
1 fedrus selyem al. papl.	13.50	2 1 asztalterítő gyapj	12.00
1 jó vászon paplan lepedő 2-	2.00	1 nagy szobeszőnyeg	2.50
1 ágy	1.20	1 I.	5.50
1 éjjeli ágylakór pókré	2.50	1 ágytöke I.	0.85
1 gyapja	5.50	1 tapasztrő ágytöke	1.50
1 jó lepköré	4.00	1 mtr. jó finomszőnyeg	4.00
1 toll pókré	4.60	1 I. mintázott	7.50
1 szép fall szőnyeg	7.50		

GIGNER JÁNOS

szőnyeg, szőnyeg, függöny,
vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.

Árjegyzékét kívánata ingyen és bérmentve küldök. Vidéki magren-
telékek pontosan eszközöltetve, nem teletsőrt árak kiserőltetnek,
vagy a pénz visszatarthatik.

BUTOR

mindentemű, melyen leszáll-
tott árban

sürgösen eladó.

Steinberger Manó butor-
iparánál, Teréz-körút 40

Az életben soha többé

nem kínálkozik ily ritka
alkalom.

500 drb frt 1.95-ért.

Egy remek aranyozott pontosleltő
óra, jó járás, 3 évi jótállással,
hozzáljáró lánccal együtt, 1 diva-
tós, selyem úri nyakizendő, 3 drb
fr. szőnyeg, 1 remek úri gyűrű
újjazott drágakövevel, 1 gyönyörű
bőr-pénztárca, 1 remek szőnyeg-
pártyók, 1 pár kőzetgömb, 3 me-
gomb, 8% double-arany patent
zár, 1 elsőrendű nikkel-érszőrök,
1 csinos kép-album, tartalmaz 36
képet, a világ legszebbjeit, 1
elegáns pártól női mellél, tulajdon-
ság, 1 pár fűtővagy szimul-
tánskövel, igen esztelen, 5 tréfas
lárgy, nagy gereltségű idező elő,
flatalnál és öregnél, 20 db fontos
levelezési tárgy és még 400 darab
különbö, otthon nélkülözhetetlen
tárgy. Mindez, együttvéve az órá-
val, mely egyedül megéri az árat,
csak frt 1.90-be kerül. Szédel-
és utánvétele vagy a pénz előle-
gés beiktatásával a Bécsi köz-
ponti Széttűlési ház
által.

WACHTEL H. KRÁKAU 109,
NB. Nem megfelelően pénz
vissza.

GRAMMOPHONOK, PHONOGRAPHOK

Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is.

Árjegyzéket tessék kérni.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED

HANGSZEROSZTÁLY

BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 37.

Alkalmos képviselők felvételnek.

Nyílt tiszlet: Andrássy-út 45, a Japán-kircház
mellett.

Részletre és készpénzfizetésre

BUTOR

asztalos-, kárpitos-, vas-
és rézbutor-műhelyben

Glück József

Wesszélé nyílt-ute a 41.
(a Ko rász-utca sarkán).

Saját szolid készítmények.

A legjobb új és egyszer használt

ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsák-
áruházban =

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Vesztek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és
becserézők ujakra használt terményzsákokat.

Ponyvaköleszőző intézet. Legszelidabb kiszolgálás.
ALAPITVA 1882.

A „Hydrochromin”

eszpán hideg vízzel, minden egyéb pótlék nélkül keverve, már
festésre kész, szárazlan, zománcszerűen sima, mosható, viharálló
és tisztaság festék, mely homokozatok és mindentemű lakhat-
belhelyiségek festésére kiválóan alkalmas, gyorsan szárad, évök
mulva sem veszti el színtét, gázoknak, esonők és szivaros idő-
járásnak ellenáll. A „Hydrochromin”-festés bármely szilárd
alapon, így kővön, fán, vason, bádagon stb. bevállik. A „Hydrochromin”
a legolcsóbb festék és egy négyzetlő méter területnek vele való
befestése körülbelül 5 fillérre kerül. Bármely szímben kapható.
Tájékoztatóval, mintával és árjegyzékkel kívánata bérmentve és
ingyen szolgálunk.

Szárzavami kréta-, mész- és kőipar részv.-társaság

Szárzavám (Sopronmegye).

Budapestben képviselve: KÖNIG MIKSA ur által
(akik: VI., Gyár-utca 13).

60080/1904. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetmény.

A magyar vallásalap tulajdonát képező s Biharvármegyében
Szerep község határában fekvő, a püspökladányi közalapítványi
gazdászati felügyelőségénél levő tórképen művelési ágazatonként
felsorolt 6258 ^{1004/1900} (1200 □-les) hold kiterjedésű birtok az
1905. évi október hó 1-től 1923. évi szeptember hó 30-ig terjedő
18 évre az alolított miniszterium IX. ügyosztályában (Vadász-
utca 33. szám)

1904. évi szeptember hó 12. napján déli 12 órákor

tartandó zárt ajánlatu nyilvános verseny útján fog haszonbérbe adatni.

A bérelni szándékozók egykoronás bélyegcel ellátott és a kellő
bánaptnéz letételőt igazoló pénztári nyugtával felszerelt írásbeli aján-
lataikat borítókozva az alolított miniszterium segédhivatalainak igazgató-
ságánál legfeljebb a versenytárgyalási nap délelőtti 10 óráig nyújtsák be.

Az ajánlatokban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra
felajánladó évi haszonbér számokkal és betűkkel írandó ki.

A versenytárgyalásban részt venni óhajtok figyelmeltetnek, hogy
ajánlataik csakis akkor tárgyaltnak, ha ezek perrendszerűleg két
tanu előttemezésével aláírva magukban foglalják annak kijelentését,
hogy az ajántevő a hirdetésben és az általuk ismert feltételekben
foglatnának magukat mindenben alávetik.

Bánaptpénzül legalább tízenketteszerőtszáz (12.500) korona vagy
készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, avagy pedig a Pestí
Hazai Első Takarékpénztár betéti könyvében bármelyik kir. alapítványi,
avagy állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti
nyugta az ajánlatához csatolandó.

Elkésve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, avagy fel nem
szertel ajánlatok, valamint az utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak,
ugyszintén akik az uradalommal szemben hátraleltos tartozásban van-
nak, vagy bármí címen perben állnak, végre a bérbeadandó birtokkal
közvetlen szomszédos birtokosok vagy azok haszonbérlelői a versenyből
kizártnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a minisz-
terium segédhivatalainak igazgatóságánál és a püspökladányi közalapít-
ványi gazdászati felügyelőségénél folyó évi augusztus hó 13. napjától
kezdve a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Budapestben, 1904. évi augusztus hóban.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Erzsébet-körút 26. sz.

alatt, a régi jóhírnevű

Sárkány és Schütz

cég, butor és kárpitos iparosok

egy az ujkor követelményeinek teljesen megfelelő
dus butoraktárit nyíltott, a legjobb kivitelű minden
stilbeni szalon-, háló-, ebédül-, úri és leányzóba be-
rendezőkben a legelőnyöseb árak mellett.

Butorrevők, b. látogatását kéri

Sárkány és Schütz

butorcég, Bpest, VII. Erzsébet-körút 26.

(Ezen-épület)

!! Helyiségváltoztatás !!

Mitán jelenlegi helyiségem a vevők
nagy látogatása folytán szűknek
bizonyult, emellogva cipőárka-
fiztetem augusztus 15-től
Múzeum-körút 27 alá he-
lyezem át. Az új
is régi árakkal
rambél az árakat
igen olcsón aján-
lom, mert ezek az árak a végeladást áránál is
kevesebbek.

Férfi-cipő: Borjubór, víx, sima vagy betétes...	3.00
Férfi-cipő: Borjubór, víx, fűzős...	3.50
Férfi-cipő: Borjubór, víx, gombos...	4.00
Férfi-cipő: Borjubór, víx, gombos...	4.50
Férfi-cipő: Borjubór, víx, gombos...	4.00
Férfi-cipő: Borjubór, víx, gombos...	1.30
Férfi-cipő: Borjubór, víx, gombos...	4.00
Férfi-cipő: Borjubór, víx, gombos...	4.50
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	3.00
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	3.50
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	3.00
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	3.50
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	1.50
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	2.60
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	1.60
Női-cipő: Zergebőr, engos vagy fűzős...	3.20

Kérje nagy fényképes árjegyzékemet ingyen és
bérmentve.

Agulár Dávid BUDAPEST, VII.,
Erzsébet-körút 6/a.

A 19309. számú

„Adhéziós transzmisszió”

című 1899. november 18-ról kelt magyar szabadalomra
vevők vagy engedményesek kerestelnek

Szives ajánlatokat „W. V. 4500” jellege al. Nösse
Rudolf, Bécs, I. Sellenstátte 2. továbbít.

Nagy butoreladás

készpénz és hitelre

DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félemelet).

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden szöveges hirdetés... Vastagabb betűkkel s. ill.

ANNONCIUM HIRDETESEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Kiadóhivatali telefon-sz.: 54-39.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellékelni.

Levelezés.

Ákác. Prága levelét megkaptas cékol biárványozó. 20252

Idősebb uriember. pártfogást keresi fess övezey, levelet fölkiadóba. Mariskának. 2412

Romeodótl. Belatható, hogy növéred öt időséskor a felitűnt elküldendő nem iram. Ha szombaton érkezne nem utazhaton elő, mert süketnép... 20259

Prinzezzin. Nyolcadika. Üdvözöltől közli leveleknék szolalok meg. Kivónom édes drágam neked mindazt, mi boldogsággal, illetőleg boldogságunkkal öszefűző. 20259

Üzletek. Fűszerkereskedés. Budapesti legforgalmasabb munkatársak. 70 forint napi árulással, családi ügyek miatt olcsón eladó. Bővebbet Feeske-utca 34. ajtó 6. Kovács. 10832

Cukrászda. pékfióküzlettel. Lipótváros legforgalmasabb fűtőjén, mely 18 éve fennáll, évente 2300 forintot készítenek... 10845

Hentesüzlet. melyet tulajdonosa hetedik éve veszt, átlagos napiforgalom 75 forint, mely meg lehet győződni, hirtelen miatti olcsón eladó. Kovács, Feeske-utca 34. ajtó 6. 10845

Kávéház. billiárdal, kétszobás lakással házbő 300 forint. Józsefvárosban, napi tejforgalmas kávéháza 80 liter, naponta 6 forintot jövedelmez, 350 forintért eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10863

Dohányüzlet. helyiség kétszobás lakással, pályaudvar közelében, házbő 400 forint. Józsefvárosban, napi tejforgalmas eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10864

Fűszerüzlet. italkészítéssel, erős sárolkizlet, kétszobás lakással, napi 65 forint forgalommal, ebből 20 forint pálinkával, árval 600 forintért, haláleset miatt, sürgősen eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10865

Pékfiók. teljesárnok napi 40 forint bevétellel, 18 éve fennáll, lakással 120 forintért eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10866

Borozó, sörozó. pálinka mérésűl egytűnt, Józsefvárosban, munkatársakon, erős sárolkizlet, naponta fogyasztatni sár 419, bor 2 hektó, pálinka fogyasztatni naponta 10 forintért, fűvés berendezéssel 700 forintért eladó. Bővebbet Goldnál, Wesseleny-utca 47. 10813

Kávéház. Józsefvárosban, tulajdonosa 6 éve bírja, naponta 90 liter té, házbő szép lakással 900 forint, fűvés berendezéssel olcsón megkapható. Bővebbet Gold Mihálnál, Wesseleny-utca 47. 10814

Kórosma. kerttel a Ferencvárosban, elismert régi kiténtő üzlet, napi 65 forint bevétellel, évber összesen 450 forint, vezetés hiányában jutnyoson eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10892

Vendéglo. osziason helyszere, gyárak között, 60 forint napi forgalommal, berendezéssel együtt 400 forintért eladó. Feeske-utca 34. ajtó 6. Kovácsnál. 10831

Hentesüzlet. munkás tájékon 90 forint napi forgalommal, hárvétl miatt olcsón eladó. Feeske-utca 34. ajtó 6. Kovácsnál. 10839

Állást keresők.

Vas- és fűszeres-ség 20 éves, kereséssé azonnali belepőre ajánlók. Baross-utca 47. f. 12. Orvos L. 2408

Fiatal asszony. délutáni foglalkozást keres. Ajánlatot "Vidék" jellege alatt fokkiadóba. 2407

Gazdaszonnak. ajánlók azonnali független listatérés 10 magányos urhoz. Kovács Mária, Főherceg Sándor-utca 17. f. 12. 20256

Kárpitos. ajánlók házakban olcsón dolgozni. István-tér 1. I. 3. Heks. 2416

Oktatás.

Hegedűőrákat. adok a legelőbb kiképzés. Ajánlatokat "Hegedűtár" címen írok a kiadóhivatalba. 20258

Üzletek.

Fűszerkereskedés. Budapesti legforgalmasabb munkatársak. 70 forint napi árulással, családi ügyek miatt olcsón eladó. Bővebbet Feeske-utca 34. ajtó 6. Kovács. 10832

Vendéglo. országos vásártérn 950 hektó italforgalmas évente sádloda vétel miatt 800 forintért eladó, végképp 500 forinttal hozzájárul. Bővebbet Györgynél, Aggteleki-utca 19. 10810

Szatécüzlet. forgalmos utcában, 84 éve fennáll, csinos berendezéssel, nagy áruvártal, blokkban 500 forintért eladó. Bővebbet Györgynél, Aggteleki-utca 19. 10812

Házak, telkek.

Kínlat. Vasúti géocentral bíró jó forgalmu mezővárosban a legelőbbek helyen lévő szőlők 42 73 és 40 □ bőséggel nagy lakások, rakatériák, pincékkel és 52 év óta fennálló jó vas, fűszertűnt és farakár helyiséggel melyben évente 300-000 koronát félli forgalmazható, szőlő kézből eladó, 85000 koronáért. A vételt megkönyvli, hogy a birtokon 23.000 korona amortizációs költségen van. Fentebb még 1150 □ jó termőföld hozható. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10835

Zuglóban. a Páscál-malom mellett a Bákos partok mellett egy 312 □-os telek jutnyoson eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10834

Házat. keresek azonnali megvételre, mely nincs terhevel, 50.000 korona lefizetéssel, főváros belterületén. György László, Aggteleki-utca 19. 10807

Elcserelem. 8000 koronát jövedelmező szép kétemetes bérházamat, megfelelő birtokok. György László urhoz Aggteleki-utca 19. 19808

Ház nagy kerttel. nagykört közvetlen közelében, kisebb gyártelepek is alkalmas, szőlőkkel, olcsón eladó. Bővebbet Szilassy, Nándor ügynőksége, József-kürt 18. 10857

Jókarban

lévő fűszer és rőfos árak, üzlet berendezéssel együtt visszavonulás miatt, eladó; vagy esetleg az üdélyhelyiség állványokkal, berendezéssel, bővebbet: Karl Józsefnél, Nagy-Szent-Miklóson. 80242

Kávéház. 20 éve fennáll, vólóságos aranybánya, övezésség miatt 3000 koronáért eladó, sörgyár 1000 koronát előlegez. Bővebbet Szilassy Nándor ügynőksége, József-kürt 18. 10890

Fűszerkereskedés. csemegézet, 60 éve fennáll, naponta 60 liter sárt, 50 liter bort, 160 liter tejlet elad, mitől hárt meggyőződhetik, haláleset miatt olcsón eladó. Bővebbet Szilassy Nándor üzletke, adasvételű ügynőksége, József-kürt 18. 10898

Kávécsarnok. billiárdal, naponta 90 koronát forgalmaz, magányos nő kénylen vezethet, jutnyoson eladó. Bővebbet Szilassy Nándor ügynőksége, József-kürt 18. 10899

Fűszerkereskedés. Budapesti legforgalmasabb munkatársak. 70 forint napi árulással, családi ügyek miatt olcsón eladó. Bővebbet Feeske-utca 34. ajtó 6. Kovács. 10832

Vendéglo. országos vásártérn 950 hektó italforgalmas évente sádloda vétel miatt 800 forintért eladó, végképp 500 forinttal hozzájárul. Bővebbet Györgynél, Aggteleki-utca 19. 10810

Szatécüzlet. forgalmos utcában, 84 éve fennáll, csinos berendezéssel, nagy áruvártal, blokkban 500 forintért eladó. Bővebbet Györgynél, Aggteleki-utca 19. 10812

Házak, telkek. Kínlat. Vasúti géocentral bíró jó forgalmu mezővárosban a legelőbbek helyen lévő szőlők 42 73 és 40 □ bőséggel nagy lakások, rakatériák, pincékkel és 52 év óta fennálló jó vas, fűszertűnt és farakár helyiséggel melyben évente 300-000 koronát félli forgalmazható, szőlő kézből eladó, 85000 koronáért. A vételt megkönyvli, hogy a birtokon 23.000 korona amortizációs költségen van. Fentebb még 1150 □ jó termőföld hozható. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10835

Zuglóban. a Páscál-malom mellett a Bákos partok mellett egy 312 □-os telek jutnyoson eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kürt 25. 10834

Házat. keresek azonnali megvételre, mely nincs terhevel, 50.000 korona lefizetéssel, főváros belterületén. György László, Aggteleki-utca 19. 10807

Elcserelem. 8000 koronát jövedelmező szép kétemetes bérházamat, megfelelő birtokok. György László urhoz Aggteleki-utca 19. 19808

Ház nagy kerttel. nagykört közvetlen közelében, kisebb gyártelepek is alkalmas, szőlőkkel, olcsón eladó. Bővebbet Szilassy, Nándor ügynőksége, József-kürt 18. 10857

Butorok.

Faragott matt butor. keveset használt, elützés miatt olcsón megkapható. Mátyás-tér 13. II. 29. 10890

Féltáras. hátszobák, szűnyegszővet és bordírványok, vaságnyak Klein Davídnál, Kisdiófa-utca 16. 20761

Birtok.

Eladó birtokok. Krassó-Szörény-megyében 340 hold 125.000 forintért, Temes-megyében 78 hold 150.000 forintért, Porsod-megyében 360 hold, 40 hold dohányterülettel, összesen 60.000 forintért, Bihar-megyében 25 hold 35.000 forintért, Bacs-Boldog-megyében 60 hold 26.000 forintért, Nógrád-megyében 1023 hold 137.000 forintért, Veszprém-megyében 300 hold 55.000 forintért. 10894

Bérbeadó. Borsod-megyében 2000 hold, holdankint 6 forint bérzsergért. Ügyszintén több birtok van eladás és bérbeadásra minden megyébről előjegyezve. Radó Mihály birtok adasvételű ügynőksége, Szérvetség-utca 11. 10833

Birtokot

sürgősen keresek bérbe, 600 holdig, Borsod, Sáros, Szabolcs, Zemplén, Ung vagy Komajban. Megvételre 100-500 holdig birtokot keresek, kamoljvók részére, Pesthez közeli. György László, Budapest, Aggteleki-utca 19. 10811

Pénz.

Pénzkölcsönt. házakra, telkekre, építkezésekre, földbirtokokra, gyorsan, olcsón, II., III., helyre is, valamint székelyekkel minden állásért egyenként 200 koronától kezdve, 4 és fél százalék kamatra, kezes nélkül közvetlen Creditor-bankirokhoz Budapest, Luther-utca 1/c. Válszabélyeg. 2146

Pénzkölcsönt. kezes nélküli 400 koronáig. Nagykor kölcsönt kezelésel, 4 koronával készítesd, valamint földkezes házakra, gyorsan szerez. Marton, Korpusi-ut 65. Válszabélyeg. 6185

Pénzkölcsönt. házakra, telkekre, építkezésekre, földbirtokokra, gyorsan, olcsón, II., III., helyre is, valamint székelyekkel minden állásért egyenként 200 koronától kezdve, 4 és fél százalék kamatra, kezes nélküli közvetlen Várady, Huszár-utca 8. Válszabélyeg. 2103

Pénzkölcsönt. katonatisztoknak. Állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Pénzkölcsönt. minden irányban. Katonatisztoknak, állami, megyei, városi és magánisítviselőknék, késztes és nyugdíj előjegyzésre 20 évi törlesztéssel 7 százaléka. Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, barozóknak és minden hitelre egyenként 200 koronától, feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók birtok és házközlőknék, kinek birtokát díjazás 4 százalékos költségre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bankbizonyos, Szérvetség-utca 11. sz. Válszabélyeg csatolando. 10897

Különféle.

Iskolakönyveket. gyorsan küld az Irodalomterjesztő Vállalat Kispeszt. 2404

Részletfizetésre. könyvet legelőbbeké kiszolgálással szállított az Irodalomterjesztő Vállalat Kispeszt. 2406

Falu. győgyóvónyék szedésével jövedelem. Prospectus kérsere ingyen. Ivánkovics Károly Szegeden. 30119

Singer karikahajós. és 12-es Wehler Wilson gép olcsón eladó. Haban, Izaboheltér 3. 20259

Tapatászt. Cméter szerint 20 illértől legelőbb kitértelen és mindennemű kárpitosmunkát előfogad Schulz, IV. Egetem-utca 2. 30253

Zálogédukat. hármón árulást vesz Pogány Albert Dembinsky-utca 36. 20250

Eladó. olcsóval tükörrel. Sajtó-utca 10. földszint I. 20249

Elveszett. egy kis fehér, rósszszíntű foltos nőstény foxterrier. A beoliesult megtaláló jelentkezés Svábhegy Művészet-utca 6. vagy Zoltán-utca 10. szám alatt az ügyvölő rodtában, hol 20. korona jutalomban részesül. 30248

Zálogédukat. veszek bármely tárgyról. Német. Balvány-utca 20. 1970

Csúzbán szenvedők. még az eddig el nem ért ide állt cipő; orvosi kózik; télyek által hiányos; leti elismerve és ajánlva.

Minden azo egyzari beiktatasa nonparalel bottkbll 4 filler. Vastagabb bottkbll 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetesekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Szerkesztéségi telefon-sz.: 56-12. Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágositást, csak a válasza szükséges belyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

- Apró hirdetések Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon: 54-39.)
Központi irodákban, valamint a főközhivatalban
Muzsák-körút 18. sz. eredeti nyegre mellett meg a közhözök főközhöz let feloldani:
Blockner J. hirdetői iroda
IV., Sziget-utca 6. szám.
Brener Nővérek dohányszősző
Terdz-körút 64. szám alatt.
Deutsch Miksané Andrássy-ut 38.
Eckstein Bernát hirdetői iroda
V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.
Engelmann Mór dohányszősző
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.
Franko Pál könyvkereskedő
IV., Gróf Czárky-féle palota, Kossuth Lajos-utca, Kinyó-utca, (Koronaharog-utca sarkán).
Fischer J. D. hirdetői iroda
IV., Gerőczy-utca 1.
Falkenstein Soma könyv- és hangszerekkereskedő MISKOLCZ.
Goldberger A. V. hirdetői iroda
IV. ker., Váci-utca 17. szám.
Goldner Jozsef Andrássy-ut 50.
Goldgruber Mór könyvkereskedő
II. ker., Pó-utca 17. szám.
Grossmann Jágó fűszer- és vegyeskereskedő MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételű iroda.
Haasenstein és Vogler hirdetői iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.
Jambrikovits dohányszősző
Kerepesi-ut 59 (Takarék, épül).
Kernberg Rozália dohányszősző
VIII. ker., Múzeum-körút 10.
Leopold Gyula hirdetői iroda
VII., Erzsébet-körút 54. I. em.
Mosse Rudolf hirdetői iroda
IV. ker., Ferencik-tér 3.
Mezel Antal hirdetői iroda
IV. ker., Eskü-ut 9. szám.
Nemetsek A. J. újság-árusok
IV. ker., Fejéds-tér 3. szám.
H. Nagel Ottó könyvkereskedő
Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Estíhárs bérháza).
Rohonczy Ilona dohányszősző
VI., Andrássy-ut 48. szám.
Sikray Samu hirdetői iroda
VI. ker., Váci-körút 38. szám.
Sólyom Jakab hirdetői iroda
VI. kerület, Király-utca 28.
Spronczy V. dohányszősző
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.
Szántó Mór dohányszősző
IV., Kecksméti-utca 14. szám.
Sváb Elíz dohányszősző Nagymező-ú. 12.
Schwarz József hirdetői iroda
V. ker., Boroskői-utca 4. szám.
Schönwald Ferencé dohányszősző
IX. ker., Ferenc-körút 32. szám.
Schödl Gyula dohányszősző és postagyűjtőhely
V., Lipót-körút 8.
Schneider-féle tőzsde Egyetem-tér 5.
Tenczer Gyula hirdetői iroda
IV. ker., Szervita-tér 8. szám.
Toldi Lajos könyvkereskedő
II. ker., Pó-utca 2. szám.
Weitzenfeld Jakab Király-utca 1.
Winter és Nagy Magyar-utca 6.
Minden apróhirdetés, melyet itt este 6 óráig feloldnak, már másnap megjelenik a BUDAPESTI NAPLO-ban.

Önálló 30 éves vidéki iparos 10000 korona vagyonnal rendelkezés kős háttérrel...
Feltétlen titoktartó uriember barátságát és pártfogását keresi egy elegáns szép lány.
Kéirat-szerző Vállalat. Besszere minden néven nevezendő kéirat.
Okirat-szerző Vállalat. Besszere minden néven nevezendő kéirat.
Feltétlen titoktartó uriember barátságát és pártfogását keresi egy elegáns szép lány.
Kéirat-szerző Vállalat. Besszere minden néven nevezendő kéirat.
Okirat-szerző Vállalat. Besszere minden néven nevezendő kéirat.

Szülők! Tanulmányaikban elmaradt tanulókat rövidesen felöllesztéssel...
Polgári iskolai magánvizsgálatra, javítévizsgálatra, érettségire előkészít lelkismeretesen felöllesztéssel.
Szabás és ruhavarrás. Minden intelligens és takarékos hölgy és aki a jövőjét biztosítani akarja, tanuljon meg rajzolni, szabni és ruhát varrni.
Házak, telkek. Keresek Pesten a főbb utcák vagy ezek közelében földszintes vagy emeletes házat...
Eladó urilak Kispesten, a fővárostól 10 pernyi távolságban, kényelmes külkezelésű, tehermentes, az urilak 14 szobával, konyhával, fürdővel és előszobával, nagy kerttel...

Ölcső pénz kezes nélkül. 200-400 koronát 4 és fél százalék mellett...
Üzlethehelyiség forgalmazás helyen nov. 1-től október 1-ig. Cím: a főközhözletben.
Sávkivágás felszerelés 100 lúgokkal...
Kmosók M. Elő- és hátrétegű mosókész. Pénypékesítő különlegességek: Nagytisztók, festmények, Photo-Emalle udonságok, fénykép utáni levelözölapok üzemelt.
Kávéházi kárpított paplagon sürgősen eladó.
Singer-varrógép 10 forint, Wehler-Wilson 5 forintért eladó.
Nagy meglepetés! Soha többé az életben es az alkalom 500 drb 1 frt 95 kr-ért.

Butor. Butort veszek olcsó és jó minőségben minden árban készítteték.
Alig használt matt szobator, díván, kizubasztal, székek 85 forintért eladó.
Butor saját készítmény, ható díván egyes butorárak legolcsóbban kaphatók.
Csak három korona egy új hajlított szék.
Butorok hálószobák, ebédlők, szőnyegdívancok készítteték és részletezve olcsón eladnak.
1000 díván kiállítását kitűnő minőségű szőnyegdívanc 24, ottomán 12 frt, 500 matrac, 40 hálószoba, szekrény, vasgép legolcsóbban.
Butor Különböző használt butorok háló- és ebédlő berendezések, előszobaszekrények, íróasztalok, könyvszekrények, esztírók, konyha berendezés és lámpák eladók.
Lakás-bérlés. Elegánsan butorított külön bejárata, teljesen föregészten szobák, napóra is kiadók, egy koronától.
Több kisebb és nagyobb szűp utca és udvari lakás, olcsón kiadó.
Külföldi. Kókuszszirt 5 kilós bűdönél K. 5.80 fill-ért.
Varrógépek javítását bármily szerkesztelt olcsón elvállalja Singer műszerész.
Kávéházi, vendéglők, tejcsarnok, fűszerházi berendezést vezr és elad Winter, Dob-utca 8.
Boros hordók kitűnő állapotban olcsón eladók.
Befőzni való ringlota kész vagy 5 kilós posta kovárszármentelt, utánvéttel 2 k. 50 ft.
Emerich-féle kávépörkölő azonnal eladó.
Tekeszatolók és mindennemű kávéházi berendezések részletezve is kaphatók.
Pedálos cimbalom sürgősen 85 forintért eladó.

Arc szépségére „STEROL-CRÈME” használni, amely pár nap alatt hófehérré és üdevé varázsolja az arcot és eltávolítja meájtól és minden arcfájdalmától.
DALLI Kávéházi kárpított paplagon sürgősen eladó.
Singer-varrógép 10 forint, Wehler-Wilson 5 forintért eladó.
Nagy meglepetés! Soha többé az életben es az alkalom 500 drb 1 frt 95 kr-ért.

Levelezés. Vidéki megyerő községi 31 éves önálló iparos 12700 korona vagyonnal, olyan független vendéglősnél van egy közös háttérrel, eladó egy kis háttérrel, eladó egy kis háttérrel, eladó egy kis háttérrel.

Okttatás. Hadapródiskola vizsgálatra előkészít felöllesztéssel egy tölgyesnek kádát.
Középiskolai tanár Budapesti internetszba növendékekét előford.
Okttatás. Hadapródiskola vizsgálatra előkészít felöllesztéssel egy tölgyesnek kádát.

Pénzkölcsönök banktól, tőképesséttől legelőnyösebb feltételekkel, utólagos díjazással folyósított iparosok hiteleskedők, állami és magánhitelintézetek, vasutak és postahiteltézetek, szolgák, házmesterek, bérkiosztók és minden hitelképes betű, havi amortizációs törlesztésre, egyszerűen ingatlanokra 400 koronáig kezes nélkül vidékre is.
Pénzkölcsönök banktól, tőképesséttől legelőnyösebb feltételekkel, utólagos díjazással folyósított iparosok hiteleskedők, állami és magánhitelintézetek, vasutak és postahiteltézetek, szolgák, házmesterek, bérkiosztók és minden hitelképes betű, havi amortizációs törlesztésre, egyszerűen ingatlanokra 400 koronáig kezes nélkül vidékre is.

Pénzkölcsönök banktól, tőképesséttől legelőnyösebb feltételekkel, utólagos díjazással folyósított iparosok hiteleskedők, állami és magánhitelintézetek, vasutak és postahiteltézetek, szolgák, házmesterek, bérkiosztók és minden hitelképes betű, havi amortizációs törlesztésre, egyszerűen ingatlanokra 400 koronáig kezes nélkül vidékre is.

Butor. Butort veszek olcsó és jó minőségben minden árban készítteték.
Alig használt matt szobator, díván, kizubasztal, székek 85 forintért eladó.
Butor saját készítmény, ható díván egyes butorárak legolcsóbban kaphatók.
Csak három korona egy új hajlított szék.
Butorok hálószobák, ebédlők, szőnyegdívancok készítteték és részletezve olcsón eladnak.
1000 díván kiállítását kitűnő minőségű szőnyegdívanc 24, ottomán 12 frt, 500 matrac, 40 hálószoba, szekrény, vasgép legolcsóbban.
Butor Különböző használt butorok háló- és ebédlő berendezések, előszobaszekrények, íróasztalok, könyvszekrények, esztírók, konyha berendezés és lámpák eladók.
Lakás-bérlés. Elegánsan butorított külön bejárata, teljesen föregészten szobák, napóra is kiadók, egy koronától.
Több kisebb és nagyobb szűp utca és udvari lakás, olcsón kiadó.
Külföldi. Kókuszszirt 5 kilós bűdönél K. 5.80 fill-ért.
Varrógépek javítását bármily szerkesztelt olcsón elvállalja Singer műszerész.
Kávéházi, vendéglők, tejcsarnok, fűszerházi berendezést vezr és elad Winter, Dob-utca 8.
Boros hordók kitűnő állapotban olcsón eladók.
Befőzni való ringlota kész vagy 5 kilós posta kovárszármentelt, utánvéttel 2 k. 50 ft.
Emerich-féle kávépörkölő azonnal eladó.
Tekeszatolók és mindennemű kávéházi berendezések részletezve is kaphatók.
Pedálos cimbalom sürgősen 85 forintért eladó.

DALI Kávéházi kárpított paplagon sürgősen eladó.
Singer-varrógép 10 forint, Wehler-Wilson 5 forintért eladó.
Nagy meglepetés! Soha többé az életben es az alkalom 500 drb 1 frt 95 kr-ért.

Zalogcédulát arany és ezüstből, egyszerűen tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb árban veszek, legolcsóbban eladok mindennemű arany és ezüst tárgyat.
Fuchs Dávid utoda V. szék-utca 19. I. em 5. Képes árjegyzék ingyen.

BUTOR feltűnő olcsó és jó kivételben részletező és készpénzért vagy választékban GONDA S. butorraktárban, István-tér 7.

Fremer, Heliol és Champion kerékpárokat melyen leszállítva, minden árfelelmes nélkül egyszerűen az eredeti árban árakon 12 és 16 koronáig részletező és mindennemű kerékpáralkatrészeket (külös és beérő gumikk, nyerges, csengők, pedálok, kormányok, lámpák stb.) Ausztriában, Németországban elért legnagyobb forgalmú és így óriási vételeink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó árakú következtében 30 százalék árszállítással szállítunk vidékre is bérthöz.
LÁNG JAKAB és FIA kerékpáralkatrészek és kerékpárnyergesek
Budapest, József-körút 41.
Fiókület: Baross-tér 4. szám.
Szállított vagyunk majd a összes fővárosi és vidéki kerékpárteleknek több osztrák és külföldi sportegyesületnek, valamint a Veroné dr. K. Staatsbeamten Oesterreichs' egyesületének és a Bécsben székelő és 1600 városban képviselt Verband des K. K. Staatsbeamten Oesterreichs' szövetségének. Nagy árjegyzék, 1888 mint 500 képpel, ingyen és bérmentve.